

OCTOGON

ARCHITECTURE
& DESIGN

CEU CAMPUS

– tematikus különszám

www.octogon.hu
2016/6. SZÁM 1950 Ft
Előfizetőknek: 1460 Ft

LAPUNK TÁMOGATÓSA AZ

Nemzeti Kulturális Alap

ELKÉSZÜLT 292 000 M² IRODA ÉS ÜZLETHELYISÉG

SHELL • PHILIP MORRIS • UNICEF • STARSHEMA • INTERTICKET • COS
KINSTELLAR • McCANN • MICHELIN • ENSZ • KÉKKÚTI • LEASE PLAN
H&M • GETRONICS • DIAGEO • NOKIA SOLUTION NETWORK
LOGMEIN • GALAX • TEVA • BLOOMBERG • INTELLIGENCE • ERICSSON
NESPRESSO • KÜHNE+NAGEL • JOHNSON & JOHNSON
CASATI HOTEL • HEINEKEN • TRANSCOM • BRITISH TELECOM • KLM
INVITEL • DM • IBM • SUPERSHOP • MERCK • OMV • AGCO
LUFTHANSA • ESTÉE LAUDER • VAN GRAAF • PEEK & CLOPPENBURG
RECKITT BENCKISER • COLLIERS • EXTREME DIGITAL
HP • NORTHLAND • PWC • VERTIS • AXA • PANASONIC
SUZUKI • SAP • CETELEM • SHELL • ECHO • UPS • BMW

FITOUT[®]

FITOUT ZRT.
www.fitout.hu

AZ UTOLSÓ CSAVARIG

OCTOGON

ARCHITECTURE
& DESIGN

TETSZIK, AMIT CSINÁLUNK? LEGYEN AZ ELŐFIZETŐNK!

RENDELÉSÉT LEADHATJA

WEBEN: WWW.OCTOGON.HU/ELOFIZETES

E-MAILEN: MEGRENDELEM@OCTOGON.HU

TELEFONON: +36 30 267 8776

ÉVES ELŐFIZETÉS (8 LAPSZÁM)

15% KEDVEZMÉNY 13 260 FT

KÉT ÉVES ELŐFIZETÉS (16 LAPSZÁM)

25% KEDVEZMÉNY 23 400 FT

KORÁBBI LAPSZÁMAINK (EGY ÉVNÉL RÉGEBBI)

1260 FT

Építészirodák, könyvtárak! Több példányos előfizetés EXTRA kedvezménnyel!

ArtZept 2016

A KERETEK MŰVÉSZE

Új év, új téma. A Zepter formatervezői pályázatának pályázati időszaka lezárult. Immáron 13. alkalommal szurkolhatunk azért, hogy az „ARTZEPT” formatervezői pályázat 2016-os pályázatán is legyen magyar díjazott. Az idei év témája „A KERETEK MŰVÉSZE – SZÉPSÉG KERETEI” címet viselte. Képeket, tükröket elegánsan, ötletesen, művészi, kreatívan keretező megoldásokat vártak.

A Madlena Zepter által alapított Artzept pályázat a tehetséges fiatal formatervezők és képzőművészek munkájának elismerése, mely során a legjobb munkákat komoly díjakkal és publicitással jutalmazza. A díjnyertes pályaműveket a Zepter legelegánsabb üzleteiben és kiállítótermekben állítják ki Európa-szerte. Az Artzept küldetése az alkotóművészetek területén is az üzleti és művészet világának harmonizálása, a racionalitás és az érzelmek, a funkció és a forma egységének megteremtése.

Az idei, 13-ik pályázaton történő részvételhez a pályázóknak az idei év témájához kapcsolódó pályaműveket kell benyújtaniuk, mely asztalra vagy padlóra helyezhető, illetve falra akasztható kép-, fénykép-, és tükrökeretek formaterveire vonatkozhatott. A szakértőkből álló zsűri a három legsikeresebb munkát jutalmazza majd. A fődíj 10 000 € pénzdíjazalom, a második helye-

zett 4 000 € értékű, a harmadik helyezett 3 000 € értékű Zepter terméket választhat majd. A cég továbbá egy promóciós különdíjat is átad majd, mely egy, a pályázaton részt vevő művész munkájának népszerűsítésére vonatkozik. Magyarországot a zsűriben Réz András képviseli.

Magyar sikerek az ArtZepten

Az évek során a magyar művészek számos pályaművel szerepeltek már az ArtZept megmérettetésén és rendszeresen a díjazottak között köszönhetjük őket. 2006-ban Tomay Katalin első díjat nyert „Falatozó-tányér” készletével (képünkön), 2007-ben az „Edény fedővel” címmel kiírt pályázaton Bősze Eszter kapta meg a második díjat, a harmadik megosztott díjat pedig Imre Eszter kapta. 2009-ben Somlai Balázs a harmadik helyezettnek járó díjat

vehette át a „Tea kettesben” című pályázatra benyújtott munkájával. 2010-ben pedig a „Talpás gyümölcstál” nevű pályázaton ismét két hazai designer, Bársony István és Leits Miklós közös munkája seprte be az első díjat. Ugyanabban az évben az ArtZept művészeti vezetőjétől a szintén pályázó hazai designer, Dallos Ádám külön köszönetet kapott.

Kíváncsian várjuk az idei év eredményeit. A tét nem kicsi. A Zepter International képviselői által kiválasztott egy vagy több pályamunka kis szériás gyártásba kerül, az így készült darabok a világ minden táján a Zepter irodaépületeiben vagy üzlethelyiségeiben kerülnek beállításra. *További információk a Zepter termékekkel, és kampányaival kapcsolatban: www.zeptermagazin.hu*

A HOLCIM HUNGÁRIA OTTHON ALAPÍTVÁNY ÉS AZ OCTOGON KÖZÖS NYEREMÉNYJÁTÉKA!

ELŐFIZETŐINK KÖZÖTT EGY REPLAN. INNOVATÍV MEGOLDÁSOK A VÁROSI LAKÁSPROBLÉMÁKRA CÍMŰ KÖNYVET SORSOLUNK KI A HOLCIM HUNGÁRIA OTTHON ALAPÍTVÁNY FELAJÁNLÁSÁVAL. A 2016/6. LAPSZÁM ELŐFIZETŐI NYEREMÉNYJÁTÉKÁNAK NYERTESE:

Koncsek Péter
Budapest
GRATULÁLUNK!

*Az át nem vett nyereményt következő lapszámunk megjelenéséig őrizzük

OCTOGON 1998-ÓTA

MEGJELENT LAPSZÁMAINK:

AZ OCTOGON ARCHITECTURE & DESIGN MAGAZINT KERESSE

a forgalmasabb hírlapárusoknál, az **inmedio** és a **RELAY** üzletekben valamint az alternatív árusítóhelyeken!

V. kerület
FUGA – BUDAPESTI
ÉPÍTÉSZETI KÖZPONT
1052 Budapest,
Petőfi Sándor utca 5.

VI. kerület
ÍRÓK BOLTJA
1061 Budapest,
Andrássy út 45.

IX. kerület
MŰVÉSZETEK PALOTÁJA
1095 Budapest,
Komor Marcell utca 1.

XIV. kerület
TERC SZAKKÖNYVESBOLT
1149 Budapest,
Pillangó park 9.

ÉPÜLETEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MELLÉKLETEK

ÉPÍTŐIPAR-ÉPÍTÉSZET MELLÉKLETEK

MILÁNÓ MELLÉKLETEK

LAKÁSTREND MELLÉKLETEK

AUTÓS ÉS KERÉKPÁROS MELLÉKLETEK

DIVAT/DESIGN MELLÉKLETEK

KÜLFÖLDI MELLÉKLETEK

KIADJA / Publisher
 © **UERTIGO** PUBLISHING KFT.
 1025 Budapest, Szépvölgyi út 146.
 Tel.: (+06-1) 336-0728
 E-mail: info@octogon.hu

SZERKESZTŐSÉG / Editorial Office

FŐSZERKESZTŐ / Editor-in-Chief
 Martinkó József
 jozsef.martinko@octogon.hu

SZERKESZTŐ / Editor
 Molnár Szilvia
 szilvia.molnar@octogon.hu

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ / Founding Editor
 Bojár Iván András
 (1998-2015)

OCTOGON ONLINE SZERKESZTŐ
 Editor of OCTOGON Online
 Katona Sándor
 sandor.katona@octogon.hu

ROVATSZERKESZTŐ / Editor
 Farsang Barbara,
 info@octogon.hu

ÁLLANDÓ MUNKATÁRSÁK
 Correspondents
 Csikós Gábor, Kovács Péter, Petrik Rita,
 Szépvölgyi Viktória, Torma Tamás, Vadas József

KÜLFÖLDI LEVELEZŐK
 Foreign correspondents
 Bansar Mohamed (Casablanca)
 Cser Brigitta (Barcelona)
 Kay Szakall von Losonc (Basel)
 Matúz Melinda (Hollandia)

MÉDIA ÉS KOMMUNIKÁCIÓS SZERVEZŐ
 Media and Communication Organizer
 Bencsik Klára

GRAFIKAI TERVEZÉS / Graphic Design
 Hlatki Dorotya
 grafikus@octogon.hu
 LAPTERV / Layout Design
 Sölymos Ágnes Eszter

HIRDETÉS, ÉRTÉKESÍTÉS / Advertising sales

ÉRTÉKESÍTÉSI IGAZGATÓ
 Head of Sales
 Toperczer Attila
 attila.toperczer@octogon.hu

MÉDIATANÁCSADÓ
 FORMATERVEZŐ MÉRNÖK
 Media consultant
 Design Engineer
 Bucsay Orsolya
 orsolya.bucsay@octogon.hu

KIEMELT ÜGYFÉLKAPCSOLATI MENEDZSER
 Key Account Manager
 Várszegi Csilla
 csilla.varszegi@octogon.hu

FOTÓ-ELŐKÉSZÍTÉS, CTP, NYOMÁS ÉS KÖTÉS
 Printed by
 Mester Nyomda
 Felelős vezető: Anderle Lambert

ISSN 1418-5229

TERJESZTÉS / Distributed by
 Magyarország: Lapker Rt.
 Románia, Szerbia, Szlovákia: Color Interpress Kft.

Országos könyvterjesztő hálózatok
 és alternatív terjesztőhelyek (ld. 5. oldal)

A hirdetések tartalmáért
 szerkesztőségünk nem vállal felelősséget.

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

BSERVER

Borító: CEU campus:
 O'Donnell + Tuomey
 fotó: Bujnovszky Tamás

SZÜLETÉS

Úgy alakult, hogy az építkezés különféle fázisaiban szerkesztőségünk szinte minden munkatársa járt az CEU campus új Nádor utcai új épületében. Kézenfekvő volna megmerítkézni mindenben, amiből oldalak, szövegek, képek születnek, ugyanakkor ritka kegyelmi állapot, amikor a napi munkából kiszakít az élmény. Kollektív tudásunk, tapasztalatunk lett szép lassan egy épületről, amiben külön-külön, de órákat töltöttünk el. Hol poros, koszos munkálatok közben, hol a tervezőket hallgatva bolyonghatunk útvesztőnek tűnő bejárásokon, építőanyag-halmok, építőgépek között az épületben. Az építés utolsó hónapjai voltak ezek. Feltűnően, korábbi tapasztalatainkat felülíró módon sok építőmunkás sérnykedett az épületen. Hatalmas tömegnek tűnt szűk helyen, miközben még teherliftek, állványerdők szótték át az épület belső tereit. Valami különös életerő lüktetése volt ezek. Ritkán lehet megtapasztalni a születést ebben az érzéki formában az építészet kapcsán. Nekünk, kívülállóknak, akik nem érintkezünk a kivitelezés, szervezés, lebonyolítás napi küzdelmeivel, apró győzelmeivel és kudarcával, ez a megszületés előtti állapot leginkább egyfajta energiaként, sodró lendületű áradásként volt megtapasztalható. Élményeink, látogatásaink után ebből az energiából vittünk a szerkesztőségbe magunkkal valamit, amivel képek voltak a többiek érdeklődését is felkelteni azzal kapcsolatban, hogy valami rendkívüli formálódik az épület utcai kóhomlokzata mögött. Valószínűleg a CEU campus tervezőinek alkotói módszere kapcsán elhangzott „kézműves” fogalom lehet ennek a születéseménynek a hátterében. Erről a kulcsfogalomról sok szó esik majd különszámunk oldalain. Ebből az energiából merítettünk akkor is, amikor immár az elkészült épületet, az épületről készült fotókat látva, interjúkat, egyéb szöveget olvasva végül úgy döntöttünk, hogy a CEU campus most elkészült első üteme önálló lapszámot érdemel. Átcsaptak rajtunk a már említett alkotóenergia hullámai, az oldalszámok meglódtak és mi engedjük ennek az energiának, „hagyjuk” lapszámmá formálódását. Ritka pillanat, amikor ennyi közreműködő, kivitelező, társalkotó, tervező nyilatkozik meg egy épületről, ami a kiadói igények mentén ráadásul magyar-angol nyelven szólhat az érdeklődő nagyközönség, olvasóink felé. Kemény munka volt összehangolni az apró részleteket, de a végeredmény felől nézve úgy tűnik, hogy nem volt hiábavaló két hónappal ezelőtt azzal az ambícióval nekiveselkedni a szerkesztői munkának, hogy valami igazán emlékezeteset hozzunk létre. Legutóbb a 4-es metró tíz állomását albumszerűen feldolgozó 110-es lapszámunk kapcsán léphettünk ki a megszokott keretből, hogy valami emlékezetes, a szerkesztőséget is új kihívás elé állító, monografikus formával kísérletezzünk. A kilépés mindig kockázatokat rejt ugyan, de egyfajta katarzis reményével is kecsegtet. Olyan pillanatba kapcsolódhatunk be ennek a nagyszerű alkotásnak a megszületésében, ami különös, rendhagyó nézőpontot biztosított számunkra. Részeseivé, talán némiképpen beavatottjává is váltunk a születés csodájának.

tartalom

10 |

Ez az új CEU!

*Bodó Bence Levente interjúja
 Michael Ignatieff-fel, a CEU elnök-rektorával*

14 | **MARTINKÓ JÓZSEF
 TOLLE, LEGE!**

A CEU kortárs építészet

28 |

**„NAGYON RITKA AZ ILYEN
 ÉPÍTKEZÉS MAGYARORSZÁGON”**

*Ujlaky István interjúja Scheer Sándorral,
 a Market Építő Zrt. vezérigazgatójával*

32 |

GARANTÁLT VOLT A SIKER

*Beszélgetés Kéri Dáviddal, a STRABAG
 projektvezetőjével*

38 | **PAPP GÉZA**

A CEU TÖRTÉNELMI ÉPÜLETEI

42 |

**AZ ÉPÍTÉSZEK SZELLEMI
 MESTEREMBEREK**

*Martinkó József készített interjút
 Sheila O'Donnell és John Tuomey építészekkel*

49 |

ELŐHÍVÁS

Fotóesszé Bujnovszky Tamás építés közbeni fotóiból

**60 | RUBÓCZKI ERZSÉBET
 RENDHAGYÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS
 EGY ÖSSZETETT PROJEKTEN**

*Beszámoló a magyar partneriroda,
 az M-Teampannon munkájáról*

64 |

ITT MÁR MÁSRÓL SZÓL AZ OKTATÁS

*Interjú Baross Pállal,
 a CEU campusfejlesztési igazgatójával*

70 |

SZINKRONBAN, MAGYAR HANGON

*Wolf András projektvezetővel
 Ujlaky István beszélgetett*

72 |

MINDEN MILLIMÉTER SZÁMÍT

*Baumann Gergely, a Market Építő Zrt.
 fő-építésvezetője nyilatkozott lapunknak*

73 |

**PONTOS MENETREND ÉS
 RENDKÍVÜLI GONDOSSÁG**

*Pilvein Balázst, a Market Építő Zrt. építőmérnökét
 kérdeztük*

75 |

HÉTKÖZNAPI HŐSÖK

Képezzé Végel Dániel építőkről készült felvételeiből

82 |

**IDŐTÁLLÓ TERVEZÉS,
 NEMZETKÖZISÉG**

*Interjú Kovács Attilával,
 a DVM group ügyvezető partnerével*

122 | INDEX

EZ AZ ÚJ CEU!

INTERJÚ MICHAEL IGNATIEFF-FEL, A CEU ELNÖK-REKTORÁVAL

“LÉNYEGES VOLT, HOGY AZ ÉPÜLETEINK EGY FOLYTONOS EGÉSSZÉ ÁLLJANAK ÖSSZE”

Bodó Bence Levente: Mit szeret legjobban az új épületben?

Igazán azt, ahogy a régi téglafal megmutatkozik. Szeretem, hogy kívülről nem erőszakos a lát képe; hogy mély tisztelet sugárzik az épületből a világ egyik legragyogóbb építészeti kincse, Budapest felé. Ez a világ egyik legszebb városa, így természetes, hogy egy olyan épületre van szükség, ami külsejében visszafogott és illeszkedik a várostervbe. Belül viszont nagyot szól! Szeretem, hogy olyan, mint egy rejtett kincs. „Ezt látnom kell!” Reméljük, ezt mondják majd az emberek, ha hallanak róla.

Hogy illeszkednek az új épületek az egyetem egészébe?

Lényeges volt, hogy az épületeink egy folytonos egészé álljanak össze. Amint az összes építkezési szakasz befejeződik – mivel ez még csak az első fázis volt – a bejáraton belépve az egész campus-élmény átélhető lesz. Az épület közelebb hozza a különböző szakokat, a tanárokat és a diákokat. Nem látom értelmét egy olyan épület létrehozásának, ami nem közösséget épít. Reméljük, hogy ez az épület pont ezt teszi lehetővé, úgy a benti világban, mint a kintiben. A kinti világ közössége alatt a cipészre, a céges dolgozókra, a kisiskolásokra vagy a környékbeli lakókra gondolok. Azt szeretném, ha mind azt éreznék, hogy bárkikor beszélhetnek hozzánk megnézni az épületet, vagy egyszerűen bejöhetnek kávézni. Mi egy nyitott közösség vagyunk.

A közösségek folyton változnak, amiben nagy szerepe lehet egy egyetemnek.

Mennyire flexibilisek ezek az épületek, hogy tudnak megfelelni az örökké változó elvárásoknak?

Ezt igazán 15 év múlva fogjuk meglátni, például amikor már az egyetem technológiai háttere megváltozott. Képesek lesznek-e a tantermeink alkalmazkodni a változásra? Úgy szereltük fel őket, hogy készen álljanak a 21. századra, a jövőre. A CEU egyik nagyszerű tulajdonsága, hogy tanóráink kis létszámúak. A tanár-diák arány egyetemünkön lenyűgöző: nyolc az egyhez. Biztosra mentünk, azért van sokféle tantermünk, hogy a különféle oktatási tevékenységeinket jól végezhessük el. Fontos volt az is, hogy legyen lehetőségünk a szimultán tanulás elősegítésére Yangon, New York és Budapest között; hogy ki tudjuk hozni a legtöbbet a nemzetközi kapcsolatainkból, hiszen a már meglévő Bangladeshtől, Grúzián és Kirgizisztánon át Kanadáig elhelyezkedő partnerintézményeink mel-

lé más egyetemekkel és szervezetekkel is építünk kapcsolatokat, együttműködések világszerte. Viszont azt nem mondanám, hogy a jövőbe látunk. Abban ismerszik meg egy nagyszerű épület, hogy mennyire tud majd alkalmazkodni.

Az épület technikai felszereltségében mi az igazán izgalmas?

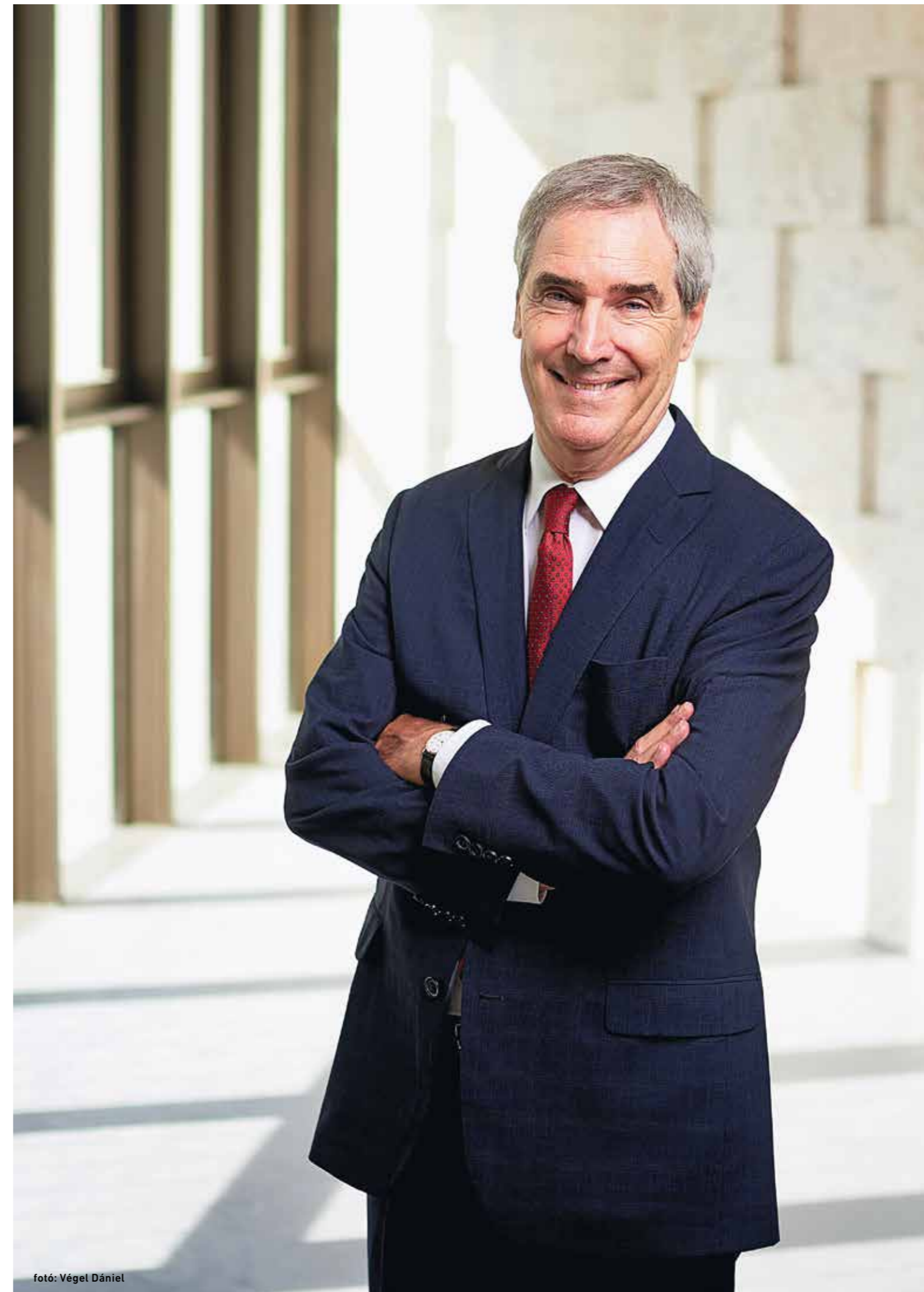
Alig várom, hogy az egyik nagy teremben taníthassak, ugyanis az jobb, mint bármelyik terem a harvardi Kennedy Schoolban – ahol imádtam tanítani. Ebben az új teremben, ami csak egy a sok hasonló közül, fantasztikus az akusztika, részben a faburkolatoknak köszönhetően. A tanár olyan, mint egy színész, vagy egy előadóművész. Egy tér, ahol fel kell erősíteni az ember hangját, ahol a diákok és a tanár hierarchikus rendben tudnak csak elhelyezkedni, amit nem lehet átrendezni könnyedén, az nem megfelelő a pedagógiához. Szerintem vannak jó, flexibilis termeink. A régi világ, amiben a tanár a terem egyik részén és a diákok a másikban foglalnak helyet, eltűnt örökre. Mi olyan iskola akarunk lenni, ahol a tanárok és a diákok együtt alakíthatnak ki egy élményszerű tanulási folyamatot, olyat, ami megfelel mindannak, amit tanulnak.

A CEU értékékként tekint kapcsolatára Budapesttel és az országgal. Hogy jelenik ez meg az új épületben?

Már 25 éve Budapest részeként vagyunk jelen, és büszkék vagyunk arra, ahogy az Egyetem is szerepet játszott a kerület újraszületésében, ami a város egyik legizgalmasabb területe. Várjuk, hogy az emberek beáramoljanak az épületbe, hogy felfedezzék azt, hogy fogadhatunk őket kávézóinkban, illetve a több száz nyilvános előadásunkon, és kulturális eseményünkön. Nyitottnak lenni Budapest felé életbevágó mind a projekt számára, mind ahhoz az elköteleződéshez, amivel a nyílt társadalom felé fordulunk, amivel találkozási pontként szeretnénk működni az emberek között, tekintet nélkül kulturális háttérre és ideológiára.

Mit ajánl a Nádor utca 15. a széles közönség számára?

Fontos volt például, hogy a jelzőtáblák angolul és magyarul is megjelenjenek az épületben. Büszkeséggel tölt el bennünket, hogy egy angol nyelvű egyetem vagyunk, de fontos, hogy akiknek nem az angol az anyanyelvük, azok is otthon érezzék magukat. Mint mondtam, sok nyilvános rendezvényünk lesz, koncertek,

fotó: Végel Dániel

előadások, amik bevonzzák majd a közönséget. Habár ezeken az angol lesz az elsődleges nyelv, úgy véljük, megvan Budapesten az a nagyközönség, amely szeretné ezt a helyet a szellemi otthonává tenni. Szívesen látjuk azokat a cégeket és szervezeteket is Budapestről és máshonnan is, amik bérbe szeretnék venni a világszínvonalú szolgáltatásainkat saját rendezvényeikhez és konferenciáikhoz.

Hogyan jellemezné a városhoz fűződő kapcsolatot a projekt szempontjából?

Nemrégiben vettem át rektori kinevezésem a köztársasági elnöktől, ami azt is jelenti, hogy a magyar kormánytól van felhatalmazásom arra, hogy ezt a munkát végezzem, és ez nagyon fontos. Az, hogy megépült ez az épület nagyban köszönhető a magyar hatóságokkal ápolott jó viszonyoknak. Sok függött az ötödik kerület polgármesterének együttműködésén, a támogatásáért nagyon hálásak vagyunk. Minthogy szoros és nehezen betartható határidőkkel dolgoztunk annak érdekében, hogy a diákok szeptember elsejével birtokba vehessék az épületet, külön köszönjük az önkormányzat együttműködését. Az a diáksereg, ami Magyarországról és 100 másik országból nemrég megkezdte tanulmányait a CEU-n már használhatja ezeket az épületeket. Nekik már ez jelenti majd a CEU-t.

Hogy reagál a CEU közössége az új helyszínre?

Nagyon sok a „wow!”, de ezzel együtt nagy próbatételt jelent a helyszín. Új technológiai lehetőségeket kínálnak termeink, az új épület ezért kihívás is a tanáraink számára, hogy felfedezzenek online oktatási módszereket, a vizuális segédletekkel tartott prezentációk lehetőségeit és általában az új tanítási megoldásokat. Meg kell ragadnunk, ki kell tapasztalnunk ezt az új épületet és maximálisan ki kell használnunk az adottságait. És az embereknek meg kell mutatni az épületet,

úgyhogy épület bejárásokat szervezünk a CEU közösség összes tagjának azért, hogy ne csak új irodákba költözzenek, hanem megismerjék az épületet. Kihívásokkal teli, drámai épület ez, amit az egyetemi közösségnek a lehető legjobban ki is kell használnia. Ugyan már 25 éve működünk, de ez fog meghatározni minket a következő 25 évben. Újraindul a saját történelmi óránk.

Mit gondol, mi volt a legnagyobb kihívás a projekt megvalósítása során?

Az írók zseniálisak, az épület hihetetlen! Mégis embert próbáló feladatnak bizonyult „lefordítani” a terveiket használható kivitelezési útmutatókká, ugyanis eltérő építészeti nyelvváltozatokat használnak a két országban. Szerencsénk volt, mert a közreműködő magyar építészeti iroda tervezői értelmezni tudták az író terveket. Ez így jól működött, de hasznos tapasztalatokkal gazdagodtunk a későbbi szakaszok gördülékeny lebonyolításához.

fotó: Bujnovszky Tamás

THIS IS THE NEW CEU

INTERVIEW WITH MICHAEL IGNATIEFF, CEU PRESIDENT AND RECTOR

“WHAT WAS IMPORTANT FOR US WAS TO LINK ALL OF OUR BUILDINGS IN ONE, FLOWING UNITY”

Bence Levente Bodó: What are your favorite parts of the building design?

What I love about the building is the revealing of the old brickwork. I love the fact that is so unobtrusive from the exterior. It is deeply respectful of the fact that we are in one of the most spectacular architectural treasures of the world, namely, Budapest. This is one of the most beautiful cities in the world, so you want to have a building that is modest in its exterior and fits in with the street plan. Then, inside, it says “wow!” That’s what I like, that it is a kind of hidden treasure. But we hope that the people of Budapest will hear about it and say, “I need to go and see this!”

How will these new buildings integrate into the university?

What was important for us was to link all of our buildings in one, flowing unity. When all three phases are completed – this is just Phase I – you will be able to come in the front door and experience the entire campus. That brings different disciplines together, it brings faculty and students together; it brings us together. Buildings that don’t foster community are of no use to me. We hope that this building does this, both for the community inside, but also that it builds the community outside. By the “outside” I mean that I want the shoe repairman, the corporate employees, the schoolchildren or the residents of the neighborhood to feel they can walk in and see it anytime. To feel they can come in and have a coffee. We are open to the community.

A community is ever-changing, and a university can play a great part in that change. How flexible are these buildings in terms of responding to changing demand?

The test of this building will really come in 15 years, when academic technology changes, for example. Will our classrooms be adaptive? We wired these classrooms to be ready for the 21st century, trying to anticipate what is coming. One of the great things about CEU is its small class sizes. Our student-faculty ratio is quite impressive at 8 to 1. We’ve made sure that we have a variety of classrooms, so all the different kinds of teaching we do, we can do well. It’s important to have the capacity also for simultaneous learning between Yangon or New York and Budapest as we make the most of our relationships with universities and organizations around the world, in addition to the many partnerships we already have in countries from Bangladesh to Georgia, Kyrgyzstan to Canada. But I wouldn’t say that we have anticipated the future. The test of a great building is if it can adapt.

What’s exciting about the technology in the new buildings?

There’s one big classroom I’m dying to teach in, because it is better than any classroom at the Kennedy School at Harvard – where I loved teaching. In this new classroom, one of many, the acoustics are tremendous, due partly to the wood. A teacher is like an actor, a performer. A room where you need to be amplified, where there is a hierarchy between teacher and students, a room that is not fluid so you cannot mix it around, is a bad room for pedagogy. And I think we have some good rooms that are flexible. The old days where the teacher sits here and the students there, are gone forever. We want to be a school where both students and faculty shape together the learning experience that suits what they are learning.

CEU values its connection to Budapest and the country. How will this be reflected in the new buildings?

We have been here for 25 years, we are part of Budapest, we are proud of how the university has contributed to the whole reemergence of this district as one of the most exciting places in the city. We look forward to people streaming in to explore, to welcoming them to our cafes, our hundreds of public lectures and performances of all kinds. The openness to Budapest is crucial to this project, and a crucial part of our commitment to open society and acting as a meeting place for people of all cultures, backgrounds, and ideas.

What does the new Nador 15 building offer to the general public?

We’ve made sure, for example, that the signage is both in English and Hungarian. We are an English-language university, and proud of it, but it’s very important that those for whom English is not their first language feel welcome. As I said, we will have lots of public events, concerts, lectures that draw the public in. While those will be in English, as the first language of instruction, we think that there is a large audience in Budapest of people who want to make this their intellectual home. We also welcome companies and organizations in Budapest and beyond who would like to rent our world-class facilities for their own events and conferences.

How would you characterize your relationship with the city regarding this project?

I was recently confirmed as the rector of CEU by the president of this country, meaning I’m authorized by the Hungarian government to do this job and that is very important. The building was built in great measure because of our good relationship with the Hungarian authorities. We depended on the cooperation of the mayor of the 5th district and we appreciate his support. Since we were working on a strict and difficult deadline to get students in by the 1st of September, we are especially grateful to the municipality’s cooperation on the project. The cohort of students that have recently begun their studies at CEU, from Hungary and over 100 other countries, are now able to use these buildings. For them, this will be CEU.

What is the CEU community’s response to the new venue?

There is a lot of “wow.” But there is also a challenge. We now have classrooms with new technological capabilities; the new building challenges our teachers to explore online methods, visual presentations, and new ways of teaching. We need to make sure that we grab this new building and use it to the full. You have to introduce folks to a building, so we are running tours that every single member of the community is signing up for. Not just moving their offices, but having a sense of the building. It’s a challenging and dramatic building that our community must make the most of. We have been going for 25 years and this will define us for the next 25. It resets the clock on our history.

What would you say was the most challenging aspect of bringing together this project?

The Irish architects are geniuses. This building is incredible. But translating the design documents into usable execution drawings for building purposes turned out to be challenging. Different architectural vernaculars are used in the two countries, but we were fortunate to have the Hungarian architects at the partner firm convert the Irish designs. It worked fine, but we learned some lessons from it for the future phases of the project.

TOLLE, LEGE!

szöveg: Martinkó József

EZERFÉLE MÓDON HAT AZ ÉPÍTÉSZET AZ EMBERRE, ÁM RITKÁK AZOK AZ ESETEK, AMIKOR VALÓBAN MEGSZÓLÍT EGY ÉPÜLET. EZEK AZOK A PILLANATOK, AMIKOR AZ ÉPÍTÉSZET, AZ ÉPÍTETT TÉR ÉS AZ ANYAG, A TERVEZŐI SZELLEM KÖZÖS NYELVET BESZÉLNEK. EGYMÁSBA NŐNEK, EGYMÁSBA SZÖVŐDNEK ÉS ÁTLÉNYEGÜLNEK MINDAZOK AZ ELEMÉK, MINDAZOK AZ ALKOTÓRÉSZEK, AMELYEK ERŐS KAPCSOLATA TÁVOLRÓL SEM EVIDENCIA. SOK ESETBEN HOSSZÚ IDŐ KELL AHHOZ, HOGY AZ, AMI FRISSEN ELKÉSZÜLT, AMI ÚJ, AMI CSAK MOST ÉRKEZETT, BÁRKIT IS MEGTUDJON SZÓLÍTANI. A HÁZAK ÉLETÉNEK EZEK AZ ELSŐ, KRITIKUS, SZÓTLAN ÉVEI. AMIKOR MÉG A HELYÜKET KERESIK A KÖRNYEZETÜKBEN ÉS AZ EMBEREK VILÁGÁBAN. AMIKOR MÉG NINCS ANNYI PRIVÁT ÉS KÖZÖSSÉGI TÖRTÉNET MÖGÖTTÜK, AMITŐL SAJÁT NYELVÜKÖN VOLNÁNAK KÉPESEK BESZÉLNI. RITKA CSODA AZ TEHÁT, AMIKOR EGY ÚJ HÁZ RÖGTÖN MEGSZÓLÍJA AZ EMBERT.

fotók: Bujnovszky Tamás

Két szempontból ugyanis mindenképpen fontos ez a nyelv. Egyrészt az új ház Budapest történeti belvárosában áll, másrészt egy egyetem épületéről van szó. A „beszélő ház” helyi dialektusban szól. Érti a város nyelvét. Érti a terek, udvarok, lépcsőházak, cselédlépcsők, háztetők, homlokzatok, erkélyek, díszítések szövegeit. Zártnak tűnő közhomlokzata ellenére is magába engedi a várost, szóba áll a hétköznappal, a történelmivel, a jelentőssel és jelentéktelennel. Sokféle illeszkedésről beszélünk a városi szövet kapcsán, ám esetünkben ennél jóval árnyaltabb és összetettebb dologról van szó. Ráadásul rendhagyó módon az illeszkedés-dramaturgia lényege az utcáról, kívülről szinte azonosíthatatlan. Föl kell hozzá fedezni, hogy a Nádor utca 15-re mutató Vigyázó Ferenc utca tengelye hogyan folytatódik az épület belső terének hasadékszerű belvilágában. Kiemelkedően hangsúlyos részletről van itt szó, hiszen az első útemben megépült két házat ennek az utcaterületnek a kifutása kapcsolja össze a Duna partjával. Az építészek többször említették interjúikban, hogy a Duna

számukra a világgal, Európával, a történelmmel és az idővel való kapcsolatot jelenti. Végeredményben a Vigyázó Ferenc utcai tengelyen keresztül megteremtett kapcsolatot az épületek belső terében is folytatni kívánták. Érzékelhetjük, hogy a Parlament mészköveivel meg egyező anyagból épült homlokzatszakasz mögötti terek mélyen az épületömbbe nyúlva megteremtik a 15-ös épület alapstruktúráját.

Illeszkedésről, kapcsolatokról, tér- és anyaganalízisről lesz még szó, most azonban térjünk kicsit vissza a nyelvvel kapcsolatos alaptézisünkre. O'Donnell és Tuomey életművében meghatározó számban vannak jelen oktatási és kulturális célú épületek. A CEU campus egyetemi épület. Az egyetem pedig egyre inkább olyan intézménnyé formálódott az elmúlt évtizedekben, ahol az oktatás a lehető leggazdagabb, legnyíltabb párbeszéd, interakción, tudásátadáson alapul. Végképp megszűnt az oktatás régi frontális iránya, hierarchikus alapállása és végleg átadta helyét egy rétegzett, sok kapcsolaton és kommunikációs helyzeten, sokféle irányon alapuló pár-

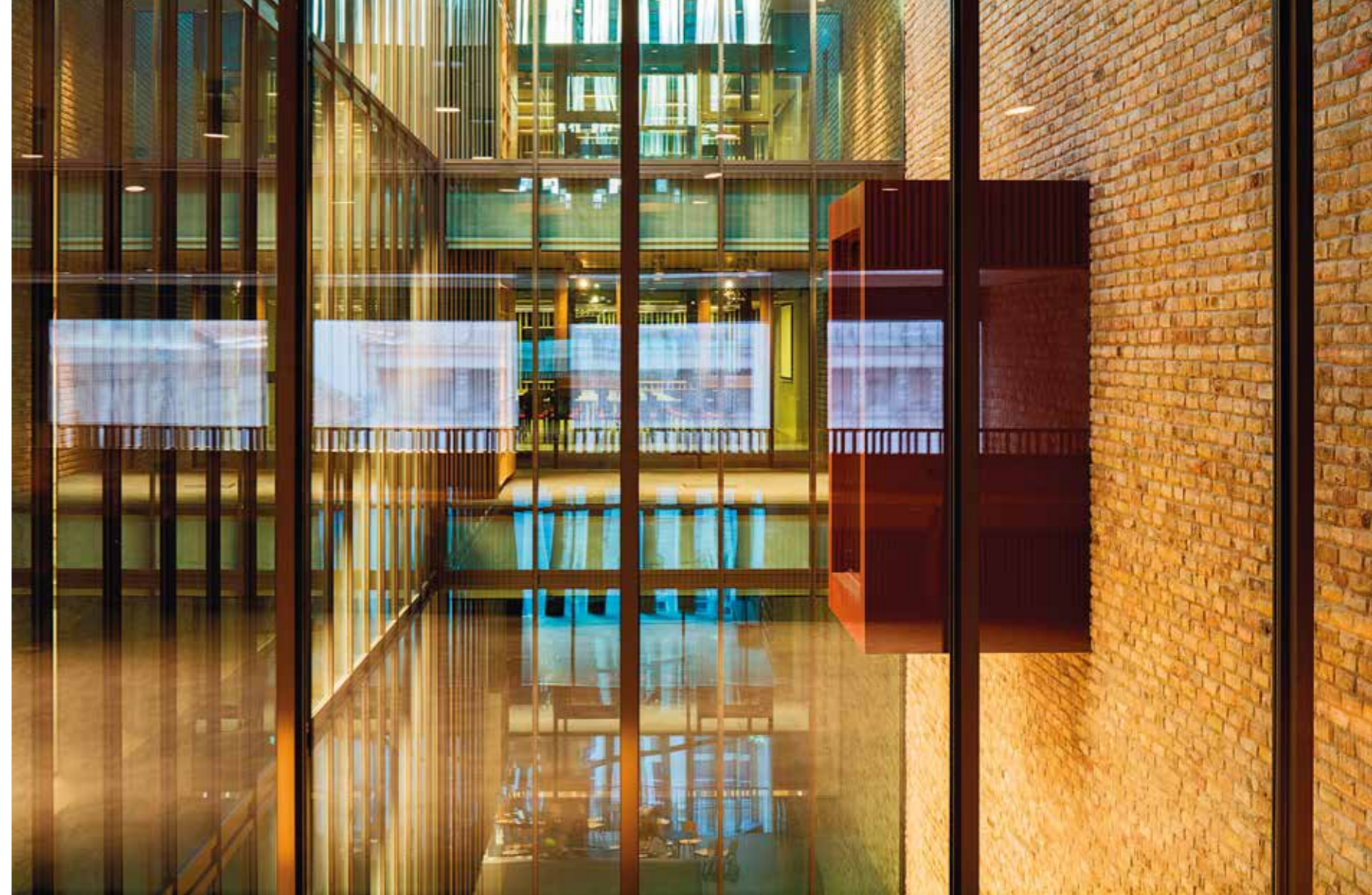
beszédnek. Ebben az épületben az érződik, hogy a belső terek kapcsolatai, lépcsőfordulók, közlekedők, lépcsőkarok, galériák vagy maga a publikus tetőterasz rengeteg lehetőséget biztosít arra, hogy a különféle találkozások, véletlenszerű beszédaktusok alakulhassanak ki. Ráadásul az épület nem csak ezen a módon töltődik fel beszéddel, nyelvvel, hiszen a 15-ös szám alatt felépült a CEU új szabadpolcos könyvtára is, ami nemcsak érdekes belső téri helyzeteket alakít ki azzal, hogy több emeletet metsz át, hanem a könyvtár a nyelvi elemek, szövegek, gondolatok, adatok, a tudás legürübb tere még ma is.

A különféle építészeti, verbális és szövegalapú nyelvi minőségek rétegződése után fedezzük fel, hogy az épü-

letek belső terében egyfajta finom építészeti montázst találunk, sokféle modalitású építészeti mondatot, nyelvi fragmentumot, intertextust és idézetet lehet azonosítani. Ezek közül leglátványosabb az az elliptikus betonlépcsőház, ami a Duna felől érkező tengelyen áll. Az építészek megemlítik, hogy erre az „építészeti mondatra” a Gerlóczy Rooms de Lux hotelben találtak rá. Itt érezték meg, hogy Budapest eklektikája nem a homlokzatokban, hanem az udvarok, átjárók összeshívódó belső tereiben, a gangok, a cselédlépcsők, a vegyes falazatok, a kapualjak, a féltetek hihetetlenül gazdag struktúrájában létezik. Félmondatok, elejtett szavak, befejezetlen és befejezett monológok, örült hadarás, elhallgatá-

sok, félreértések városa vagyunk építészeti értelemben is. Az utcákról be-betérve a régi bérházakban felerősödnek ezek a hangok.

O'Donnellék a városi belső terek sokszólamú nyelvére, gazdag beszédére lettek figyelmesek. Munkájuk során nyitott füllel és értelemmel hallották meg, hogy ez a nyelvi gazdagság a város lényege. Befelé figyeltek és a belső hangokat alakították építészetté. Amikor az épületek belső tereiben járunk, akkor a különféle téri szakaszok, szögletek, lágyabb átfordulások, átszövődések, az eredeti épületekből megmaradó részek, látszóbeton, kő-téglafalak, acélszerkezetek, téglasíkok finom montázsába járunk. Mivel gyakorlatilag két épület, a Nádor

“ZÁRTNAK TŰNŐ KŐHOMLOKZATA ELLENÉRE IS MAGÁBA ENGEDI A VÁROST, SZÓBA ÁLL A HÉTKÖZNAPIVAL, A TÖRTÉNELMIVEL, A JELENTŐSSEL ÉS JELENTÉKTELENNEL”

utca 15. és 13. kapcsolatának megteremtése volt a cél, ezért ebben a téri-nyelvi rendszerben az eltérő szintvonalak, terek közötti átkötések, kapcsolatok, átjárások és átnyitások megteremtése gazdagította tovább a struktúrát. Bizonyos téri helyzetekben egyébként az is érzékelhető, mintha az épület belső terében újabb és újabb homlokzatok formálódna meg. Gyakorlatilag az épületklimatikai szempontból ideálisan szerkesztett, meredek lefutású üveg-acél tetősíkok is mintha belső homlokzati síkokká válnának.

Végül már csak egyetlen szó hiányzik O'Donnell és Tuomey szótárából a CEU új épületei kapcsán. A magyar partneriroda építész, Hidasnémeti Máté hívta fel a figyelmet az ír építészek egyfajta „kézműves” munkamódszerére. (Erre egyébként mellékletünkben, az építészekkel készült interjúban is rákérdeztünk.) Ez a kézművesség arra a tervezői alapállásra utal, ami a formálódó

tereket, a kicsiny sarkokat, lépcsőkorlátokat, falmezőket, nyílásokat és áttöréseket, tartóelemeket, egyszóval minden részletet kézben tart, átgűr. Ebben a rendszerben nincsenek olyan alkotóelemek, amik a gépi logika mentén nyernék el formájukat, amik kész megoldásokat, egységeket építenek össze egyfajta célorientált narratíva mentén. Mintha minden egyes téglát megérintene az építész az építés, a születés folyamatában. A ház nem gép többé, hanem egy korokon, technológiákon átívelő alkotó gondolat kézi, érzéki, személyes megformálása, átlényegítése. Épített nyelv és nem absztrakt gondolatosság. Vedd és olvasd!

TOLLE, LEGE!

text: József Martinkó

ARCHITECTURE MAY AFFECT PEOPLE IN THOUSANDS OF WAYS, BUT ONLY IN SOME RARE CASES ARE WE TRULY "SPOKEN TO" BY A BUILDING. THESE ARE THE MOMENTS WHEN ARCHITECTURE, THE BUILT ENVIRONMENT, THE MATERIAL AND THE ARCHITECT'S SPIRIT SPEAK THE SAME LANGUAGE. ELEMENTS AND COMPONENTS, WHOSE CONNECTION IS NOT EVEN REMOTELY EVIDENT, ARE INCORPORATED, INTERWOVEN AND TRANSFIGURED. IN MANY CASES IT TAKES A LONG TIME BEFORE A NEWLY FINISHED BUILDING "ADDRESSES" ANYONE. THESE ARE THE FIRST, CRITICAL AND SILENT YEARS OF A BUILDING'S LIFE. THIS IS THE PERIOD WHEN THE BUILDING IS JUST TRYING TO FIT INTO THE SURROUNDINGS AND INTO PEOPLE'S WORLDS. THERE ISN'T MUCH PRIVATE AND COMMUNITY EXPERIENCE IN ITS PAST WHICH WOULD INSPIRE THE BUILDING TO TELL ITS OWN STORIES. IT IS TRULY A RARE WONDER WHEN A NEW BUILDING CAN IMMEDIATELY TALK TO PEOPLE.

photos: Tamás Bujnovszky

The first phase of Central European University's (CEU) building reconstruction has been finished and it speaks to us. In an interview the Irish architect couple Sheila O'Donnell and John Tuomey refer to what Gabriel García Márquez, the Nobel Prize-winning writer said, stating that during his life he only wrote a single book in various versions, with various characters and at various times, but it is still the same one book. The roots of O'Donnell's and Tuomey's architect ars poetica are apparent in the continuous flow of abundant motifs, with elements diverging and then meeting again from time to time. In addition, as García Márquez has been mentioned, the critic feels entitled to interpret the architect's buildings, the applied architectural elements as language structures with specific dictionary, poetics, grammar and semantics. Consequently, if O'Donnell's and Tuomey's buildings share a common language - if there is such a language - then a dialogue using this language is also

possible. The building speaks - and we are addressed. And when this happens, it is an important moment.

There are two aspects making this language important. On the one hand, the new building is situated in Budapest's historical downtown; on the other hand, it is a university building. The "talking house" speaks the local dialect. It understands the language of the city. It understands the voices of spaces, courtyards, staircases, side stairs, roofs, facades, balconies and ornaments. Despite its seemingly isolating stone facade it still allows the city to enter the building; it communicates with the ordinary, the historical, the significant and the trivial. When we talk about urban structure, adjusting can be achieved in different ways, but in this case, everything is much more subtle and complex. In addition, the essence of adjusting is almost unidentifiable from outside, from the street; which is rather unconventional. It must be noted that Vigyázó Ferenc Street is continued in the gorge-

like interior space of Nádor utca 15. This is an extremely strong detail, as the continuing projected line of this axis connects the two buildings - finished in the first project phase - to the Danube bank. The architects often mentioned in their interviews that for them the Danube is the symbol of connecting to the world, to Europe, to history and to time. On the whole, it was their intention to continue the connection created by the Vigyázó Ferenc Street axis into the inner space of the buildings. It can be perceived that the spaces behind the facade - made of limestone similar to the kind used for building the Parliament - create the basic structure of the building at No. 15 as they reach deep into the block of the building.

Adjusting, connections, space- and material analysis will be discussed later; for now let's get back to our basic concept of language. O'Donnell's and Tuomey's works are dominated by educational and cultural buildings. CEU campus is a university building. Over the past decades

the university has been formed into an institution where education is based on open dialogue, interaction and the sharing of knowledge. The old frontal direction of education and its hierarchic basis entirely disappeared and gave way to a layered way of communication based on several connections, communication situations and directions. In this building the connection between the inner spaces, the staircases, corridors, banisters, lofts and the public terrace itself provide plenty of opportunity for various encounters or random conversations. In addition, it is not the only way for the building to be filled with language, as the new self-access library of CEU was constructed at No. 15, which creates interesting inner-space situations by cutting through several floors, and the library provides an articulate space for language elements, texts, ideas and data as a dense space of knowledge even today.

After exploring the layers of architectural, verbal and text-based language qualities, let's explore the inner space of the buildings and identify a kind of delicate architectural montage of architectural sentences, language fragments, intertexts and quotations with varied modality. The most spectacular of these is the elliptical concrete stairway on the axis towards the Danube. The architects mention that they found this "architectural sentence" at Gerlőcy Rooms de Luxe Hotel. This was

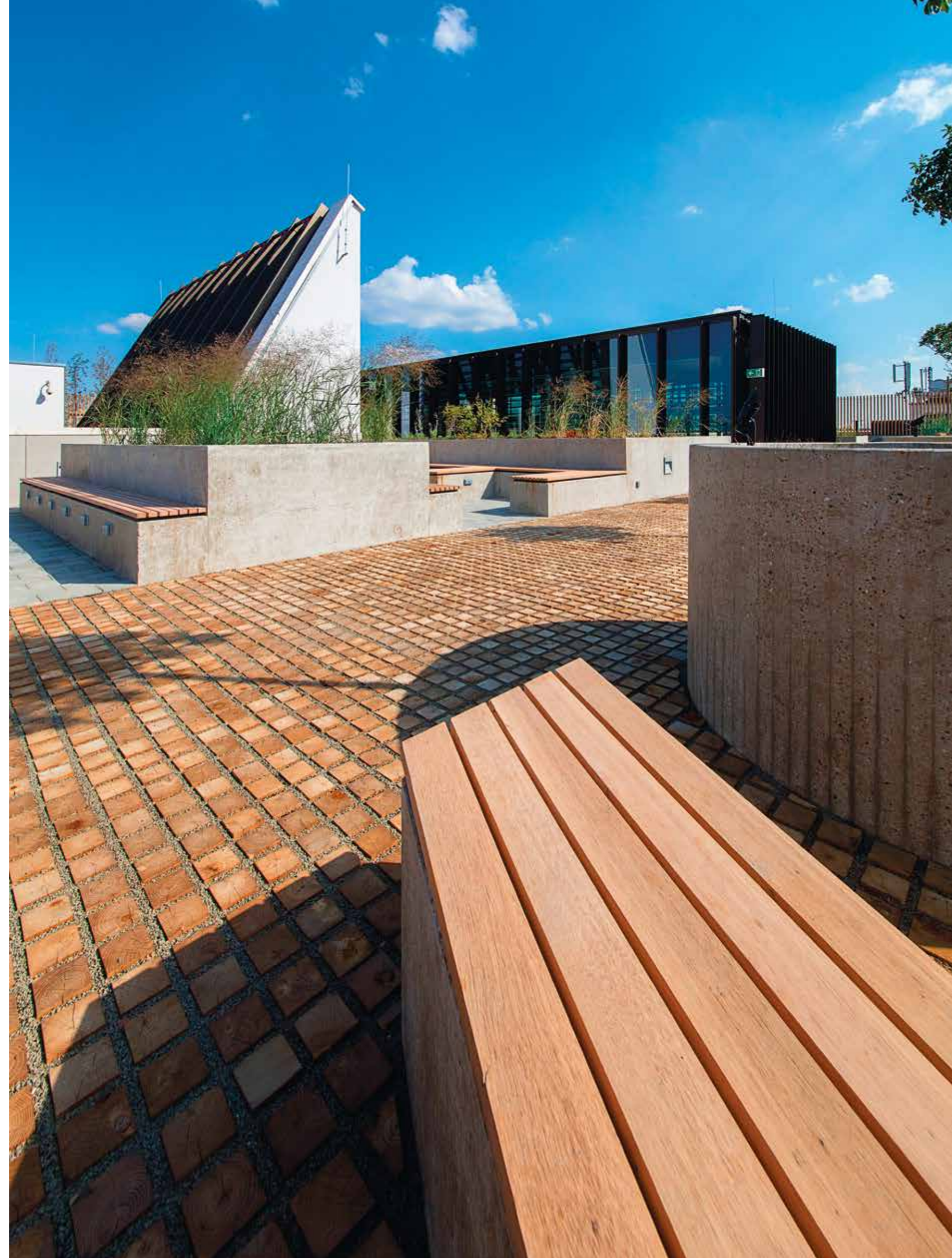
the place where they perceived that the eclecticism of Budapest cannot be seen in the facades, but in the mingled inner spaces of courts and gateways, in the incredibly rich structure of outer corridors, side stairs, mixed wall works, gateways and pitched roofs. This is a city of half-finished sentences, hinted words, unfinished and finished monologues, crazy jabber, sudden silence and misunderstandings. Entering the old buildings these sounds become much louder.

O'Donnell and Tuomey noticed the diverse language and the abundant message of urban inner spaces. In the course of their work they were open to hear and understand that this linguistic wealth is the essence of the city. They listened to their inner voices and turned them into architecture. Walking across the interior of the buildings leads us through the delicate montage of various space sections, angles, softer changes, interlocking structures, remaining parts of the original buildings, concrete, stone-brick walls, steel structures and brick planes. As the basic objective was to establish a connection between Nádor Street 15 and 13, the structure was further enriched by connecting levels and spaces by cross-connections, connections, passages and openings in this space-language system. In some spaces it is perceived as if there were facades being formed inside the

building. The steep glass-steel roof planes - their design ideal from building-climatic aspect - seem as though they were internal facade planes.

Finally, there is only one word missing from the dictionary of O'Donnell and Tuomey in connection with the new buildings of CEU. Máté Hidasnémeti, an architect of the Hungarian partner office called our attention to the "craft" work method of the Irish architects. (The architects were asked about this method in the interview attached). This "craft" method refers to the designers' concept of controlling and reshaping every little detail like emerging spaces, small corners, stair railings, wall areas, holes, breakthroughs and supporting elements. In this system there is not one single component formed along mechanical logic or created by connecting ready-made solutions and elements following a goal-oriented narrative. On the contrary, it seems as if the architect touched each brick during construction, in the process of creating. The building is not a machine anymore, but rather the manual, sensual and personal expression of a creative idea of ages and technologies. It is a constructed language rather than an abstract idea. Tolle, lege! / Take up and read!

“DESPITE ITS SEEMINGLY ISOLATING STONE FACADE IT STILL ALLOWS THE CITY TO ENTER THE BUILDING; IT COMMUNICATES WITH THE ORDINARY, THE HISTORICAL, THE SIGNIFICANT AND THE TRIVIAL”

NAGYON RITKA AZ ILYEN ÉPÍTKEZÉS MAGYARORSZÁGON

SCHEER SÁNDOR, A MARKET ÉPÍTŐ ZRT. VEZÉRIGAZGATÓJA LEGALÁBB OLYAN ERŐS MUNKÁNAK ÉRZI A CEU ÚJ ÉPÜLETÉT, MINT A KORÁBBI DÍJNYERTES BERUHÁZÁSAIKAT. CSAK A SZAKMA ÖSSZES TUDÁSÁT FELVONULTATVA LEHETETT MEGCSINÁLNI, EZÉRT MINDEN KOLLÉGÁJA BÜSZKE LEHET RÁ.

“A CEU ÚJ ÉPÜLETE EGY GYÖNGYSZEM, ANNYI ÉRTÉK, FINESZ, SZÉP ÉPÍTÉSZET VAN BENNE”

Ujlaky István: Számos nagy volumenű beruházást kivitelezett már a Market, hol helyezné el ezek közt a CEU új épületét?

Nagyon előkelő helyen. A CEU új épülete egy gyöngyszem, annyi érték, finesz, szép építészet van benne. Nagyon szerettük volna megnyerni a tendert, mert már a pályázás alatt láttuk, hogy ez egy gyönyörű épület, amit ha jól megcsinálunk, akkor megint többek vagyunk, képzetebbek vagyunk, okosabbak vagyunk.

Jelent egyfajta mérföldkövet a vállalat történetében?

Mindenképpen, mert volt egy nagy kihívása ennek a beruházásnak: nagyon jó nevű, jó képességű külföldi tervező elképzelését kellett megvalósítani. Mindezt konzorciumban, Európa egyik legnagyobb építőipari vállalatával. Számunkra ez is plusz kihívás, mert rendkívül fontosnak tartjuk, hogy bár szinte kizárólag Magyarországon működő építőipari cég vagyunk, értsünk meg minden létező kultúrát, és birkózzunk meg minden műszaki feladattal, és ilyen tekintetben is legyünk képzetek. Ezért volt fontos egy külföldi tervezőpáros munkáját adaptálni, egyben ez volt az egyik legnehezebb része a projektnek.

Számos egyedi megoldás, érdekes részlet van az épületen. Van személyes kedvence?

Az első pillanattól látszott, hogy ez az az épület, amiből semmilyen anyagot nem sajnáltak, ahol a tervező minden ötletét megértette és megszerette a beruházó, és ahol minden bravúrt, amit kitaláltak, megvalósítottunk. Talán az előadótermet vagy a lobbit emelhetném ki; van egy-két rész, amelyben lenyűgözően nagyívű építészgondolkodás van. Amit viszont mindenképpen meg kell néznie annak, aki kezébe veszi ezt a kiadványt vagy ellátogat a helyszínre, az az épület részletgazdagsága, illetve a bekerülő anyagok minősége. Egyáltalán nem sajnáltuk a pénzt, a gondolkodást, a munkaórákat, és nagyon ritka az ilyen építkezés Magyarországon.

És külföldön? Nyerhetnek vele nemzetközi díjakat?

Van orrom ehhez az elmúlt húsz-huszonegy év alapján. Azért is készül ez a kiadvány is, hogy nagyon jó alapanyagaink legyenek, és erős pályázatokkal tudjunk elindulni ezeken a versenyeken. Több más építkezésnél - legutóbb a BMC-nél vagy a Groupama Arénánál - is éreztem, hogy ebben annyi gondolat van, és olyan színvonalú, hogy díjakat fog nyerni, akkor ez be is igazolódt. Ezt az épületet pontosan ilyen erősnek érzem, talán még erősebbnek is. Nagyon jó érzés nézni, bejárni, fotózni, remélem, tanulni is ugyanilyen jó lesz benne.

Az építőipar krónikus szakemberhiánnyal küzd. Hogyan oldották meg ezt az önmagában is kemény feladatot, miközben más nagy horderejű építkezések is zajlottak, elég a Dagály Uszodára vagy a Telekom székházra gondolni?

A beruházást konzorciumban végeztük a piac egy másik jeles szereplőjével, a STRABAG-gal. Szerencsésen alakult, hogy két kört, két réteget, két kapacitást értünk el, mert kevés volt az átfedés a két cég mögött álló alvállalkozói, beszállítói körben, ez mindenképpen könnyebb helyzetet teremtett. A befejező munkáknál viszont nagyon éreztette a hatását a krónikus szakemberhiány. Az utolsó öt-hat hónapban 350-500 ember dolgozott, nagyon komoly szervezési munkát igényelt az összehangolásuk.

Nemrég arról beszélt, hogy a válság alatt kikoptak a nem megfelelő szaktudással rendelkező cégek. Milyen folyamat zajlik most?

A válság mélypontját tavaly nyáron már elérte az építőipar magasépítési része, onnan nagyon meredeken felfelé vezet az út, minden évben mintegy 10-20 százalékkal bővül az építőiparnak ez a része. A meglévő építőipari kapacitásra óriási munkamennyiség hárul, ami előbb-utóbb kapacitásproblémákhoz vezet majd, sőt már most is érezteti a hatását. A következő évek legnagyobb kihívása az lesz, hogy hogyan lehet az elvállalt feladatot időre, megfelelő minőségben teljesíteni. Tehát míg a válság utáni hét szűk esztendőben az volt a probléma, hogy mit fogunk építeni és mivel tartjuk el az embereinket, ma az a kérdés, hogy elmerjük-e vállalni, és amit elvállaltunk, azt milyen módon tudjuk teljesíteni.

fotó: Végel Dániel

A Market 1996-os indulásakor megfogalmazták a céljaikat. Az új CEU-központtal, illetve az elmúlt évek nagy beruházásaival sikerült ezeket elérni?

Még nem: van néhány vágyunk, ami még nem teljesült. Az üzleti terv elkészítésekor minden évben az a célkitűzésünk, hogy legyen két-három olyan feladatunk, aminek kiváló az építészete, és számtalan szakmai bravúr szükséges hozzá. Nagyon ügyelünk arra, hogy minden évben egy olyan portfólió legyen mögöttünk, amiben ipari épületek, logisztikai épületek, kereskedelmi létesítmények, sportlétesítmények is vannak, továbbá néhány gyöngyszem, amire minden kollégám büszke, amit nagyon művés munkával, a szakma összes tudását felvonultatva lehet megcsinálni. A Közép-európai Egyetem abszolút ilyen. Szeretném megköszönni minden kollégám, partnerünk, beszállítóink, alvállalkozóink munká-

ját, a tervezők munkáját, a Megrendelő pozitív hozzáállását, a hatóságok és az Önkormányzat konstruktív szakmai munkáját, valamint a szomszédok türelmét.

fotó: Bujnovszky Tamás

AN UNUSUAL PROJECT FOR HUNGARY

SÁNDOR SCHEER, CEO OF MARKET ÉPÍTŐ ZRT. FEELS THAT THE NEW CEU BUILDING IS AS AMBITIOUS AS THE COMPANY'S OTHER AWARD-WINNING PROJECTS. IT REQUIRED EVERY LAST BIT OF PROFESSIONAL EXPERTISE TO COMPLETE, SO ALL HIS COLLEAGUES CAN JUSTLY BE PROUD OF IT.

“WITH ALL THE TREASURES, FINESSE, AND BEAUTIFUL ARCHITECTURE THAT HAVE GONE INTO IT, THE NEW CEU BUILDING IS A GEM”

fotó: Bujnovszky Tamás

István Ujlaky: Market has already carried out several large-scale projects - where would you rank the new CEU building among them?

In a very high position. With all the treasures, finesse, and beautiful architecture that have gone into it, the new CEU building is a gem. We really wanted to win this contract because already during the tender submission phase we could see that this is a beautiful building, which, if we can construct it well, will give us something extra and make us yet again more experienced and smarter.

Is this a milestone in the history of the company?

Definitely, as this project came with a great challenge: we had to realise the idea of a highly renowned and talented foreign architect, and do so in a consortium with one of the largest construction companies in Europe. For us, this was an extra challenge, as despite being a construction company that operates almost exclusively in Hungary, we place great importance on understanding all cultures, coping with any technical task, and being qualified in this regard as well. That is why it was important for us to adapt to the work of a foreign architect duo, which at the same time was one of the most difficult aspects of the project.

The building features many unique solutions and interesting details. Do you have a personal favourite?

It was obvious from the start that this building spared no materials, and the developer understood and loved each of the architect's ideas, and for which we were able to bring each dream to fruition. Perhaps I could highlight the lecture hall or the lobby: one or two of their aspects reflect truly astounding architectural imagination. However, what those who look at this publication or visit the site should definitely see for themselves is the richness of details of the building and the quality of its materials. We spared no money, brainwork, or working hours - this sort of construction project is very rare in Hungary.

And what about abroad? Could you win international prizes with it?

After the past 20-21 years, I have a nose for this. One reason for issuing this publication was to have high-quality materials and be able to present strong entries for these competitions. I felt with several other projects also - most recently with the BMC or the Groupama Arena - that the sheer amount of thought that has gone into them and their quality will win prizes, and I was proved right. I feel that this building is just as formidable, perhaps even more so. It feels great to see, walk around, and take photos of it - I hope it will feel just as good to study in it.

The construction industry suffers from a chronic shortage of professionals. How did you solve this task - already difficult in itself - while you also had

other large-scale projects going on at the same time: we may mention only the Dagály Pool or the Telekom headquarters.

We carried out the project in a consortium with another prominent market player, STRABAG. It was fortunate that we could access two different circles, layers, and sets of capacities, as there was little overlap between the subcontractors and suppliers of our two companies; this certainly simplified the situation. During completion works, however, we definitely felt the impact of the chronic shortage of professionals. In the last 5-6 months we had 350-500 people working on the project; coordinating them was a major organisational challenge.

Recently you spoke about how companies with inadequate expertise disappeared during the crisis. What process is taking place now?

The building construction segment of the construction industry already reached the low point of the crisis last summer; from there, the path has led very steeply upwards, with this branch of the construction industry growing by some 10-20% each year. There is a huge workload on the existing construction industry capacities, which sooner or later will lead to capacity problems; in fact, these effects can already be felt. The greatest challenge of the coming years will be how the tasks undertaken can be completed in time and in the correct quality. So, while during the seven lean years that followed the crisis the problem was what we shall build and how we will support our people, the question today is what we should dare to accept and how we can realise the projects we have taken on.

You defined your goals at the launch of Market in 1996.

Have you reached these goals with the new CEU building and other large projects of recent years?

Not yet: we still have dreams waiting to be realised. Each year, when drawing up our business plan our goal is to have 2-3 projects that feature outstanding architecture and require numerous professional feats. We take great care to ensure that at the end of each year our annual portfolio should contain industrial and logistical buildings, commercial and sports facilities, as well as a few gems which each of my colleagues are proud of and which required exquisite work and every last bit of professional expertise to complete. Central European University is definitely such a project. I would like to thank each of my colleagues, supply partners, subcontractors and the designers for their work, the client for their positive attitude, the authorities and the municipal government for their constructive professional work, and the neighbours for their patience.

GARANTÁLT VOLT A SIKER

*KÉRI DÁVID, A STRABAG PROJEKTVEZETŐJE SZERINT
EGYSZERRE KIHÍVÁST ÉS ÖRÖMÖT JELENTETT A CAMPUS
KIVITELEZÉSÉBEN RÉSZT VENNI.*

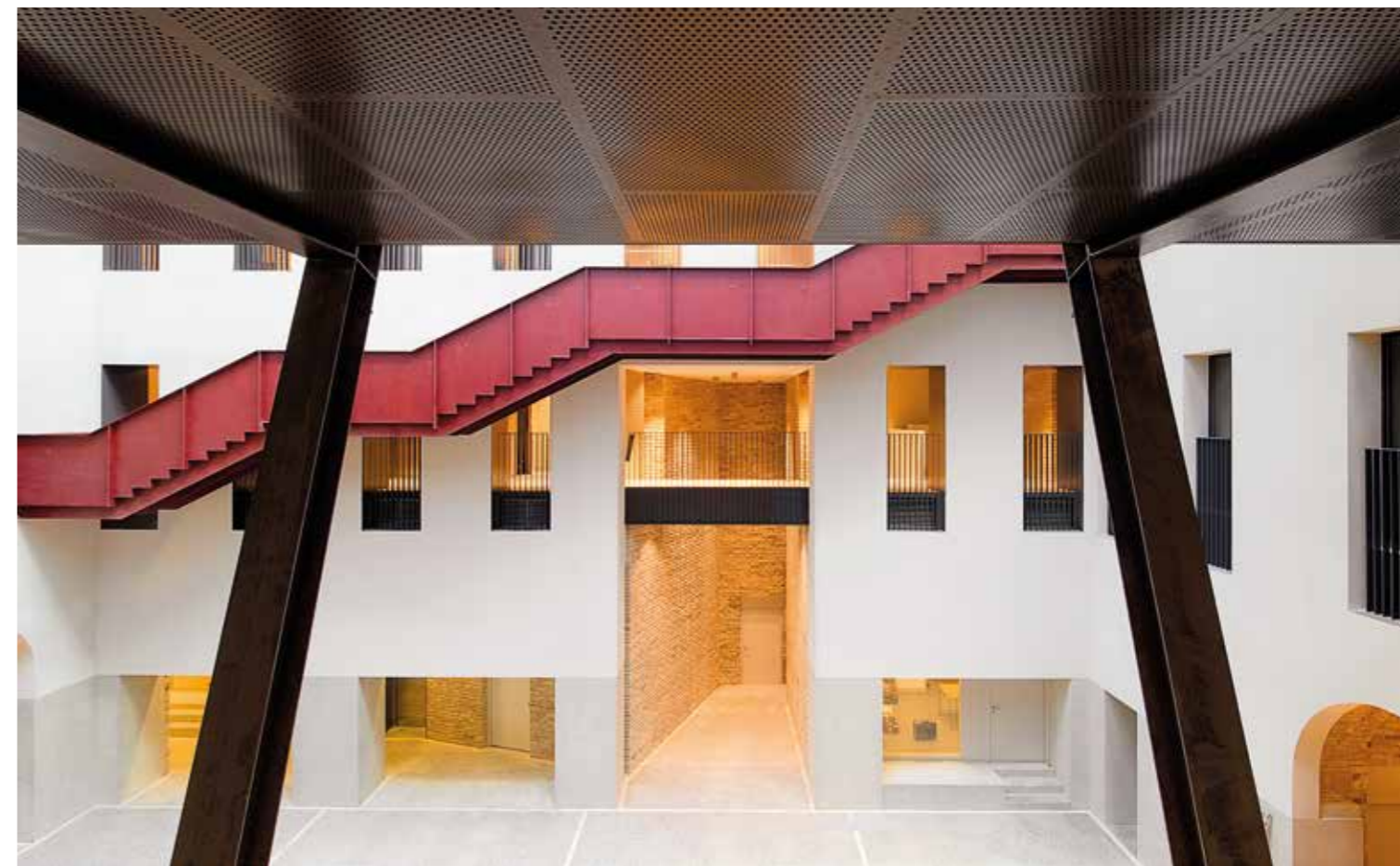

fotó: Molnár Péter

Nagy Dénes: Mire gondoltak először, amikor meglátták a CEU campus fejlesztési terveit?

Külföldi, neves építészek által tervezett, összetett, részletgazdag egyetemi épületek sűrűn lakott belvárosi környezetben, számos rendhagyó műszaki megoldással, anyagfelhasználással – ez mindenképp komoly kihívást jelentő feladat, még egy olyan széles körű nemzetközi tapasztalattal rendelkező cégcsoportnak is, mint a STRABAG. Mivel korábban főleg ipari létesítmények, illetve irodaépületek kivitelezésében vettem részt, így a STRABAG projektvezetőjeként személyesen is kihívást, valamint örömet jelentett egy ilyen nivójú középület kivitelezésének lehetősége.

fotó: Bujnovszky Tamás

Konzorciumban dolgoznak a kivitelezésen. Milyen munkát végzett pontosan a STRABAG?

A konzorcium megalapításakor nem osztottuk szét élesen a feladatokat. Mérnök-irodát hoztuk létre, azzal a céllal, hogy a STRABAG, illetve a Market által delegált szakemberek a lehető leghatékonyabban tudjanak együtt dolgozni a projekt sikeres megvalósítása érdekében. Ahogy az a cégünk szlogenjéből – „Teams work” – is kitűnik, a csapatmunka szerves része gondolkodásunknak, így azt gondolom, a mostani konzorciális együttműködés eredménye is garantált volt. Mindez hozzájárult a projekt sikeréhez, a megrendelő, illetve végső soron a végfelhasználó, vagyis a tanárok és diákok megalégedettségéhez.

Másfajta kihívás oktatási intézményt építeni, mint például egy ipari üzemet vagy gyártócsarnokot?

A sűrűn lakott belvárosi környezet, a szomszédok közelsége, az anyagszállítások, deponálások, a vállalkozók organizálása mind-mind komoly szervezési feladatok, melyek összehasonlíthatatlanul nagyobb terhet rónak a generálkivitelezőre, mint egy zöldmezős beruházás esetében. Az épületek belsőépítészeti kialakítása, a számos eltérő burkolatfajta, a beépített bútorok sokasága, a különböző anyagú, egymáshoz csatlakozó szerkezetek, csomópontok kialakítása egytől egyig túlmutatnak egy ipari létesítmény összetettségén.

Mi jelentette a legnagyobb kihívást a munkálatok során?

Talán az egyik legtöbb előzetes egyeztetést igénylő terület, a Nádor utca 15. alatt

ti épületben jelentős hangsúlyt kapó látszóbeton-felületek kivitelezése, az ir építésztervezők által megálmodott felületi megjelenés megvalósítása volt. A megrendelői igények maximális kielégítése érdekében több irországi mintaprojekt megtekintését, valamint számos, a FRISSEBETON által a projektre egyedileg tervezett betonreceptúra, illetve a MORATUS által kivitelezett mintafelület vizsgálatát követően jutottunk el a jelenlegi végeredményhez, ami alapjaiban formálja az épület belső tereinek megjelenését. Ez az egyetlen példa is bizonyítja, hogy a STRABAG partneri viszonyt alakít ki a projektjei során. Partnerek vagyunk az innovációban, ahogy partnerek vagyunk az építéssel, a konzorciumi társakkal, az alvállalkozókkal – de mindenképp: a megrendelővel. A campus épület sikere bizonyítja a stratégiánk helyességét.

SUCCESS WAS GUARANTEED

FOR DÁVID KÉRI, PROJECT MANAGER OF STRABAG, INVOLVEMENT IN THE CAMPUS PROJECT WAS BOTH A CHALLENGE AND SOURCE OF JOY.

Dénes Nagy: What was your first thought when you saw the development designs for the CEU campus?

Complex university buildings rich in detail, designed by noted foreign architects, situated in a densely populated city centre environment, and featuring numerous extraordinary technical solutions and use of materials – this is certainly a task that poses a great challenge, even to a company group with such extensive international experience as STRABAG. Since in the past I was mainly involved in the construction of industrial facilities and office buildings, the opportunity to take part in the creation of a public building of such high standards as project manager of STRABAG was a challenge and a source of personal joy, as well.

You worked on the project in a consortium. Which tasks exactly did STRABAG perform?

When the consortium was founded, we did not make a sharp division of tasks. Instead, we set up an engineering bureau, so that the professionals delegated by STRABAG and Market could cooperate in the most effective manner on the successful realisation of the project. As it is also apparent from the motto of our company – “Teams work” – teamwork is an integral part of our mindset, so I think that the result of this cooperation as a consortium was guaranteed. All of this contributed to the success of the project: the satisfaction of the client and, essentially, of end users - the teachers and students.

Does building an educational facility pose a different challenge than, say, an

industrial plant or production hall?

The densely populated city centre environment, the proximity of neighbours, and organising material deliveries, debris deposits, and the work of contractors each represent major organisational challenges, which place an incomparably greater load on the general contractor than in a greenfield project. The interior design of these buildings, the numerous different coverings, the multitude of installed furniture, connected structures made of different materials and the design of nodes all went beyond the complexity of an industrial facility.

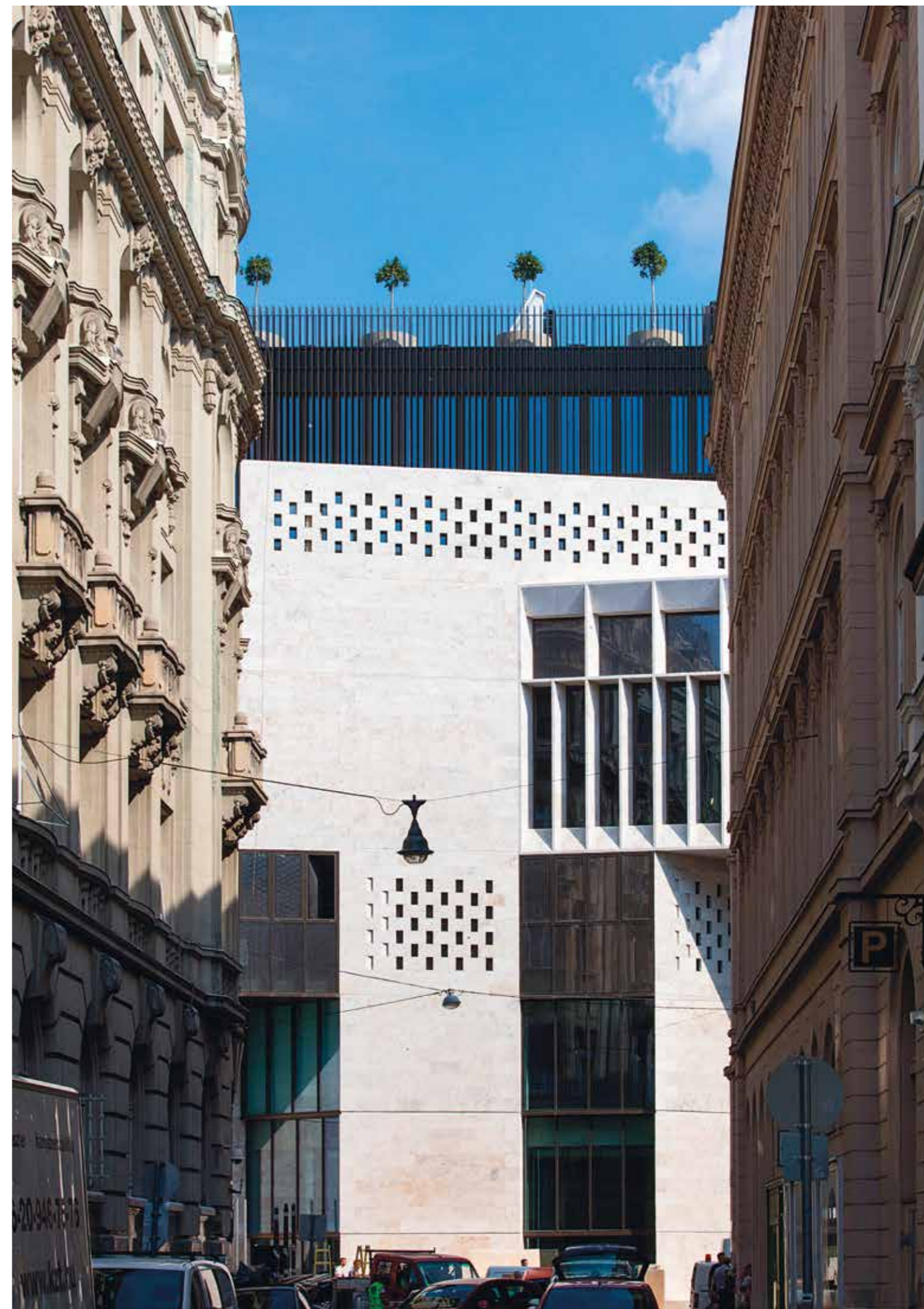
What was the greatest challenge during the project?

Perhaps the creation of the visible concrete surfaces in line with the surface appearance dreamt up by the Irish architects, which are a dominant feature in the building at 15 Nádor utca and required the greatest deal of preliminary consultations. In order to satisfy the needs of the client maximally, we viewed several sample projects in Ireland and examined a number of concrete recipes designed specifically for this project by FRISSBETON and sample surfaces created by MORATUS before we reached this end result, which sets the ground for the appearance of the internal spaces of the building. This single example proves how STRABAG builds partnerships throughout its projects. We are partners in innovation just as we are partners with the architects, the consortium members, the subcontractors - but above all, with the client. The success of the campus building proves our strategy is correct.

photo: Tamás Bujnovszky

photo: Tamás Bujnovszky

A CEU történelmi épületei

25 ÉVES LETT A KÖZÉP-EURÓPAI EGYETEM (CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY), AMIT EGY ÚJ ÉPÜLET ÁTADÁSÁVAL ÜNNEPELHETNEK MEG. BELVÁROSI CAMPUSÁNAK TÖRTÉNETE ENNÉL PERSZE SOKKAL RÉGEBBRE NYÚLIK VISSZA.

A HÁZSOR TÖBB ÉVSZÁZAD ÉPÍTÉSZETÉNEK EREDMÉNYE, AMELY ELEMEINEK FELÚJÍTÁSÁVAL, EGYBENYÍTÁSUKKAL EGY SOKFÉLE TUDOMÁNYÁGNAK OTTHONT ADÓ NEMZETKÖZI EGYETEM MÉLTÓ OTTHONA LETT

E terület már az egykori városfalon kívülre esik, így fejlődése, beépítése akkor indult be igazán, amikor a várossal a növekedés gátjává vált és elveszítette jelentőségét. Ennek megfelelően a 18. század hajnalán délről indult a terület beépítése. A korabeli Belvárostól északra 1786-ban indult meg az Újépület (Neugebäude) építése – a mai Szabadság tér és az azt körülvevő épületek helyén megvalósult hatalmas katonai beruházás újabb lökést adott a terület beépülésének, amelyet 1790-ben neveztek el Lipótvárosnak. Az előző évben már el is készült az első rendezési terv a területre, kijelölve a mai Erzsébet tér és a Bazilika helyét, valamint szabályos, négyzetárcsós utcahálózatát. Ez a tervezés jelölte ki a Nádor utca-Október 6. utca-Zrínyi utca által határolt tömböt is, amely a Közép-európai Egyetem több épületének is helyszíne. Hat évvel később Hild József is készített egy rendezési tervet, ez már a mai Markó utca vonaláig szólt. A fejlődést az 1838-as árvíz pusztítása megakasztotta, de meg nem állíthatta. Ez – többek között – Hild József és Pollack Mihály jelentős korszaka volt, amely számos klasszicista épülettel gazdagította a város e részét is. A telkek beépülése ekkor már inkább a Terézváros felől haladt a Duna irányába. Az 1870 körüli térképeken még viszonylag sok üres telket találunk, ezek azonban az első világháború idejére gyakorlatilag teljesen megszűntek. Ezzel párhuzamosan az ipari funkciójú épületek, így például a malmok és a Valero selyemgyár is kiszorultak a területről, helyüket lakóépületek és államigazgatási, igazságszolgáltatási funkciójú épületek vették át. A millenniumi években alakult ki a mai Kossuth tér területe, az Újépület helyén pedig a Szabadság tér ma is álló történelmi épületei magasodtak.

NÁDOR UTCA 9.

A reformkor építkezései középette a Nádor utca és a Zrínyi utca sarkán gróf Festetics Antal építtetett magának palotát. Bár az építetendő család nem volt tősgyökeres pestinek mondható, az egyre élénkülő politikai élet az arisz-

tokráciát is a városba vonzotta, így sorra épültek a városhatáron kívül az újabb és újabb főúri paloták. A Nádor utcai palota így már egy pénzügyi, politikai központban épült fel, nem csodálkozunk tehát, hogy a bérlők között ügyvédi irodákat és kereskedelmi bankokat is találunk, köztük a Loyds Bankot.

Festetics 1803-ban egy nyaraló villát, az 1810-es években pedig a régi Festetics-kastélyt Pollack Mihállyal tervezette meg. Elégedett lehetett munkájával, hisz a Zrínyi utca felé elnyúló hosszú saroktelek beépítésével is őt bízta meg. A Zrínyi utca felőli tömbbe kerültek a kocsi-színék, istállók, továbbá valószínűleg a személyzeti lakások és egyéb kiszolgáló helyiségek is – a ránk maradt tervanyag sajnos igen hiányos.

A palota leginkább kiemelkedő része a sarokra tervezett bejárat, amelyhez az udvar és az emeleti helyiségek jól átgondolt módon csatlakoznak. A sarok 45 fokos levágása biztosítja a bejárat helyét, a félköríves záródású kapu feletti hármás ablaktagolás tovább hangsúlyozza a bejáratot tengelyt. A kapun belépve kerek alaprajzú előcsarnokba, majd nyolcszögletű, fülkékkel bővített újabb csarnokba jutunk. Utóbbiból léphetünk tovább az udvar, vagy a visszafogott díszítésében is klasszikus eleganciát sugárzó lépcsőház irányába. A bejáratot csarnokok felett díszes, kerek alaprajzú termet alakított ki Pollack. Ez a rész, a gondosan megtervezett, egymáshoz logikusan kapcsolódó terek együttese jelenti a palota legértékesebb magját. A klasszicizmus korának megfelelően az épület eleganciáját a jól eltalált arányok, a világos terek, a mértékartó, de igen magas színvonalon kivitelezett részletek adják.

A második világháborút az épület is megszenvedte. 1945-ben államosították, 1948-ban a Gazdasági Főtanács költözött be. A kommunizmus legsötétebb éveiben a katonai hírszerzés, a későbbi ÁVH használta a felsőbb emeleteteket, a pincében börtön működött. A hatvanas évekig mások mellett az Országos Terhivatal is használta a palotát. Ezután a rendszerváltásig a METALIMPEX

irodái működtek az épületben. 1992 óta a Közép-európai Egyetemé az épület, az Egyetem által megrendelt felújítás 1995-ben a Magyar Építőművészek Szövetségének díját nyerte el (tervezők: Ágostházy László, Iványi László, Dulácska Endre).

NÁDOR UTCA 11.

Szomszédjához hasonlóan ezt az épületet is a Festetics család építtette. Festetics Dénes megrendelésére 1865-re épült fel a ház, amelyet a következő évtizedekben is családi kézben tartottak. 1901-től Festetics Imre, 1912-től a még kiskorú Festetics Kristóf lettek tulajdonosai. A ma álló épületet utóbbi számára építtette a főúri család 1914-15-ben, Jánszky Béla és Szivessy Tibor tervei szerint. Jánszky Béla a Kós Károly köré szerveződő, nemzeti építészeti stílust kereső ún. „Fiatalok” művészcsoporthoz tagja volt. 1909–1918, illetve 1925–1932 között is közösen készített tervek Szivessyvel. A Nádor utcai épületen is jól látható azon törekvésük, hogy a magyar népi díszítőművészet elemeit a legmodernebb szerkezetépítéssel ötvözzék.

A Nádor utca 11. elrendezése tipikusan budapestinek mondható: egy belső udvar köré szervezett épület, két lépcsőházzal, a földszintet szinte teljesen elfoglaló üzlethelyiségekkel, házmesteri lakással. (Az egyik emeleti lakásban maga Jánszky is lakott.) Az utcai főtraktust a középtengelyéből kidomborodó háromtagú lépcsőn lehet megközelíteni, a hátsó traktust kisebb és egyszerűbb formáltságú lépcső szolgálja ki. A hátsó részt körfolyosós rendszerrel alakították ki. A pincészinon helyezték el a kazánt, a raktárakat és a pincerekeszeket.

A szimmetrikus tagolású öttengelyes homlokzatot háromoldali, kiugró erkélykorlátok és köríves, zárt loggiák tagolják. A vízszintes tagolást az első és a második emelet között, a homlokzat teljes szélességében végigvonuló erkély határozott vonala, valamint a negyedik emelet feletti, alul kazetás főpárkány adják. A burjánzó szecesszió helyett nyugodt, visszafogott díszítésű,

premodern megközelítés jellemzi leginkább az épület megformálását.

A díszítőelemeket határozottan az alsó három szintre koncentrálták. Az erkélykorlátokat növényi motívumos (indás, tulipános) betétekkel díszítették. Az ablaknyílások kívül tojással díszítették. Moiret Ödön domborművei, a *Gyermekeit védő anya*, a *Harc*, és a *Haldokló* 1915-ben kerültek az épület homlokzatára, a háború borzalmaira egyedülálló módon és korán reflektáló emlékként.

A Festetics család korszaka után, 1928-tól az ír Arc-képfestészeti Rt. tulajdona lett az épület. A második világháború utáni helyreállításakor, 1948-ban beépítették a tetőteret, beüvegezték a mezzanine-szinti és első emeleti loggiákat, átépítették a földszinti nyílásokat is. A következő évtizedekben az Országos Terhivatal, az Elektromex külkereskedelmi vállalat, később a Transelektro Külkereskedelmi Vállalat irodáit alakították itt ki. 1997 óta a Közép-európai Egyetem része. Az épület homlokzatát 2006-ban állították helyre, ekkor a hajdani kapubejáratot falkibontással aulává bővítették, itt ma a recepció található. Eredeti részletek ma már csak néhány helyen fedezhetők fel a házban: ilyen a lépcsőházak márványburkolata, a földszinten a lépcsőforduló fekete-fehér padlóburkolata, illetve a korlátrácsok. Az épület helyi védelem alatt áll.

NÁDOR UTCA 13.

A CEU egyik legújabb épülete a Nádor utca 13. szám alatti épület, amellyel egyetlen sorra áll össze a Nádor utca 9., 11., 13. együttese és a 15. szám alatti, 2016-ban átadott új épület.

A négyemeletes, belsőudvaros klasszicista bérházat Hild József tervezte, 1841-re épült fel. A megrendelők báró Vay János nagybirtokos és lánya voltak. A Hild által szignált tervek munkásságának fénykorából származnak, és a rá oly jellemző kétemeletes polgári lakóház nagy számban készített terveihez sorolható.

A földszinten boltosított kialakítású üzlet, illetve raktár kapott helyet. Az első emelet szintmagassága elárulja, hogy itt volt a tulajdonos számára készült, előkelőbb lakás az utcai fronton, a második emelet valamivel szerényebb, a belső udvarban pedig még egyszerűbb bérlakások épültek. A második udvarból szűk csigalépcső és függőfolyosó vezetett a bérlakások bejárataihoz. Az utcai homlokzat a Hildre jellemző módon mértékletes, egyenletes ritmusú nyílásképzéssel, övpárkányt mutat, vakolt felületekkel.

1935-ben az akkori tulajdonosa, Conen Vilmos Máttyás jelentősen átépítette a ház bérlakásait. Ekkor szűntek meg a WC és fürdőszoba nélküli lakások, de a szobaszámok tekintetében is a kor bérlakás igényeire igazították az épületet, több kétszobás lakást alakítva ki. Az eredeti tervhez képest a ház idővel újabb két emelettel bővült. A kapuzat feletti első emeleti erkély korlátja, valamint a második emeleti erkélykorlátok szintén későbbi átalakításra utalnak. Az eredeti épület legszebb, legdíszesebb része a kovácsoltvas kapuzat volt.

A ház tulajdonosai a 19. század során grófok és bárók voltak, az első világháború idején viszont már az Általános Iparbank Rt., 1941-ben az Értékforgalmi Bank Rt. A második világháborút követő államosításokat követően, az ötvenes-hatvanas években az Országos Terhivatal, majd 1968 végétől a Transelektro Külkereskedelmi Vállalat irodáinak adott otthont. A 2010-es évek legelején az Alta Moda Fashion Hotel üzemelt benne egy évig, ma már a Közép-európai Egyetem. A szállodává alakítást az épület belső terei különösen megszenvedték, az Egyetem csupán a még fennmaradt értékek – a homlokzat, a téglá falazatok, a kovácsoltvas kapu – felújítására vállalkozhatott.

Három történelmi épületet néhány újabb egészíti ki. Az Október 6. utca 12. alatti könnyű acélszerkezetű, hullámzó homlokzatú irodaházat Kovács István tervezte, 1973-ban épült irodaháznak. Ennél is fiatalabb az utcáról nem látható, üvegfalú épület, amely a tömb belsejében épült fel 1994-ben, tervezője Iványi László volt. A Nádor utca 15. alatt pedig már az idén átadott új tömb áll, tervezői Sheila O'Donnell és John Tuomey. A ház sor több

évszázad építészetének eredménye, amely elemeinek felújításával, egybenyítésükkel egy sokféle tudományágnak otthont adó nemzetközi egyetem méltó otthona lett. (Papp Géza)

(A fenti cikk megírásához az alábbi, a Közép-európai Egyetem épületeiről és a városrész történetéről szóló, a CEU Cultural Heritage Studies Program keretén belül, várhatóan 2017-ben megjelenő tanulmánykötet kéziratát használtuk fel – köszönet értük az Egyetem munkatársainak:

Süle Ágnes Katalin: *V. Nádor u. 11. – „Genius loci”, avagy az építés lakhelye.*

Patak Gergely: *Térelmzés és építéstörténet a Nádor utcai*

foto: Végel Dániel

Festetics-palotában. Festeticsek és Festetics-Antal, az építetű.

Nagy Ágnes: *Két reformkori lakóház a 20. század első felének pesti Cityjében. A Nádor utca 13. és 15. szám építészeti és társadalmi átalakulása az 1930-as évektől 1950-ig.*

CEU's historical buildings

CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY CELEBRATED ITS 25TH ANNIVERSARY WITH THE INAUGURATION OF A NEW BUILDING. NATURALLY, THE HISTORY OF ITS CITY CENTRE CAMPUS GOES BACK MUCH FURTHER.

This area once fell outside the former city walls; accordingly, development and construction in it really got off the ground once the city walls became an obstacle to development and lost their significance. As a result, construction in this area began at the dawn of the 18th century, from the south. To the north of the city centre of the time, construction of the New Building (Neugebäude) began in 1786 – this massive military project on the site of today's Szabadság tér (square) and the buildings that surround it lent new impetus to construction in this area, which was named Lipótváros (Leopold Town) in 1790. The year before that, the first urban development plan had already been created for the area, which designated the locations for today's Erzsébet tér and the Basilica and set out its regular street grid. This plan also designated the city block bounded by Nádor utca - Október 6. utca - Zrínyi utca (streets), which today houses several buildings of Central European University. Six years later, József Hild also drew up a development plan, which already extended as far as today's Markó utca. Development was hindered by the devastation caused by the flood of 1838, but could not be stopped. This was a key period for József Hild and Mihály Pollack – amongst others –, which enriched this part of the city, too, with several Neoclassical buildings. At this time, soil sealing of plots was already proceeding from Terézváros towards the Danube. On maps dating from around 1870 we can still find a relatively high number of vacant plots, but by the First World War they had practically vanished. In parallel with this process, buildings with an industrial function, such as mills or the Valero Silk Factory were also displaced from this area and replaced by residential, public administration, and judicial buildings. Around the millennial years the area of the present-day Kossuth tér took shape, with the still existing buildings of Szabadság tér rising on the former site of the New Building.

NÁDOR UTCA 9

Amid the construction projects of the Reform era Count Antal Festetics had a palace built on the corner of Nádor utca and Zrínyi utca. Although the developer family was not really rooted in Pest, the increasingly buoyant political life attracted the aristocracy also to the city, with palaces of lords cropping up one after another outside the city limits. The Nádor utca palace was constructed in an already functioning financial and political centre, so it is no wonder that its tenants included law offices and commercial banks, including Lloyds Bank.

Festetics turned to Mihály Pollack for the design of a holiday villa in 1803 and for the Festetics Chateau in Dég in the 1810's. He must have been satisfied with the work of the latter, as he also entrusted construction on the site stretching towards Zrínyi utca to him. The block closer to Zrínyi utca contained sheds, stables, and probably the servants' quarters and other service premises – unfortunately, the plans left to us contain many gaps. The most prominent part of the palace is its entrance designed for the corner, to which the courtyard and first-floor premises connect in a carefully considered manner. The 45° bevel of the corner makes room for the

entrance, while the triple division of windows above the semi-arched gate further emphasises the entrance axis. Through the gate, we enter a round lobby, which opens onto another octagonal hall enlarged with niches. From the latter we can progress towards either the courtyard or the stairwell, which even with its conservative ornamentation exudes classical elegance. Above the entrance halls Pollack created an ornate circular hall. This part, the carefully designed and logically connected complex of spaces represents the most valuable core of the palace. In line with the Neoclassical era, the elegance of the building is given by well-chosen ratios, light spaces, and conservative, but exquisitely crafted details.

With others, this building also suffered the ravages of the Second World War. In 1945 it was nationalised, and in 1948 the Economic High Council was moved here. During the darkest years of Communism, its upper floors were used by Military Intelligence - later the State Protection Authority - with the basement functioning as a prison. Up until the 1960's, the National Planning Bureau, amongst others, used the palace. Following this, until the change to a Democratic regime, the building housed the offices of METALIMPEX. Since 1992, the building has been held by Central European University; the refurbishment commissioned by the University won the award of the Hungarian Association of Architects in 1995 (designers: László Ágostházy, László Iványi, Endre Dulácska).

NÁDOR UTCA 11

Similarly to its neighbours, this edifice, too, was built by the family. The house commissioned by Dénes Festetics was completed in 1865 and remained in the hands of the family in the following decades. In 1901, Imre Festetics, then from 1912 Kristóf Festetics, still a minor at the time, became its proprietors. The building that stands there today was built for the latter by the aristocratic family in 1914-15, according to the plans of Béla Jánszky and Tibor Szivessy.

Béla Jánszky was a member of the artistic group called „Youngsters” which banded around Károly Kós in search of a national style of architecture. Between 1909 and 1918, and 1925 and 1932 he also co-designed plans with Szivessy. Their efforts to combine the elements of Hungarian decorative folk arts with the most cutting-edge structural construction are also evident in the Nádor utca building. The layout of Nádor utca 11 can be considered typical

of Budapest: it is a building arranged around a central courtyard, with two stairwells, a ground floor occupied almost completely by businesses, and the janitor's apartment. (Jánszky himself lived in one of the first-floor apartments.) The main stretch of the street could be reached via three-membered steps projecting from the main axis; the rear entrance was served by smaller and simpler steps. The rear part was designed with a circular corridor. The basement was used for the boiler room, storage rooms, and cellars.

The symmetrical facade with its five axes is sectioned by three-sided, projecting balcony rails and arced, enclosed loggias. Horizontal sectioning is provided by the pronounced line of the balcony that runs along the entire length of the facade between the first and second floors and by the main cornice above the fourth floor, with its coffered bottom. Instead of the fanciful style of Art Nouveau, the design of the building is characterised by serene and refined ornamentation and a pre-modern approach.

Decorative elements were clearly concentrated on the first three floors. Balcony rails were decorated with plant motif insets (vines, tulips). Window openings were decorated with rows of eggs on the outside. The reliefs of Ödön Moiret - “Mother protecting her children”, “Combat” and “Moribund” were added to the building facade in 1915, as early and unique mementoes reflecting on the horrors of war.

After the age of the Festetics family, in 1928 the building passed into the hands of the Ír Arcképfestészeti Rt. (Irish Portrait Painting Company). During its reconstruction after the Second World War in 1948, the attic was built in, the mezzanine-level and first floor loggias were fitted with glass panes, and ground floor openings were also converted. In the subsequent decades the offices of first the National Planning Bureau, later of the Elektroimpex Export-Import Company, then of the Transelektro Export-Import Company were set up here. Since 1997 the building has been part of Central European University. Its facade was restored in 2006, when a wall was demolished to transform the former gate into an atrium; today, the reception is situated here. There are few original details left in the building, such as the marble covering of the stairwells, the black and white floor covering of the ground floor landing, and rail grilles. The building is under local heritage protection.

photo: Tamás Bujnovszky

NÁDOR UTCA 13

The building at Nádor utca 13 is a more recent acquisition by CEU, which converts the Nádor utca 9-11-13 building complex and the new building at No. 15, inaugurated in 2016, into a single row of buildings. The four-storey, neoclassical tenement house with an inner courtyard was designed by József Hild and completed in 1841. Its developers were the landowner Baron János Vay and his daughter. The plans signed by Hild date from the height of his career, and can be grouped with the plans of two-storey burgher houses typical of him, of which he designed many.

On the ground floor a vaulted shop and a storeroom were installed. The height of the first floor reveals that this was where the more elegant apartment for the proprietor was set up on the street front; the second floor is somewhat more modest, while in the inner courtyard even simpler tenement apartments were built. From the second courtyard a narrow spiral staircase and a hanging corridor led to the entrances of tenement flats. The street facade shows a restrained and uniform layout of openings, with a belt cornice and rendered surfaces, characteristic of Hild.

In 1935, Vilmos Mátyás Conen, proprietor of the build-

ing at the time, made significant conversions to its tenement flats. This was when flats without a toilet and bathroom were eliminated, but also in terms of the number of rooms the building was adjusted to the requirements for rental flats of the era, with the creation of several two-room apartments.

With respect to the original plans, two more storeys were subsequently added to the building. The rail of the first-floor balcony above the gate, and the second-floor balcony rails also bear testament to a later conversion. The most beautiful and ornate feature of the original building was its wrought iron gate.

During the 19th century the proprietors of the building were counts and barons; by WW1, however, it was already owned by the Általános Iparbank Rt (General Industrial Bank Plc.), then, from 1941, by the Értékforgalmi Bank Rt. (General Banking and Trust Co.). Following nationalisation after WW2, in the 50's and 60's the building was home to the offices of the National Planning Bureau, then, from the end of 1968, to those of the Transelektro Export-Import Company. In the early 2010's the Alta Moda Fashion Hotel operated in the building for a year; today, it houses the Central European University. The interior spaces of the building suffered particularly from the conversion into a hotel; the University could only undertake to renovate its remaining treasures: the facade, brick walls, and the wrought iron gate.

These three historical buildings are complemented by a few more recent ones. The office building with a light steel structure and an undulating facade at Október 6. utca 12 was designed by István Kovách, and built to its function in 1973. Even more recent is the glass-walled building not visible from the street, which was built inside

the block in 1994, designed by László Iványi. Nádor utca 15 is home to the new block inaugurated this year, designed by Sheila O'Donnell and John Tuomey. This row of buildings is the result of centuries of architecture, which with the renovation and amalgamation of their elements has become a worthy home of an international university with a great variety of faculties. (Géza Papp)

(For the above article we have used manuscripts for the volume of studies on the buildings of Central European University and the history of the district, expected to be published in 2017 under the CEU Cultural Heritage Studies Program – we would like to thank the staff of the University for these:

Ágnes Katalin Süle: *V. Nádor u. 11. – „Genius loci”, avagy az építés lakhelye.* (District V, Nádor Street 11 - „Genius loci”, or the abode of the architect)

Gergely Patak: *Térelmézés és építéstörténet a Nádor utcai Festetics-palotában. Festeticsek és Festetics-Antal, az építető.* (Spatial analysis and construction history in the Nádor Street Festetics Palace. The Festetics family and Antal Festetics, the developer)

Ágnes Nagy: *Két reformkori lakóház a 20. század első felének pesti Cityjében. A Nádor utca 13. és 15. szám építészeti és társadalmi átalakulása az 1930-as évektől 1950-ig.* (Two Reform era residential buildings in the first half of the 20th-century city centre of Budapest. The architectural and social transformations of Nádor Street 13 and 15 from the 1930's until the 1950's.)

fotó: Végel Dániel

AZ ÉPÍTÉSZEK SZELLEMI MESTER- EMBEREK

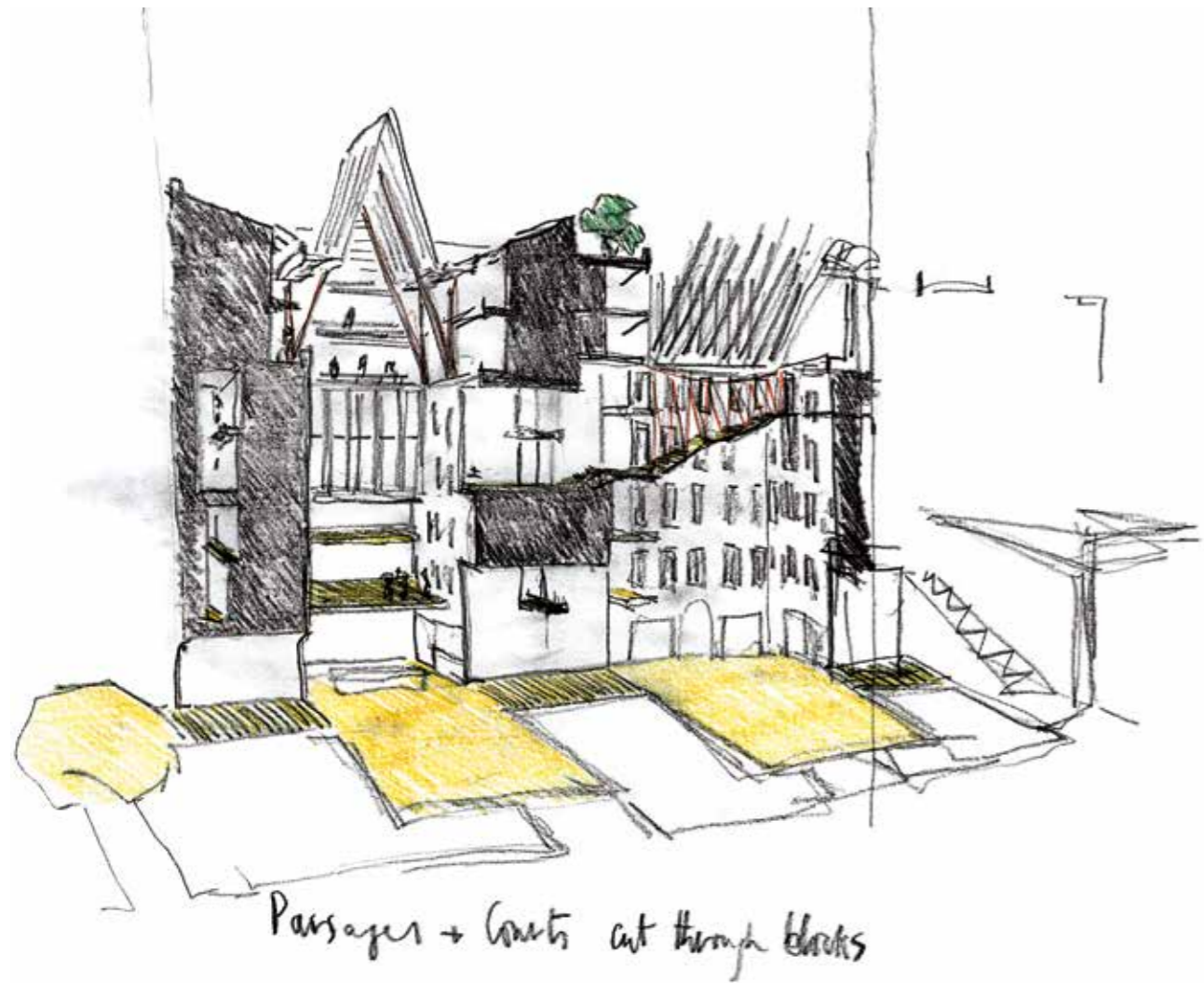
A TAVALY KÉSZÜLT INTERJÚNK ABBAN A PILLANATBAN SZÓLTOTTA MEG A CEU ÚJ CAMPUSÁNAK ÉPÍTÉSZ TERVEZŐIT, AMIKOR A SZERKEZETÉPÍTÉS UGYAN LENDÜLETESEN HALADT MÁR, DE AZ ÉPÜLET IGAZI ÉRTÉKEI MÉG NEM VOLTAK ÉRZÉKELHETŐEK A KÜLSŐ SZEM SZÁMÁRA. MOST ÚJRA ITT VAGYUNK ÉS KÉT CSODÁLATOS EMBERREL BESZÉLGETÜNK ARRÓL, AMI IMMÁR VALÓSÁG. SHEILA O'DONNELL ÉS JOHN TUOMEY VÁLASZOLT KÉRDÉSEINKRE.

Martinkó József: Miként kezdődött az együttműködés önök és a CEU között?

John Tuomey: Az első látogatásunkkor csak ezt a környezetet tekintettük meg, de a pályázat második szakaszában visszatértünk ide, hogy alaposabban tanulmányozzuk a várost. Érdekes, hogy látogatóként néha újfajta módon látja az ember a megszokott dolgokat. Mivel az udvarok és folyosók rendkívül határozott karaktert adnak a városnak, úgy döntöttünk, nincs szükségünk ötletekre, mivel Budapest maga adta az összes ötletet, mi pedig egyszerűen megpróbáltuk Budapestet a projekt otthonává tenni, és még budapestiesebbé varázsolni az épület hangulatát. Nagyra értékeltük a hely őszinte karakterét. A pályázat első részében az ügyfelek meglepődtek azon, hogy nem mutattunk külső látványterveket. Ehelyett csak az egyes részek közti összefüggésekről és az azokat összekötő átjárókról beszéltünk. Valószínűleg ezért kérték, hogy gondoljuk át újra az egészet. Megértették, mit mondtunk, de nem tudták elképzelni, hogy milyen lesz. Vagyis meglehetősen elméleti megközelítést alkalmaztunk. Sheila O'Donnell: Amikor korábban történelmi épületekkel dolgoztunk, nagyon élveztük a „párbeszédet” a régi és az új építészlet között, továbbá, hogy miként képesek a régi dolgok fantasztikus hangulatot kölcsönözni egy helynek. A kettő kombinációja különösen izgalmas, ezért úgy éreztük, hogy tudjuk, mit akarunk, de mint John is említette, ekkor még nem képekké akartuk bemutatni az elképzelésünket, hanem ötletek formájában, és idővel az ügyfelek elfogadták ezt. Később megtudtuk, hogy például az egyik amerikai cég csak a homlokzatokat őrizte volna meg itt és a Nádor utcában, és mindent lebontott volna közöttük, egy nagyméretű átriumot kialakítva az ekként kapott térben. Mi azonban úgy véltük, hogy a meglévő épületek részletgazdagsága és a látvány összetettsége, kombinációjuk adták a karakterük egy részét, ám eközben a leghatározottabb érzésünk azt volt, hogy az Egyetemet nyitottabbá kell tenni, és kapcsolatokat kell kialakítani benne. Ez volt a legelső gondolatunk, és tudtuk, hogy egy viszonylag új épületet le kell majd bontanunk, majd újjáépítenünk, mert jóval nagyobb előadóteremre van szükség. Ez a különbség pedig az utca arculatában is meg fog nyilvánulni.

Mi volt az első benyomásuk, amikor meglátták az eklektikus környezetet? Mit gondoltak a Parlament vagy a Duna közelségéről?

JT: Azt, hogy időt kell hagynunk ahhoz, hogy Budapest felfedezésének élménye leülepedhessen bennünk. Iskoláskorunkban Európa-térképeket kellett rajzolgatnunk, rajtuk a Dunával, így fel kellett fogoznunk, hogy az tényleg itt van az orrunk előtt. Az utca végén egy teljesen szokványos épület áll (az egyetem kapuja, a 9-es szám alatt) és felmerült bennünk, hogy tengelyt képezhetnénk a Dunával, ám azt mondták nekünk, hogy ez egy csekély forgalmú utca, így ennek valószínűleg nem lenne jelentősége. Mi azonban eltökéltek voltunk, hogy az épület részévé tegyük azt az utcát. Azon a szinten, ahol most a könyvtár bejárata és a hallgatói kávézó található, megpró-

báltkuk azt elérni, hogy tényleg úgy tűnjön, mintha az utca tovább folytatódna az épületbe, és a könyvtár az utca egyik üzlete lenne. Tettük ezt azért, mert, ahogy mondtuk, megpróbáltuk visszahozni az Egyetemet a városba, a várost pedig az Egyetembe. Rengeteg hagyományos épület homlokzatán vannak erkélyek, ahova az emberek kiállhatnak, és mindegyik remek budapesti épületben található csigalépcső is. Amikor legelőször idelátogattunk, a Gerlóczy Cafe and Rooms de Luxban szálltunk meg, ahol a szálloda recepciós pultja össze van kötve a csigalépcsővel. Úgy gondoltunk, hogy ide is feltétlenül kell egy ilyen építészeti elem. SO: Ahogy az itteni recepció kapcsolódik a csigalépcsőhöz, az egyféle utalás a Gerlóczy Kávéházra, annak kicsiny pultjával és ajtajával. Az ember tudja, hogy a recepciós pult mögötti kis ajtó a csigalépcsőhöz vezet. Mondhatjuk, hogy ez afféle költői szándékot takar, visszatérközni Budapestet vagy újraértelmezi a karakterét. A kezdeti időszak rendkívül eseménydús volt: az első pár hónap során több mint ötven megbeszélést tartottunk a különböző felhasználói csoportokkal. Ez azt a célt szolgálta, hogy legyen idő kidolgozni és véglegesíteni a feladatot, s egyben arra is időt adott, hogy megismerhessük a várost, és beépíthessük a terveinkbe. Vagyis nem egyfajta kész tervvel érkezünk, mondván, hogy „tessék, itt a megoldás”, hanem volt egy stratégiánk, ami nem sokat változott a projekt ideje alatt. Miközben alakult a terv, lehetőségünk nyílt jobban megismerni a várost és felfedezni a kedvenc épületeinket. Am nem is annyira egy-egy épület fogott meg minket, hanem a karakterükben rejlő szabadság, ahogyan az erkélyekkel és párkányukat beleolvadnak a környékbeli utcákba. Megjelenésükben masszívak, emellett nem sík jellegűek, ezért is alkalmaztunk tagolt homlokzatot, mintegy folytatva ezt a dialógust. Szerettük volna, hogy jobban kilépjen a homlokzat a sík elé, de az építési szabályzat nem engedi, hogy az épület túlnyúljon az utca vonalán, ami furcsa, mert a régi épületek pont ezt teszik. Rengeteget tárgyaltunk a műemlékvédelmi hatóság embereivel, akik először ódzkodtak a terveinktől, mert határozott elképzelésük volt arról, miként működhetnek a kortárs épületek a városban, ezért néhány helyen módosítottunk a terveken. Ezután rendkívül pozitív lett a hozzáállásuk, és végül jó együttműködés alakult ki közöttünk. JT: Mindegyik új épület kőből készült, de a kivitelező kezdetben azt mondta, hogy azt Horvátországból, Kínából vagy Portugáliából kellene hozatnunk; mi azonban kértük, hogy vigyen el minket oda, ahonnan a helyileg használt kő származik.

zük. Hihetetlen volt: a kőfejtő maga is egy épületnek tűnt. Ekkor kitaláltuk, hogy az épület egészét kőből fogjuk kialakítani, ezért szögletes itt minden, levágások nélküli, csupa robusztus éllel. Remélem, hogy ahogyan majd idővel kopik, a háttér részévé fog válni. Roppant érdekes, amit a Parlament közelségének jelentőségéről kérdezett, mert nekünk valójában nincsenek emlékeink a városról, ezért nem szimbolikusan tekintünk rá, hanem városképként. Ez a város egy rendkívüli alkotás. Még azt sem tudjuk pontosan, mikor születtek ezek az épületek, egyszerűen érzékeljük a jelenlétüket, és inkább átéljük, mint értjük őket. Ezt lehet úgy felfogni, mint egy kívülről való hozzáállást, de kiváltságként is értelmezhető. Az ember idejön, és tényleg értékelni tudja a dolgokat, anélkül, hogy pontosan értené azokat. Olyan ez, mint amikor hallgatunk valamit.

Úgy gondolom, hogy ennél az épületnél a homlokzat különösen összetett: ez egy többhomlokzatú épület. Még az épületen belül is találunk homlokzatrétegeket.

JT: Igaza van: beszélünk a városképről, és hogy azt próbáltuk elérni, hogy mindez az épületen belül is folytatódjon, mintha bent is az utcán sétálna az ember. Az új nyitott terekre, melyeket kialakítottunk, átjáróként és udvarokként tekintünk. SO: Úgy tekintünk erre, mint egy közterületre, ahol az épület egyfajta nyilvános homlokzat, melyet az Egyetem közösségi térként kezel: bárki bejöhethet ide és betérhet a kávézóba vagy a hallgatói kávézóba, nem úgy, mint korábban. Minap éppen a rektorral beszélgettünk, aki elmondta, hogy reményei szerint az új épület építészete az Egyetem működését át fogja alakítani. Ez a mi szándékunk és egyúttal a kapott feladat része is volt.

A projekt kapcsán gyakran szó esik egy úgynevezett kézműves minőségről, tudásról is.

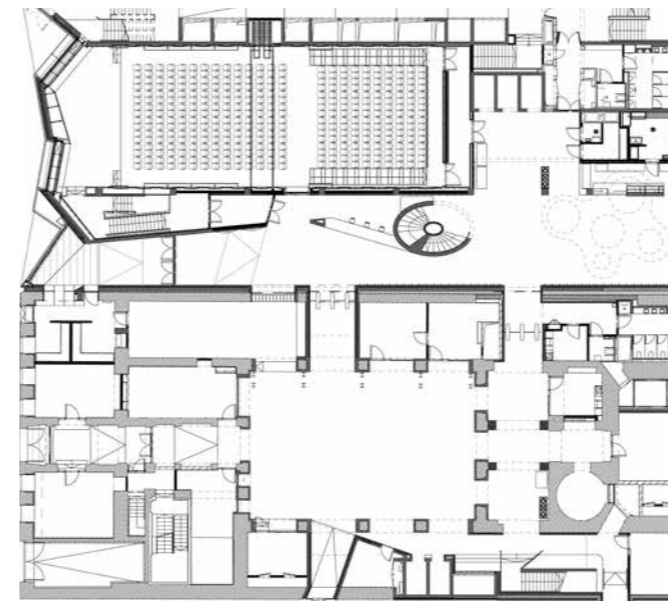
JT: Úgy is fogalmazhatunk, hogy az építészek szellemi mesteremberek, gondolatok fordítói. Az építészet egyben egyfajta filozófiai állásfoglalás is, ám véleményünk szerint ez önmagában nem sokat ér, ha nem társul hozzá mesterségbeli

tudás. Számunkra az érdekes az építészetben az, hogy átlépi a határt az álom és a konkrét valóság között. Ezért nem akarunk pusztán megtervezni egy épületet, majd magára hagyni azt. Látni akarjuk, ahogy megépül. Ezért beszélünk szilárd kőről vagy tégláról, vagy arról, hogyan készült a lépcsőház betonja. Ezt úgy lehet elérni, ha minden egyes munkás érzi, hogy tudása legjavát adja. Mi csak azt várjuk el, hogy mindenki a maximumot hozza ki magából, és azért erőltetjük ezt, hogy mindenki büszke lehessen majd a saját munkájára. Ebből születik - bár divatjamúlt -, de a megbízható és tartós, személyes részvétel érzése. Nem a hatást keressük, hanem azt a mély érzést, mely az alkotásból fakad. SO: A téglá és a beton, az épület szerkezete sok helyen egyúttal a burkolat is, mint például a csigalépcsőnél, ahol az alatta látható faburkolat egyben az épület szerkezeti eleme. Ez is egyfajta mesterségbeli tudás. Néha kezdetben nehéz megértetni a beton fontosságát, amiről azt gondolják, mindegy, hogy milyenre sikerül, úgymint lesz takarva, azonban a betonszerkezetnek nagyon jó minőségűnek kell lennie, mert az lesz a legelső, ami fogadja a látogatót az épületbe belépve. A mesterségbeli tudás abban nyilvánul meg, hogy már az első látogatás alkalmával a tervező ötletén kívül az építőmesterek munkája és erőfeszítése is szembeötlő.

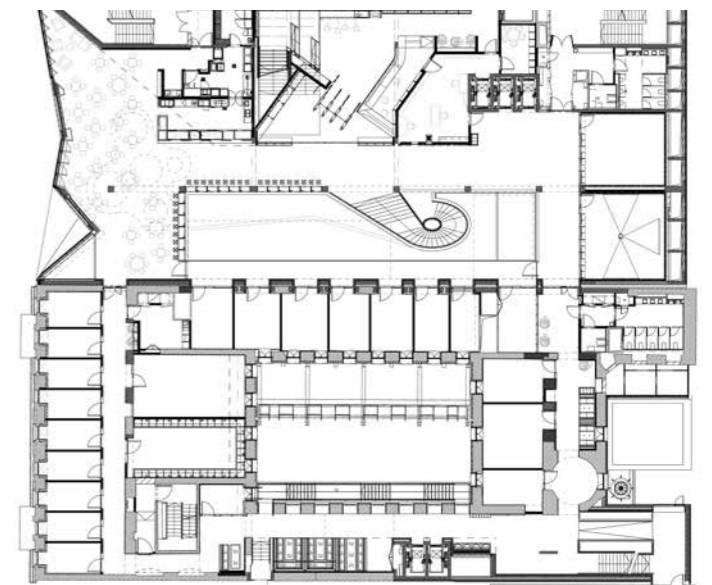
JT: Amikor először látogattunk el a kőfejtőbe, láttuk, hogy ott bármit ki tudnak hozni a kőből, hogy az nem csupán egy felület, hanem maga a mélység. Ha porózus kőveket választottunk volna, akkor a lecsiszolás meggyengítette volna azokat. Itt vastokok a sarkok, mintha már érlelődtek volna - ez része a kő anyagának. Nekünk tetszik a kontraszt a rendkívül precíz új konstrukció és a nyersanyag karaktere között.

Honnan merítették inkább ihletet: ír vagy esetleg univerzális utalásokból, vagy például az előbb is említett kézműves tudásból?

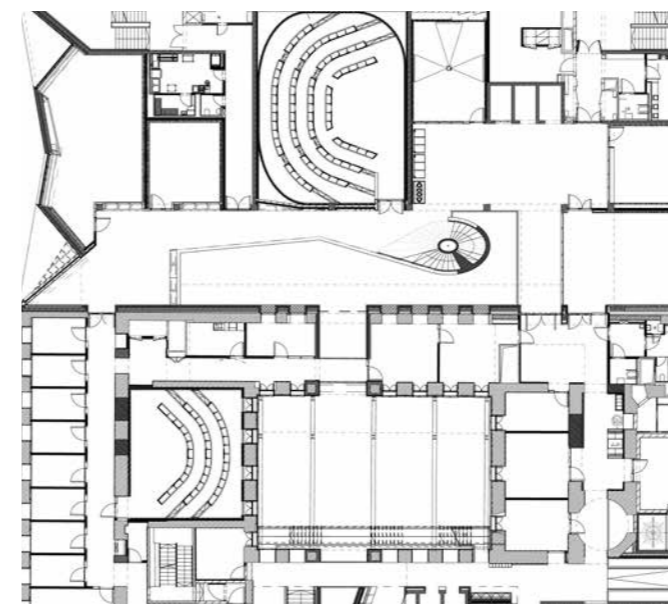
JT: Bár már anekdota, de megtörtént esetről van szó: fiatal korunkban Londonban dolgoztunk, és mint minden emigránsnak, nekünk is honvágyunk volt. Ötlemtünk támogatni, hogy hazatérünk a kozmopolita Londonból, és megkeressük az ír építészet lelkét, felkutatjuk és feltárjuk elfeledett szellemét. Persze, az egész egy mítosz volt, merő képzelgés. Mindenesetre érdekes, hogy harmincas éveink elején öt évet töltöttünk el a Szent Grál keresésével. SO: Olyan ez, mint amikor csak autózgat az ember vidéken, és romokat nézeget. JT: Az ilyesféle identitások nem léteznek. Az azonban roppant érdekes, hogy mit

földszint / ground floor

földszint / ground floor

1. emelet / 1st floor

„BUDAPEST, ÉS A VÁROS SAJÁTOS ÉPÍTÉSZETÉNEK ÉS TÉRBELI KÖLTŐISÉGÉNEK MEGISMERÉSE VALÓBAN RENDKÍVÜL FONTOS SZEREPET JÁTSZOTT EBBEN A PROJEKTBEN”

tanul meg az ember, miközben keres valamit. Megtanulja, hogy maga a keresés az, ami számít. Úgy vélem, hogy a balga, valószínűleg túlonként romantikus, fiatalos kalandunkból mi egészen mást tanultunk, ezért is próbálunk most odafigyelni arra, amit sikerül megragadnunk. Legyen szó New Yorkról, Budapestről, Londonról vagy éppen Párizsról, számunkra fontosabb, hogy érezzük a kölcsönösséget a gondolatainkban érlelődő ötletek és az elénk táruló anyag között.

SO: Úgy érezzük, megtanultuk, miként tekintünk a különböző helyek sajátosságaira. Bár vannak hasonlóságok az általunk itt végzett munka és korábban tervezett épületeink között, a CEU olyan elemeket is tartalmaz, melyek konkrétan ide kötődnek. A Nádor utca 11. udvarának hátulján egy gyönyörű kőlépcső és aranyos kis erkélyek voltak, melyeket megőriztünk az épület felújítása során. Amikor az oktatói irodákhoz vezető folyosót terveztük, korábbi munkáink mellett a Nádor utca 11. udvara is fejünkben járt. Az emberben minden felhalmozódik és idővel az összes élményünk összeadódik. Budapest, és a város sajátos építészeti és térbeli költésének megismerése valóban rendkívül fontos szerepet játszott ebben a projektben, és valószínűleg más projektjeinkbe is át fogjuk örökíteni őket.

JT: A tervezés nem feltétlenül onnan indul ki, ahol az előző projektet befejeztük. Ma már valószínűleg különbséget teszünk stratégia és tervezés között. A terv

fejlődhet, de az elemzésnek és a stratégiának időtállóknak kell lenniük. Más formában, de változatlan céllal fognak visszatérni. Talán megtanultuk egy kicsit azt, hogy mennyire fontos, miként gondolkodunk el dolgokon. Fontosabb, mint-hogy milyen külsőt adunk nekik. A legjobb, ha nézelődés nélkül is meg tudom tapasztalni ezt az Egyetemet, pusztán annak alapján, ahogy visznek a lábaim a terein át. Bár az épület összetett szándékokat rejt, nagyon fontos, hogy könnyen használható legyen.

ARCHITECTS ARE CRAFTSMEN OF THE SPIRIT

IN OUR INTERVIEW LAST YEAR, WE SPOKE WITH THE ARCHITECTS OF THE NEW CEU CAMPUS AT A MOMENT WHEN THE BUILDING STRUCTURE WAS IN PROGRESS AT A FAST PACE, BUT THE BUILDING'S TRUE VALUE WAS NOT YET VISIBLE TO THE OUTSIDE WORLD. NOW WE ARE HERE TO SPEAK WITH TWO AMAZING PEOPLE ABOUT SOMETHING THAT IS NOW A REALITY. SHEILA O'DONNELL AND JOHN TUOMEY ANSWER OUR QUESTIONS.

József Martinkó: How did the cooperation start between you and CEU?

John Tuomey : During our first visit, we only looked at this neighbourhood but during the second stage of the competition we came back to further study the city. Funnily enough sometimes if you are a visitor you see the familiar things in an unfamiliar way. Because the character of the city is so strong, the courtyards and the passageways, we decided we don't need any ideas, Budapest has all the ideas. We were just trying to bring Budapest home inside the project and make it feel even more like Budapest. We valued its honest local character. At the first part of the competition, the client was surprised because we didn't show any external imagery. We just talked about connections between the parts, passageways between the parts. Probably that's why they asked us to think about it again. They understood what we were saying, but they didn't know what it's going to be like. So we approached it rather conceptually.

Sheila O'Donnell: When we have done work with historic buildings before, we really enjoyed the "conversation" between old and new architecture and how the old in a way can give a fantastic life to a place, but the combination of both is really exciting. So we felt we knew what we wanted to do. Later we discovered that one of the American firms just kept the facades of the buildings along here and Nádor Street and demolished everything in between and planned one big atrium out of that. But we felt that the very intricacy of the existing buildings and the complexities and combinations of the site were part of the character. On the other hand what we most strongly felt was that this university needed to be opened up, there were connections that needed to be made. That was our first thought and we knew that we needed a new building to be demolished and rebuilt because we needed a much bigger lecture hall. And that would show a different face to the streets.

What was your first impression when you first saw this eclectic situation? What did you think about the vicinity of the Parliament or the Danube?

JT: That we have to allow the novelty of our discovery of Budapest to sink in. When we were schoolchildren, we would have been drawing maps of Europe and the River Danube, so just to contemplate that the River Danube was actually here. There is a very ordinary building at the end of the street and we thought, we could be on an axis with the Danube. People told us, that street is a quiet street so it probably doesn't

matter. But we were determined that we were going to pull that street into the building. If you are at the level now where the library door is and the learning cafe, we really were trying to make it seem like the street continues into the building as if the library is a shop of the street. Because we said we tried to put the university back into the city and pull the city into the university. Lots of traditional buildings have balconies to bring people out. And every single good building in Budapest has the spiral stairs. When we first came here we were staying in the Gerlőczy Cafe and Rooms de Lux, where there is a reception desk to the hotel and the spiral stairs connected them. So we thought we have to have one of those.

“BUDAPEST, AND GETTING TO KNOW THE CITY'S OWN ARCHITECTURE AND THE POETRY OF ITS SPACES PLAYED A TRULY EXTRAORDINARILY IMPORTANT ROLE IN THIS PROJECT”

SO: How the reception desk connects to the spiral stairs here is slightly like a reference to the Gerlőczy Café, which is a tiny little desk and a tiny door. You know there is a little door behind the reception desk that leads to the stairs. I guess there is a kind of poetic intention to read Budapest back to itself or to reinterpret the character of Budapest. The first times were very complex; we had 50 meetings with user groups in the first couple of months. That is meant to provide time to develop and finalise the brief which gave us time also to get to know the city and to be able to incorporate those things into our design. So we didn't arrive with a sort of finished design, saying, "here is the answer." It was more that we had a strategy that didn't really change. As the brief developed, we got the chance to get to know the city better and to find our favourite buildings. But it's not so much the individual buildings that we liked but the very freedom in their character, on the streets around here with their balconies and cornices. They dissolve into the streets, they have a muscular presence, they are not flat, so making this indented façade was trying to be in that conversation. We tried to project it out, but the planning rules now don't allow any projection beyond the street line, which is odd, because the old buildings do project. We had a lot of discussion with the monument authority, who first found our plans difficult to accept and had a very clear view of how contemporary buildings might work in the city. We made some adjustments to the plans so they became very positive at the end and it turned out to be a good exchange.

JT: This material on every new building, it's stone. In the beginning the contractor said that we should get that stone from Croatia, China or Portugal, but we said, just bring us to where the local stone comes from. It was amazing. The quarry looked like a building of its own. So we realised we would make the building out of solid stone, so it's all corners here, there is no cutting, all the edges here are solid. I hope when it wears down it will become part of the background. It was very interesting that you mentioned how it feels to be so close to the Parliament, because we have no memory of the city so we don't view it symbolically, we just view it as landscape. It's an extraordinary construct. We don't even know exactly when these buildings were built, we are just aware of their presence; we are experiencing it rather than understanding it. Maybe that's the position of the outsider, maybe it's a privilege. You come and you can really appreciate something without really knowing, it's more like listening.

In the case of this building I think the situation of the facade is more complex, it's a multi-facaded building. We can find facade layers inside of the building as well.

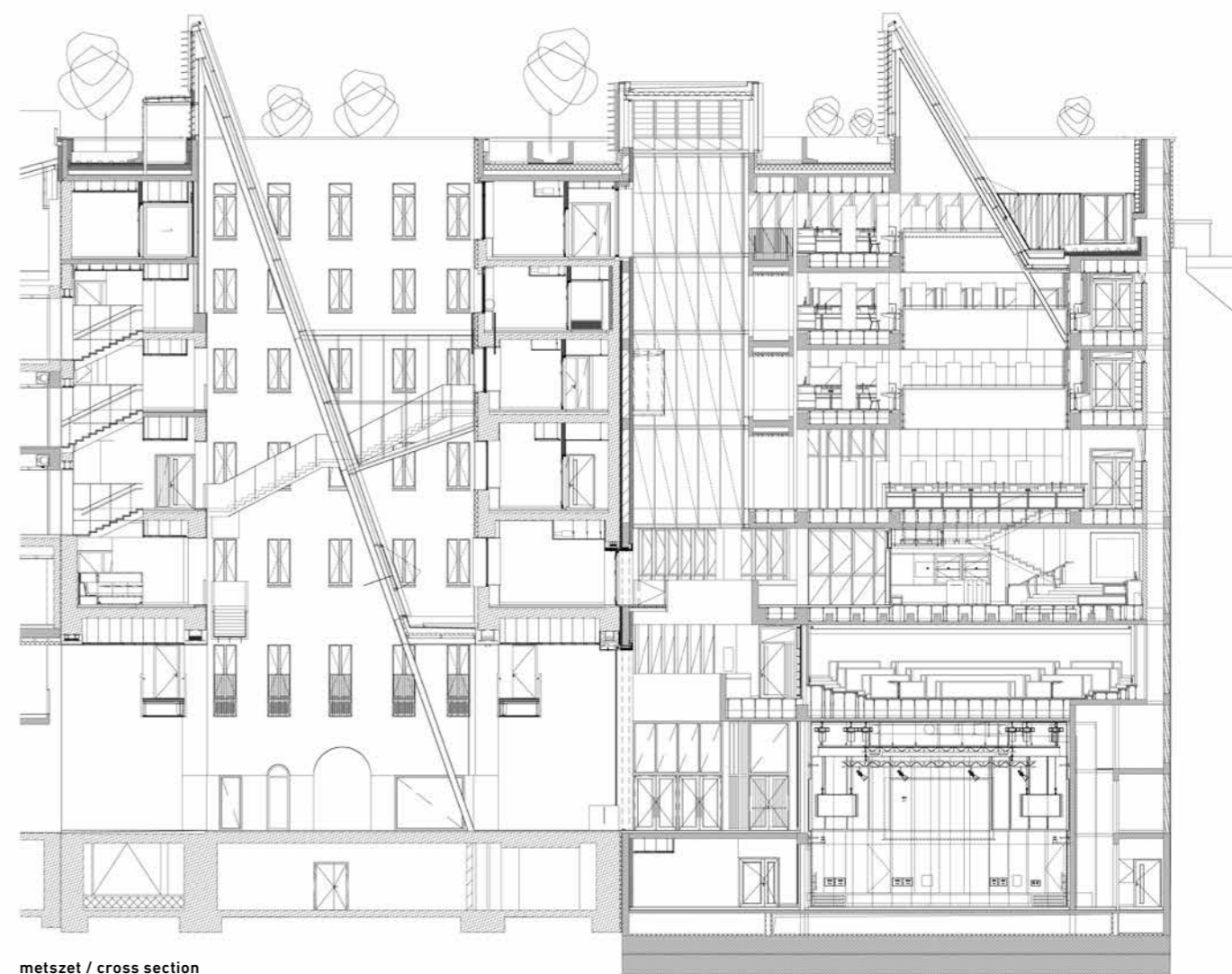
JT: You are right, we were talking about the city landscape and we were trying to make the city landscape continue inside the building, as if you were passing through streets when you are inside as well. These new openings we made we were thinking about them as laneways and courtyards.

SO: We think of this as part of the public ground where the building is like a public facade and the university is going to keep it as a public space. Anyone can walk into this building and go to the cafe or the restaurant, which is different from how it was before. We were talking to the director yesterday about how he hoped that the architecture of the new building would change the university's modus operandi. It was also our intention and it was in the brief as well that we first got.

The word craftsmanship emerges a lot around this project as well.

JT: Anyone might say that architects are intellectuals or translators of thought. Probably as in the word architecture there is the arc that is a sort of philosophical position, but in our position we don't think it means anything unless artisanship and craftsmanship goes with it. For us the interesting thing in architecture is that it crosses between the dream and the concrete reality. So we don't want to design a building and then just let it go. We have to see it right through to the end. That's why we are talking about solid stone or solid brick or the way concrete is made in the stairs. The way to do that is to make every worker feel that they are working at their best. All we want you to do is the best work you can do and push it so the people take pride in their work. And then you get a feeling of a reliable, not fashionable, but enduring, civic presence. We are not looking for effect, we are looking to a deep feeling which comes out of the making.

SO: The sort of hard construction, the structure of a building is also the finish of the building. Like with the spiral stairs with the beautiful timber shuttering visible underneath that you can see that the finish of the building is also the structure. That is also a sort of craftsmanship. Sometimes it is difficult in the

metszet / cross section

beginning to explain the importance of the concrete, which they think might be covered up later and they think they can make it anyway they want. But the concrete is got to be really good because the concrete structure is the first thing people see in the building. The craftsmanship is that when you first come in you can see the work and effort of the maker as well as the designer.

JT: When we first went to the quarry, we realised these guys can do anything with the stone, it's not just a surface, it's the depth itself. And by choosing stones that have holes, by making it thin, we would have weakened it. The corners are chunky it's like its aged already, it's part of the substance of the stone. I think we like that feeling of contrast between the very precise new construction and the character of the raw material.

Amongst your inspirations, were Irish or universal cultural allusions stronger, or the before mentioned craftsmanship, for example?

JT: It's an anecdote, but it's true, we worked in London when we were young, and like any immigrant we were lonely for home, and we had this idea, we were going to go home from international London and we were going to find out the soul of Irish architecture. Of course that was all a myth. It's still interesting, nevertheless, that at the start of our 30s we spent five years searching for that Holy Grail.

SO: When you just drive around the countryside looking at ruins.

JT: These kinds of identities don't exist. But it's really interesting how much you learn when you're searching for something. You learn that the search is what really matters. I think that from our most likely far too romantic young adventures we learned something entirely different, so now we try to pay attention to something we can hold on to. Be it New York, Budapest or Paris, for us it's more important to feel the connection between the ideas emerging in our heads and the material spread out before us.

SO: We feel we've learned how to look at the idiosyncrasies of different places. Though there are similarities between our work here and our previous projects, there are elements that are linked solely to this place. In the back of the courtyard of Nádor utca 13, there was a beautiful stone stairway and charming little balconies that we preserved during the renovation of the building. When we planned the hallways leading to the faculty offices, the courtyard came to our minds as well as our previous projects. Everything gathers together in a person, and with time, the sum of our experiences are combined. Budapest, and getting to know the city's own architecture and the poetry of its spaces played a truly extraordinarily important role in this project, and we will probably preserve them in future projects as well.

JT: The design doesn't necessarily begin where the previous project ends. Today we make a distinction between strategy and planning. The plan can develop, but the analysis and the strategy must endure. They can return in a different form, but with the same goal. We probably learned a bit about the importance of the way we approach things. It's ideal if I can experience this university without looking at it, the way my feet take me around it. Though the building contains complex purposes, it's important that it be easy to use.

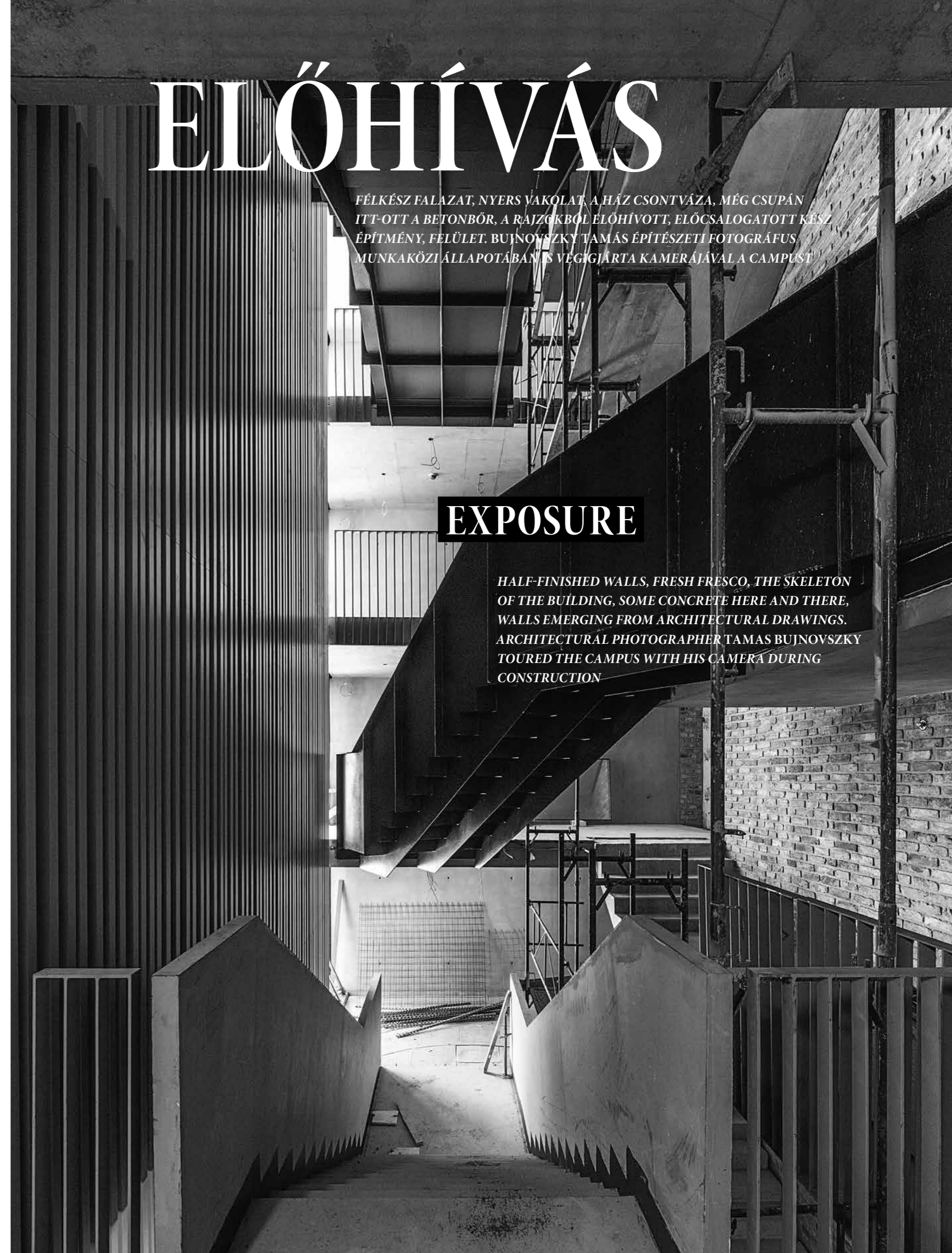
fotó: Végel Dániel

ELŐHÍVÁS

FÉLKÉSZ FALAZAT, NYERS VAKOLAT, A HÁZ CSONTVÁZA, MÉG CSUPÁN ITT-OTT A BETONBŐR, A RAJZOKBÓL ELŐHÍVOTT, ELŐCSALOGATOTT KÉSZ ÉPÍTMÉNY, FELÜLET. BUJNOVSZKY TAMÁS ÉPÍTÉSZETI FOTÓGRÁFUS MUNKAKÖZI ÁLLAPOTÁBAN IS VÉGIGJÁRTA KAMERÁJÁVAL A CAMPUST

EXPOSURE

HALF-FINISHED WALLS, FRESH FRESCO, THE SKELETON OF THE BUILDING, SOME CONCRETE HERE AND THERE, WALLS EMERGING FROM ARCHITECTURAL DRAWINGS. ARCHITECTURAL PHOTOGRAPHER TAMAS BUJNOVSZKY TOURED THE CAMPUS WITH HIS CAMERA DURING CONSTRUCTION

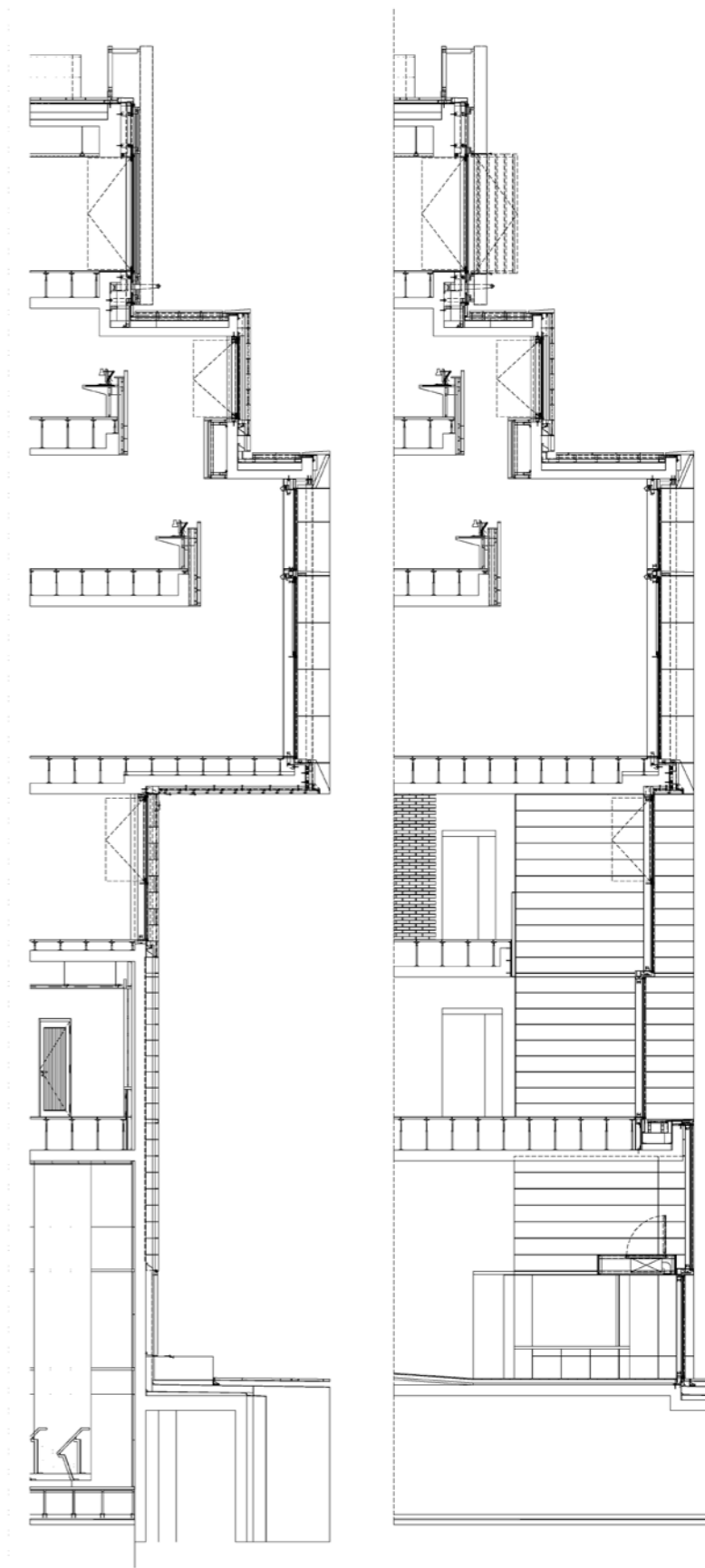

homlokzat / facade

homlokzati metszet / cross section of the facade

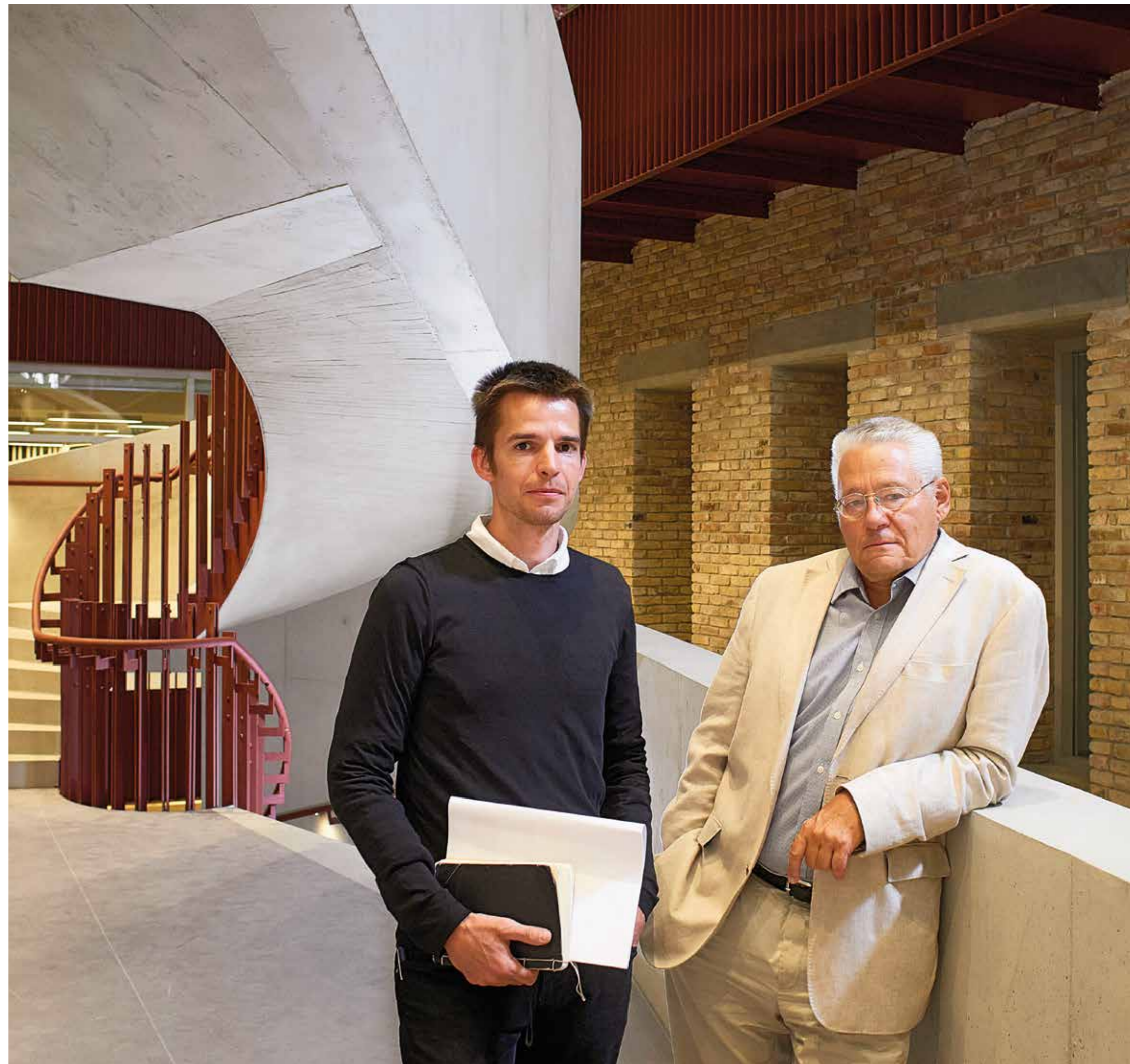

Rendhagyó együttműködés egy összetett projekten

A CEU ÚJ BERUHÁZÁSA A PESTI BELVÁROSBAN NEMCSAK AZ EGYETEM SZEMPONTJÁBÓL ÓRIÁSI JELENTŐSÉGŰ, HANEM A KORTÁRS MAGYAR ÉPÍTÉSZETI GONDOLKODÁS FELŐL NÉZVE IS. A CAMPUSFEJLESZTÉS ELSŐ ÜTEMEKÉNT MOST ELKÉSZÜLT EGYSÉGEK, ÍGY A NÁDOR UTCA 13. SZÁM ALATTI, HILD JÓZSEF ÁLTAL 1841-BEN TERVEZETT, TÖBBSZÖR ÁTALAKÍTOTT KLASSZICISTA LAKÓHÁZ TELJES BELSŐ ÁTFORMÁLÁSA ÉS A NÁDOR UTCA 15. SZÁM ALATT EMELT ÚJ ÉPÜLET, ILLETVE EZEK TEREINEK ÖSSZEKAPCSOLÁSA NEM PUSZTÁN AZ ÉPÍTÉSZETI GONDOLATOK NAGYFOKÚ SZABADSÁGA ÉS FRISSESSÉGE MIATT ÉRDEMELENEK FIGYELMET. ABBAN IS PÉLDAÉRTÉKŰEK ÉS REMÉLHETŐEN SZEMLÉLETVÁLTÁSRA ÖSZTÖNZŐEK, HOGY MIKÉPPEN LEHET EGY SZÁMOS SZEMPONTBÓL NEHEZÍTETT PÁLYÁN – SŰRŰ BEÉPÍTÉSŰ BELVÁROSI SZÖVETBEN, VILÁGÖRÖKSÉGI TERÜLETEN, MŰEMLÉKI ÉS UTCAKÉPI VÉDETTSGÉGET ÉLVEZŐ NEGYEDBEN, RENDKÍVÜL ÖSSZETETT MEGRENDELŐI IGÉNYEKET KIELÉGÍTVE – A HAGYOMÁNYOKBÓL KIINDULÓ, KIMAGASLÓ MINŐSÉGŰ, 21. SZÁZADI ÉPÍTÉSZETET MŰVELNI.

Idén novemberben lesz öt éve, hogy a Sheila O'Donnell és John Tuomey építészpár vezette, Dublinban székelő ír tervezőcsapat (ODT) és magyarországi partnere, a Noll Tamás irányította M-Teampannon Építész és Mérnöki Iroda Kft. (Teampannon) pályázata győzött a CEU többfordulós nemzetközi pályázatán. Jelen írásunkban leginkább a két iroda közötti együttműködést, a közöttük kialakult munkamegosztást kívánjuk bemutatni, de hogy a történet, a két iroda egymásra találása érthetőbb legyen, érdemes visszatekinteni a pályázat kezdeteihez.

A CEU 2011-ben meghirdetett campusfejlesztési pályázatára 79 pályázat érkezett: közel fele hazai építészirodáktól, mások mellett a Teampannontól, a másik fele a világ minden részéről, köztük jó néhány világhírű irodától. A második fordulóra kiválasztott 18 pályázó közé már csak külföldiek kerültek be, ám a kiíró feltételként szabta számukra, hogy magyar partnert is kell találniuk. Ekkor küldte el a Teampannon saját pályázati portfólióját a még versenyben maradt irodáknak, amelyek közül a Teampannonhoz nagyon hasonló karakterű ír ODT jelezte, hogy szívesen dolgozna együtt az irodával. A második fordulón már egyesített portfóliót mutattak be és ezzel az anyaggal jutottak tovább a kiválasztott négy tervezőcsapat egyikeként. Végül két pályázó maradt versenyben, az egyik az angol Feilden Clegg Bradley Studios és hazai partnere a Csomay Zsófia vezette csapat, a másik az ODT-Teampannon volt. A megbízó – módosítva az addigi

szempontokat – olyan új tervet kért mindkettejüktől, amely megtartja a Nádor utca 9. szám alatti épület belső udvarában az 1994-ben megépült toronyépület. Ennek a sokfordulós pályázatnak lett győztese az ír–magyar páros 2011-ben.

„Alighanem sokat elárul a kapcsolatunkról, hogy öt év alatt egyetlenegy sűrűlódás sem volt a két iroda között, ami egymás szakmai elismerésén túl annak köszönhető, hogy mindkét fél nagyon pontosan betartotta a játékszabályokat” – szögezi le az első mondatai egyikében Noll Tamás. A játékszabályokat pedig már a kezdet kezdetén megfogalmazták, a szerepeket egyértelműen kiosztották, és a csaknem három éven át tartó, igen intenzív tervezési folyamatban, majd később, a kivitelezés időszakában mindig ezekhez tartották magukat. Pontosan meghatározták a hatás- és felelősségi köröket, megegyeztek abban, hogy a designterveket teljes mértékben az ír iroda készíti, míg a Teampannon építészeti és ír iroda helyi partnereként mindenben segítik annak megvalósítását: tanácsokat, javaslatokat adnak, megszerzik a szükséges engedélyeket, előkészítik a döntéseket, szervezik és koordinálják a társtervezők munkáját, egyeztetnek a kivitelezőkkel, közreműködnek az anyagok és technológiák kiválasztásában. És abban is megegyeztek, hogy a döntéseket minden esetben és mindenről Dublinban hozzák meg. Ez akkor is így történt, amikor a munkának csak 20–30 százaléka hárujt a Teampannonra és 70 százaléka érintette az írek designtervezési feladatait, és akkor is, amikor a kivitelezés során ez az arány fokozatosan változott, majd megfordult, és a munka vége felé már közel egészében a hazai építészroda látta el a felügyeletet. Ám még ekkor is napi szinten tartották a kapcsolatot az ír irodával, mindenekelőtt a projektért öt éven át felelős Mark Grehan építésszel.

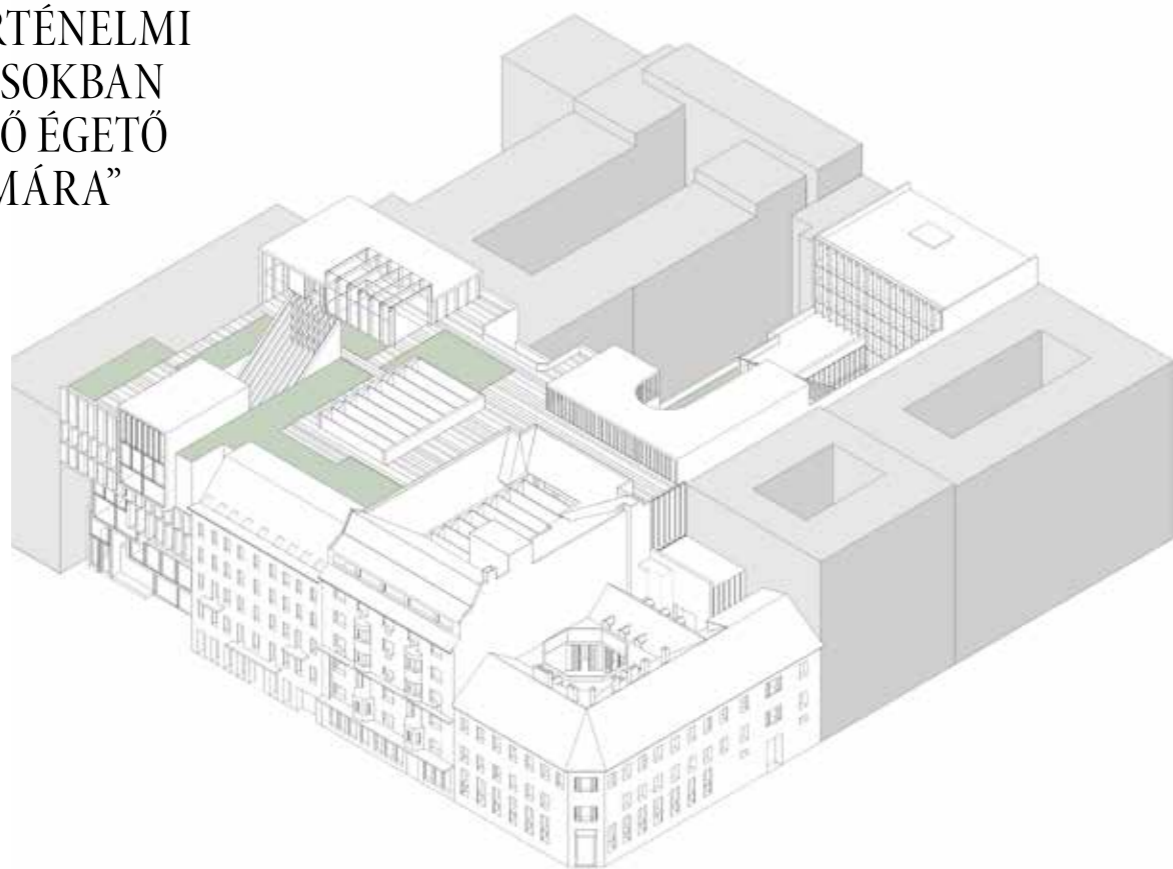
A két iroda közötti együttműködésről mind a Teampannon vezető építésze, mind a projektépítészeti feladatokat ellátó és azzal öt éven át hihetetlenül intenzív kapcsolatban élő fiatal építész, Hidasnémeti Máté nagyon pozitívan nyilatkoznak. „Bár az irodáknak folyamatosan voltak külföldi próbálkozásai, ennyire intenzív és erős együttműködésünk külföldi építészekkel még soha nem alakult ki – mondja Noll. Ehhez azonban kellett az a rendkívüli szenzibilitással társuló magas szakmai tudás is, ahogy az ír tervezők megtanulták és feldolgozták a várost. Nagy meglepetés volt számukra Budapest 19-20. század fordulóján megépült és nagyjából a mai napig intakt eklektikus épületállománya. Megdöbbenek az anyagminőségtől, a részletek gazdagságától és változatosságától, a belső udvaroktól és azok izgalmas térkapcsolataitól, s mindezt nagyon érzékenyen élték át. Ezek után összeállítottak egy nagyon szép tanulmányt, kielemezve a térszövetet, a téri struktúrákat, ezek átnyitását és azt, hogy miképpen lehet a különböző korokban lakóházként épült, udvarokkal bíró épületekből egységes campus létrehozni. „Az ír építészek terveivel nem volt nehéz azonosulnunk, olyan hatalmas mesterségbeli tudással és érzékenységgel nyúltak a területhez és olyan elképzeléseket vázoltak fel, majd egészítették ki a fenntartható fejlődésre vonatkozó elvekkel, amelyekhez öröm volt csatlakozni.” – meséli Noll Tamás.

A közös munka során elég gyorsan kiderült, hogy jelentős eltérések vannak a magyar és az ír tervezési és építési gyakorlat között. Mindkét építész utal többek között arra az itthon ismeretlen dokumentálási gyakorlatra, amely a munka minden egyes fázisát, a koncepcióalkotástól a különböző tervfázisokon át az épület átadásáig, ezen belül valamennyi egyeztetést szigorú rendben, aprólékosan rögzít. „Az írek az angolszász világban elfogadott RIBA (Royal Institute of British Architects) előírásai szerinti tervezési előírásokat követik – mondja Hidasnémeti Máté. – Ehhez nemcsak nekünk, építészeknek kellett alkalmazkodnunk, hanem ezek szerint kellett dolgozniuk a társtervezőknek is, ami időnként egyáltalán nem volt egyszerű a számukra. Ez a módszer sokkal több kezdeményezést, önálló ötletet, javaslatot, pro- és egyben hiperaktivitást vár el mindenkitől, továbbá ezeknek olyan aktív prezentálását, amit meg kellett tanulni. Az írek tervdokumentációiban a specifikációk sokkal részletesebbek, mintegy teljesen önálló egységet képeznek, ezekben gyakran hivatkoznak a különböző tervek-re, ami azt jelenti, hogy az egyes kivitelezőknek több tervrész is ismerniük kell a munkájukhoz. A hazai gyakorlatra ez a több dokumentumra hivatkozó módszer egyáltalán nem jellemző.”

Hidasnémeti további fontos tanulságként említi az írek merészségét, ahogyan a szerkezeteket kezelték. „Egy magyar építész nem úgy gondolkodik szerkezetekről egy meglévő épület átalakításakor, ahogy az írek tették. Amíg számunkra van egy belénk nevelt vagy talán ösztönösen is bennünk lévő tudás a régi pesti épületek szerkezeti felépítéséről, amit figyelembe veszünk azok átalakításakor is, ők nem korlátozták magukat, és nagyon bátran haladtak előre. Például a Nádor utca 13. szám alatti épületnél, a földszinten váltották ki a hat szint téglafal-as pilléreit. Vagy, hogy olyan hidat tettek be, amely egy belső udvaron keresztül lépcsőzik. Mindezek egy szerkezettervező számára akár ésszerűtlennek is tűnhetnek, de nem kivitelezhetetlenek, és tegyük hozzá, nagyon látványos és nagyon költői teret eredményeznek.” De figyelemre méltónak gondolja az ír tervezők probléma megközelítését is. „A tervezők és a társtervezők közötti párbeszéd mindenkor arra irányult, hogy akár több lépcsőben, több módosítást követően megtalálják az építészeti szándéknak leginkább megfelelő megoldásokat. És amikor ez többszörre sem sikerült, nem erőltették tovább az addigi koncepciót, hanem a terveken csavartak egyet és olyan új utakat kerestek, amelyek nem feltétlenül voltak levezethetők a korábbi elképzeléseikből.”

A CEU campus fejlesztése lehetséges választ kínál a történelmi nagyvárosokban jelentkező égető problémára, nevezetesen, hogy mit lehet kezdeni az eredeti funkcióját és eredeti használatát elveszítő, turistázónává váló egykori lakónegyedekkel. „Megmutatta – idézve Noll Tamást –, hogy egy ilyen fizikai környezetbe, annak karakterét is megtartva miképpen lehet rendhagyó belenyúlással, metamorfózissal egy teljesen más célra alkalmas épített környezetet létrehozni, a belsők külsővé, a külsők belsővé válásával, átnyitásokkal és összekapcsolódásokkal, rafinált térszobrászattal hallatlan térgazdagságot teremteni.” Úgy gondoljuk, hogy a projekt nem pusztán magas építészeti minősége, hanem mindezek okán is messze túlmutat önmagán. (Rubóczi Erzsébet)

“A CEU CAMPUS FEJLESZTÉSE LEHETSÉGES VÁLASZT KÍNÁL A TÖRTÉNELMI NAGYVÁROSOKBAN JELENTKEZŐ ÉGETŐ PROBLÉMÁRA”

rendezési terv / masterplan

International cooperation on a complex project

THE NEW PROJECT OF CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY (CEU) IN DOWNTOWN BUDAPEST IS OF IMMENSE IMPORTANCE NOT ONLY FOR THE UNIVERSITY, BUT FOR CONTEMPORARY HUNGARIAN ARCHITECTURE AS WELL. THE NEW UNITS OF THE FIRST PHASE OF THE CAMPUS REDEVELOPMENT, I.E. THE COMPLETE INTERIOR TRANSFORMATION OF THE REPEATEDLY MODERNISED NEOCLASSICAL RESIDENTIAL BUILDING AT NÁDOR UTCA 13 THAT WAS ORIGINALLY DESIGNED IN 1841 BY JÓZSEF HILD, AND THE NEW BUILDING CONSTRUCTED AT NÁDOR UTCA 15, AS WELL AS THE INTERCONNECTION OF THE SPACES OF THESE TWO DESERVE ATTENTION NOT MERELY BECAUSE OF THE HIGH LEVEL OF FREEDOM AND FRESHNESS OF ARCHITECTURAL IDEAS. THEY ARE ALSO EXEMPLARY AND WILL HOPEFULLY ENCOURAGE A CHANGE IN ATTITUDE AS TO HOW TO SOLVE AN ARCHITECTURAL TASK THAT IS COMPLEX IN SO MANY WAYS: HOW TO ENGAGE IN HIGH QUALITY, 21ST CENTURY ARCHITECTURE ORIGINATING FROM TRADITIONS IN THE DENSELY WOVEN DOWNTOWN FABRIC, IN A WORLD HERITAGE AREA, IN A DISTRICT THAT IS ITSELF A PROTECTED MONUMENT, WHILE ALSO MEETING HIGHLY COMPLEX CUSTOMER DEMANDS.

Five years ago in November, the bid of the Dublin-based Irish design team (ODT), led by the architect couple Sheila O'Donnell and John Tuomey, jointly submitted with their Hungarian partner company, M-Teampannon Architect and Engineer Office (Teampannon) led by Tamás Noll, won the multi-round international tender of CEU. This article intends to present the cooperation between the two companies, as well as how work is divided between them; still, to make the story of the two companies clear, we should start at the beginning of the tender. 79 applications were received after CEU's invitation to the campus development tender in 2011: almost half of them from domestic architect offices like Teampannon, the rest from architect offices – some of them world-famous – from all over the world. 18 applicants were selected for the second round, this time all of them foreign offices; however, the tender contained a condition that they needed to find a Hungarian partner. It was at this time that Teampannon sent its own tender portfolio to all the offices that remained in the competition, and the Irish ODT – very similar in character to Teampannon – indicated that they were interested in working with the office. In the second round they presented a joint portfolio and were selected as one of the four qualifying architect teams. Finally, two applicants remained in competition for the last round: the English Feilden Clegg Bradley Studios with its Hungarian partner team led by Zsófia Csomay and ODT-Teampannon. The Principal – modifying the criteria – requested a new plan from both applicants, which would retain the Faculty Tower built in 1994 in the inner yard of the building at Nádor utca 9. This multi-round tender was finally won by the Irish-Hungarian team in 2011.

“It probably says a lot about our relationship that during the five years there was not a single disagreement between the two offices, which – besides mutual professional recognition – is due to respecting the rules very accurately,” says Tamás Noll for a start. The rules were set and the roles were clearly allocated at the very beginning; and during the very intense planning phase of almost three years, as well as later, during construction the partners always followed these rules. They clearly defined the scope of powers and responsibilities, agreed that the design plans would be fully prepared by the Irish office, while it would be the job of Teampannon architects as their local partners to provide full assistance in the implementation: they would give advice and suggestions, obtain the necessary permits, prepare the decisions, organize and coordinate the work of the co-designers, consult with the contractors, be involved in the selection of materials and technologies. They also agreed that all decisions – in all cases and on all issues – are made in Dublin. This rule was applied both when only 20-30 percent of the job was done by Teampannon and 70 percent by the Irish design team, and when during construction this ratio gradually changed, and towards the end of the job supervision was almost entirely carried out by the Hungarian architect office. But they still kept daily contact with the Irish Office, in particular with architect Mark Grehan, who was responsible for the project for five years.

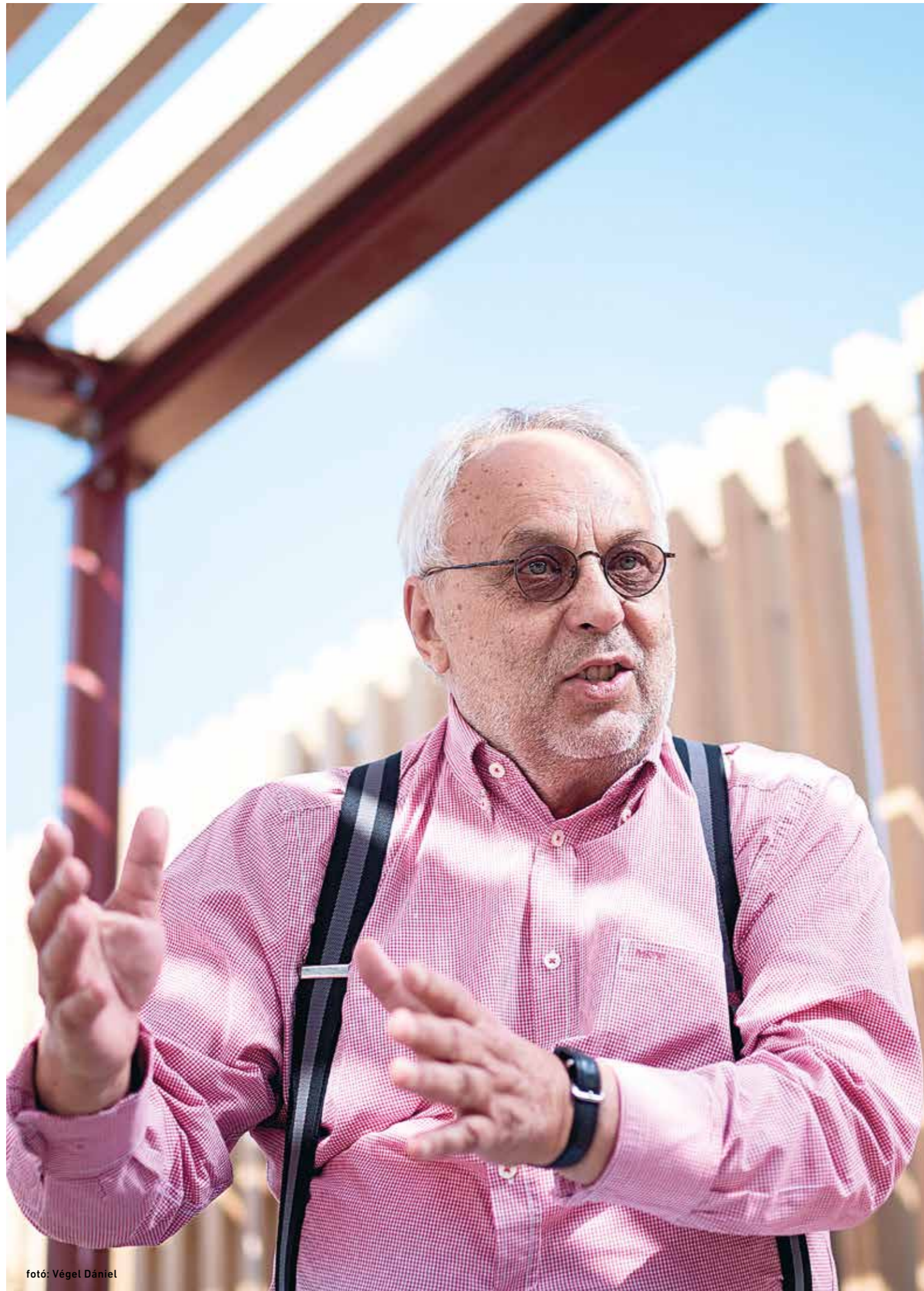
Cooperation between the two offices was appreciated by both the leading architect of Teampannon and the young architect, Máté Hidasnémeti, who was in charge of the project architecture tasks – and in a very intense relationship at that. “Although our office has always had attempts to cooperate with other architects abroad, we have never before had such an intense and powerful cooperation with foreign architects,” Noll says. However, in addition to the high level of professional skills, this successful cooperation required extraordinary sensibility and the willingness of the Irish designers to learn and process the architecture of the city. The almost intact and eclectic buildings of Budapest built at the turn of the 19th and 20th centuries were a great surprise to them. They were shocked at the material quality,

the abundance and diversity of details, the inner courtyards and their exciting spaces; and they experienced all that very sensitively. Next, they wrote a very informative study, analysing the system and structures of space, the way they could be opened and how to create a unified campus from separate buildings with courtyards, which were built as residential buildings in different periods. “It was not hard for us to identify with the designs of the Irish architects due to the high level of their professional skills and the sensitivity they showed when outlining their ideas, complementing them also with the principles of sustainable development; it was a pleasure to join,” recalls Tamás Noll.

During their work together it turned out quickly that there are considerable differences between the Hungarian and the Irish design and construction practices. Among others, both architects refer to the documenting practices unknown in Hungary, when each work phase – from creating the concept, through the various plan phases to the delivery of the building – and each consultation is strictly and meticulously recorded. “The Irish designers follow RIBA (Royal Institute of British Architects) design specifications adopted in the Anglo-Saxon world,” says Máté Hidasnémeti. “Not only we, the architects had to get accustomed to it, but other co-designers as well, which was not always an easy process for them. This method required a lot more initiatives, independent ideas, proposals, pro- and hyperactivity from all colleagues, as well as presenting the above in an active way, which we all had to learn. Specifications in the Irish design documentation are much more detailed; they are like a completely self-contained unit, often containing reference to the various designs, meaning that each contractor needs to be familiar with several designs. This method of referring to several designs is not typical at all in Hungary.”

Mr Hidasnémeti mentions the adventurous way the Irish relate to handling structures. “A Hungarian architect has a different way of thinking about structures when it comes to reconstructing an existing building. While we have an inherent, or perhaps instinctive knowledge of the structure of old buildings in Pest, which are taken into account during reconstruction, they had no such limitations, and moved forward very bravely. For example, when designing the building at Nádor utca 13, they exchanged the brick pillars of the six storeys on the ground floor. Or, they built a bridge with stairs across the inner courtyard. These features may seem unreasonable, but not impracticable for a structural engineer, and let's admit that the resulting space is very impressive and very poetic.” And he finds the Irish architect's approach to problems remarkable as well. “The dialogue between the architects and co-architects was always aimed at finding the most appropriate architectural solution, in several phases or following several modifications, if necessary. And if their concept failed after several tries, they did not force it anymore, but made some changes to the plans and looked for new ways, which did not necessarily originate from their previous concept.”

The CEU campus redevelopment project offers a possible answer to the serious problem of historical towns, namely: what to do with the buildings of former residential areas, which have lost their original function and inhabitants, and slowly turn into tourist zones. “They showed me,” says Tamás Noll, “how to transform such a physical environment – while maintaining its character – by an extraordinary change or metamorphosis into an environment with a completely different purpose; transforming the interior into exterior, the exterior into interior, opening up and connecting spaces, using intricate space sculpturing to create a richness of space previously unheard of.” We believe that not only because of the high architectural quality of the project but because of the above features as well, this project reaches far beyond reconstruction. (Erzsébet Rubóczi)

fotó: Végel Dániel

ITT MÁR MÁSRÓL SZÓL AZ OKTATÁS

A KÖZÉP-EURÓPAI EGYETEM MEGÚJULT ÉPÜLETE OLYAN MEGOLDÁST IS FELVONULTAT, AMELYET TÖBB MAGYAR PROJEKT BEN IS VISZONTLÁTHATUNK MAJD – MONDJA BAROSS PÁL CAMPUSFEJLESZÉSI IGAZGATÓ.

fotó: Bujnovszky Tamás

Ujlaky István: Mi a legfőbb különbség a régi és az új campus közt?

A legtöbb magyar egyetemnek nincs egy helyen az egész campusa, a diákoknak járkálniuk kell köztük, ahogy én is tettem annak idején a Kertészeti Egyetemen. A mi esetünkben a régi campus úgy alakult ki, hogy az egyetem megpróbálta sorra megvenni a mellette lévő épületeket, ugyanis az egyetem természetes növekedését követte az ingatlanállomány is. Kivételt képezett a Budán lévő CEU Üzleti Iskola, aminek az új campusfejlesztésben már itt találtunk helyet. Az egyetemen belül sokáig vita zajlott arról, hogy amikor majd konszolidálódik az oktatásfejlesztési program, zöldmezős beruhásként építsenek fel egy új campust vagy maradjanak a belvárosban. Az akkori elnök-rektor, aki elindította a projektet, letette a garast a belváros mellett, elvégre az ötödik kerület nincs egyetemi városként pozicionálva, noha elég sok egyetem van itt vagy a közvetlen környékén. Az ötödik kerület eddigi fejlesztései elsősorban a turizmusra, gasztronómia- és néhány irodára koncentráltak, miközben az egyetem egy másik, legitim funkciója a belvárosnak.

Egyéb városzerkezeti jellegzetessége is van a koncepciónak?

Fontos építészeti tézis volt, hogy ez egy középület legyen, következésképpen megtalálni a kulcsot, hogy száz év múlva is fennmaradjon. Sokat egyeztetünk a műemlékvédelmi hatósággal, amely szintén a magáénak érezte ezt a koncepciót. Kiemelném a mészkőből készült homlokzatot, amely kiadja a saját színanyagát és súlyát.

Hogyan lehetett az eredetileg más funkcióra tervezett épületekből egy mindent átfogó campust csinálni?

Erre írtunk ki pályázatot, amelyre közel nyolcvan építésziroda jelentkezett. Majd nem mindegyiknek az volt a koncepciója, hogy erősen belebontana a meglévő szerkezetbe, mondván ezek lakóházak, nehéz belőlük tantermet, könyvtárat, auditoriumot kialakítani. Volt viszont egy pályázó, a végül nyertes ír házaspár, akik csak annál a teleknél javasoltak bontást, ahol a telek beépítési lehetőségei nagyobbak voltak a meglévő épületnél. Elfogadtuk a koncepciót, hogy az erősen elbontott épületek helyett próbáljuk a meglévő udvarszerkezetben kialakítani az épületet, beleértve a körfolyosók funkcionális megtartását is, amivel egyben megteremtődik az egyetem belső közlekedése, áttekinthetősége is.

Az egyetem előadóit is bevonták a tervezési fázisba?

Bevontuk a tanári kart, a diákokat, és a korábban egyetemi projekten már dolgozó építészeket is. Arra törekedtünk, hogy az épület közösségi terei domináljanak, a diákok ne csak bejöjjenek egy órát meghallgatni, hanem legyenek olyan terek, ahol csoportban vagy egyedül, de itt maradnának egész nap az egyetemen. A közösségi tér sokkal nagyobb százaléka az egész projektnek, mint egy

átlagos egyetemen.

Az egyetem legalapvetőbb egysége is más, mint a többié? Lehet különbség tanterem és tanterem között?

Az itteni tantermi környezetet csoportmunkára orientáltuk, rendkívül flexibilis, átalakítható a felületek audiovizuális része, ahogy természetesen a székek, asztalok is. Ez nagyon izgalmas, mert a ma már nem szabják már szét úgy a munkát, hogy mindenki csak ül egy kis lyukban, és csak egy kis feladata van – helyette projekteken dolgozunk. Az oktatás sem arról szól, hogy egy tanárt hallgatnak, hanem a tanárral együtt dolgoznak a diákok, és így viszik végig az egész oktatási folyamatot. Éppen ezért nincsen egy kiemelt pont, ami csak a tanár helye. Az Üzleti Iskola lépcsőzetes elrendezésű termében kicsit egyirányúbb a képzés: a tanár a főfal mentén mozog, a diákok pedig lépcsőzetesen helyezkednek el, mindegyikük előtt audiovizuális felülettel. Végül ott az auditorium, ahol sok ember hallgat valaki mást, és ezt szolgálja ki a terem technológiája.

Mit jelent a „nagyon jó” BREEAM-minősítés, amit Közép-Európában elsőként ez az épület kapott meg?

A BREEAM nem csak energetikai, hanem környezeti minősítés is. Itt az összes csapadékot visszaforgatjuk öntözésre. Nem a csatornába megy el – tehát ritkán használunk ivóvizet a locsolásra. Az irodákat, közösségi tereket úgy alakítottuk ki, hogy sok fényt kapjanak anélkül, hogy melegegjenek, ezért kevesebbet kell világítani. A munkaállomások komfortfokozatát mindenki maga tudja befolyásolni. Tehát a BREEAM-minősítés egy holisztikusabb koncepció, azt is méri, hogy az ember ad-e helyet gépkocsinak vagy nem. Itt egyetlen parkoló sincsen a logisztikailag szükséges öt helyen kívül, a következő fázisban pedig közel 200 biciklinek alakítunk ki helyett ott, ahol korábban garázs volt. Létezik excellent BREEAM-fokozat is, de abba olyan innovatív technológiákat is bele kell építeni, amelyeket a belvárosban műemlékvédelmi okokból nem tehetünk meg. Például napelemet nem lehetett felszerelni, vagy éppen a csúcsos lefedésekkel is magasabbra mentünk volna, hogy még jobban betöltsék a természetes ventilációt ellátó funkciójukat. Szerintem ezt az innovációs átriumlefedési építészeti megoldást több magyar projektben is viszontlátjuk majd.

EDUCATION IS DIFFERENT HERE

CEU'S NEW CAMPUS FEATURES SOLUTIONS THAT WILL BE ECHOED IN SEVERAL PROJECTS IN HUNGARY- SAID PÁL BAROSS, DIRECTOR OF CAMPUS REDEVELOPMENT.

photos: Tamás Bujnovszky

István Ujlaky: What is the main difference between the old campus and the new one?

Most Hungarian universities do not have a single, integral campus location; students have to shuttle back and forth between scattered campuses, as I once did at the Horticultural University. In our case, the old campus grew out of the attempts of the university to purchase adjacent buildings one after another, as its property portfolio followed the natural growth of the university. The exception was the CEU Business School situated in Buda, for which we now found a location here as part of the new campus development. For a long time, there was a debate at the university as to whether a new campus should be built in a greenfield project or the campus should remain here, in the city centre, once our educational development program has been consolidated. The university president at the time, who launched the project, voted for the city centre, as, after all, the fifth district had not been positioned as a university town, despite the fact that there are a number of universities here or in the immediate vicinity. Until now, development in the fifth district focused mainly on tourism, gastronomy, and a few offices, while universities represent another legitimate function of the city centre.

Does the concept possess any other special features in terms of the city structure?

It was an important architectural tenet that this should be a public building, so we had to find the key to ensuring that it will continue to exist even a hundred years from now. We held many consultations with the heritage protection authority, who also adopted this concept. I would like to highlight the limestone facade, which is a dominant feature with its own colour and mass.

How was it possible to create a comprehensive campus from buildings originally designed for a different function?

We called for tenders for this, to which close to 80 architectural bureaus sent in entries. Almost all of them shared the concept of major demolition of existing structures, saying that these are residential buildings, hardly suited to conversion into classrooms, libraries, and lecture halls. There was one entrant, however, - the eventual winning Irish couple - who proposed demolition for only one plot, whose capacity for building exceeded that of the existing structure. We adopted the concept of attempting to create the building using the existing courtyard structure, instead of intensive demolition of buildings, including the retention of circular corridors at a functional level, which at the same time provide internal traffic routes and transparency for the university.

Did you also involve the student body of the university in the design phase?

We involved the faculty, the students, and also the architects who had previously worked on the univer-

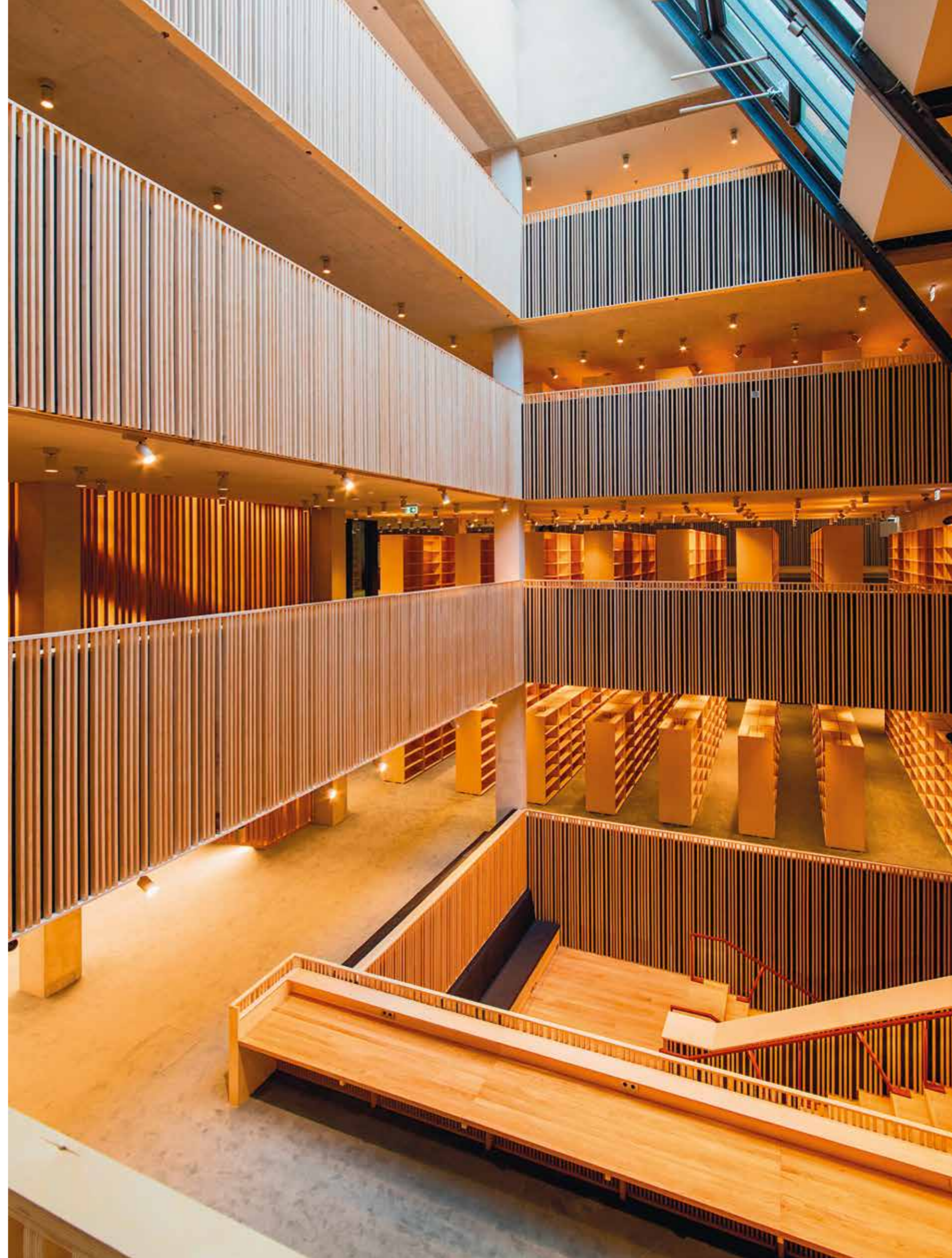
sity projects. We strove to let the communal spaces of the building dominate, so that students would be glad to spend the whole day at the university in the available communal areas, whether by themselves or in a group, instead of coming here only to attend classes. Communal spaces make up a much greater percentage of the project than is typical at an average university.

Is the basic unit of the university also different from others? Can there be differences between two classrooms?

Our classroom environment has been oriented towards teamwork: the audiovisual part of surfaces is extremely flexible and convertible, as are chairs and desks. This is very exciting because today classroom work is no longer segmented, with everybody sitting in a tiny cubbyhole, involved in only one task; instead, we now work on projects. Education, too, is no longer about simply listening to a teacher - the entire educational process involves cooperation between the teacher and the students. Precisely for this reason there is no point that belongs exclusively to the teacher. In the tiered classroom of the business school, education is slightly more linear, with the teacher moving along the main wall and students seated in tiered rows, with an audiovisual interface in front of each person. Finally, there is the lecture hall, where many people are listening to one person, and the technology of the hall serves this purpose.

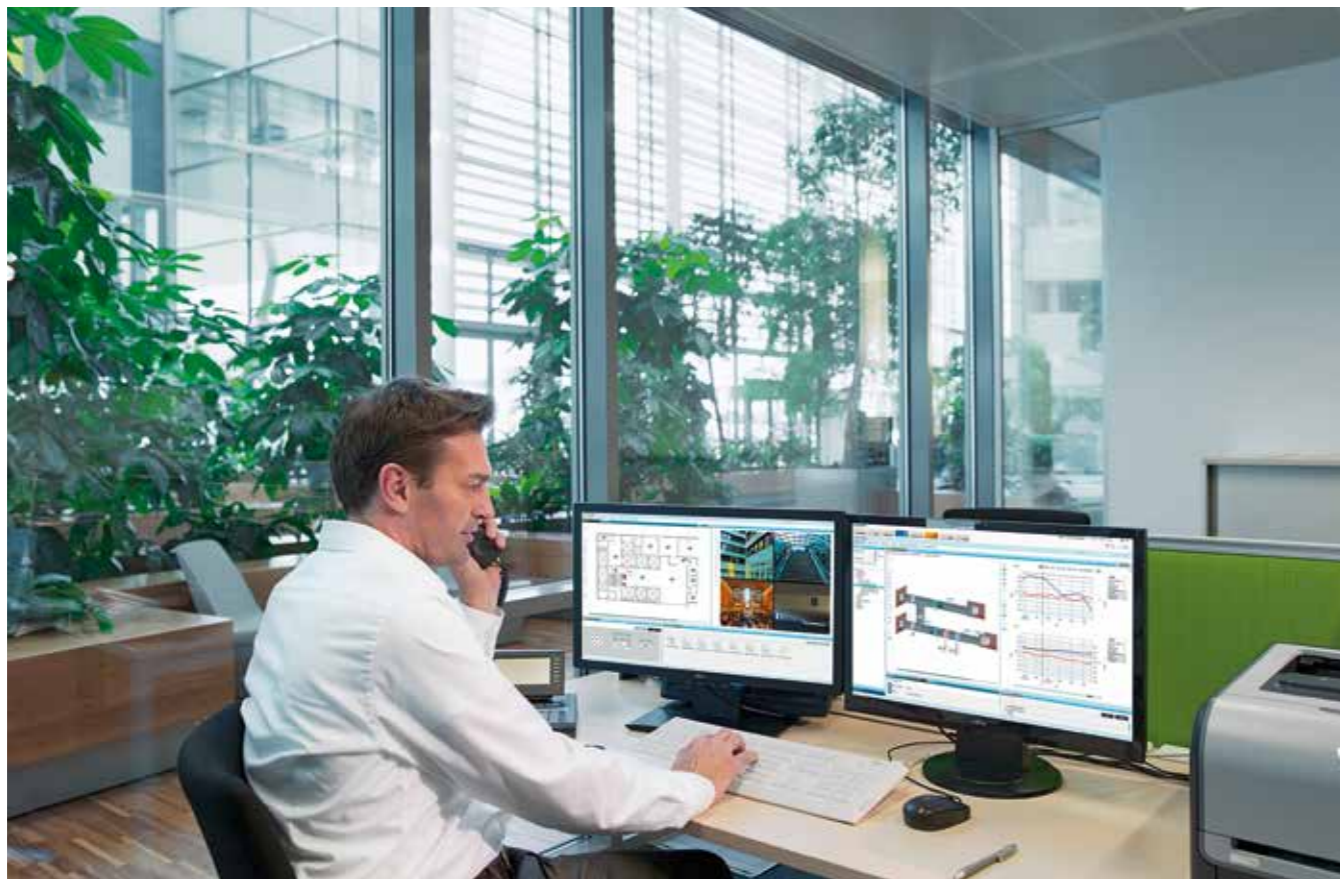
What does the "very good" BREEAM certification mean, which this building was the first to receive in Central Europe?

BREEAM is not only an energy efficiency certification; it is also an environmental one. Here, all rainwater is recycled for watering instead of letting it down the drain, which means that we rarely use drinking water for watering. The design of offices and communal spaces ensures that they receive plenty of light without heating up, which reduces the need for lighting. The comfort level of each workstation can be adjusted individually. This means that the BREEAM certification is a more holistic approach, which also measures whether space is given to cars over people or not. Here there is not a single parking space outside the five locations where they are logistically necessary, and in the next phase we will create nearly 200 spaces for bicycles where garages previously stood. There is also an "excellent" BREEAM Excellent category, but obtaining it would have required innovative technologies not permitted in the city centre for heritage protection reasons: for example, we could not install solar panels or go higher with peaked coverings to enable them to perform their natural ventilation function even more effectively. I believe that this innovative architectural solution for covering an atrium will be echoed in several projects in Hungary.

Funkció és intuitív kezelhetőség

A CEU EGYIKE MAGYARORSZÁG LEGFONTOSABB NEMZETKÖZI OKTATÁSI INTÉZMÉNYEINEK. EZT TESTESÍTI MEG ÚJ CAMPUSÁNAK TERVEZÉSE ÉS FELÉPÍTÉSE IS.

Az új campus építészeti struktúrájára tekintettel, a Siemens feladatul kapta, hogy az épület épületautomatikai és biztonságtechnikai rendszere funkcionális és intuitívan kezelhető legyen. Egy ilyen rendszerben kevés olyan elem található, mely a többi rendszertől elszigetelten, csak önmagában, más rendszerrelemre való ráhatás nélkül működik – A CEU vezetésének pedig a fentiekben kívül kifejezett igénye volt, hogy energiahatékony és környezettudatos épület szülessen.

Ez az összetett, izgalmas feladat számos innovatív megoldást alkalmazását tette lehetővé. Például így nyílt lehetőség arra, hogy az előadóterem szellőztetése légminőség-figyelő szenzorok jelei alapján, automatikus módon történjen, ezáltal a szellőztető rendszer pontosan tudja, hogy hol és milyen mértékben kell az elhasznált

levegőt frissre cserélni. Mindezekon kívül a hőmérséklet szabályozása is a páratartalom figyelembevételével, helyiségenként történik. Az energiahatékonyságot támogatja az épületautomatika átszellőztető funkciója is, ami a teljes épületbelső felügyelve, a benti légminőség, a hőmérséklet, valamint a külső levegő állapota és az időjárási helyzet paramétereit vizsgálva működik. De a szellőzés és a hőmérséklet akár olyan igények figyelembevételével is beállítható, mint az adott napszak vagy a helyiség kihasználtsága. Az automatikába tűzjelző, beléptető és kamerarendszereket is integráltunk.

Ahhoz, hogy minden érzékelő, minden felügyeleti technológia egyetlen kezelőfelületen legyen megjeleníthető, kellenek a Siemens Zrt. Building Technologies üzletágának automatikai és biztonságtechnikai elemei,

illetve a DESIGO CC elnevezésű felügyeleti szoftvere, mely az önálló rendszerek egy rendszerré történő integrációját biztosítja.

A Siemens hálás az SBT Automatika Kft. és a Pentolt Kft. (System House Partners of Siemens Zrt.) munkatársainak a projektben végzett nagyszerű munkájukért, illetve mély háláját fejezi ki a CEU vezetőinek, hogy erre a példaértékű projektre a Siemenset választották.

A CEU iránti folyamatos elkötelezettség részeként, a Siemens formális együttműködésben hallgatói hozzáférést biztosít előadások, gyakorlatok, kutatás keretében a cég technológiájának energia-megtakarítási és környezeti hatásáról a CEU új campusán.

photo: Tamás Bujnovszky

Function and intuitive manageability

CEU IS ONE OF HUNGARY'S MOST PROMINENT INTERNATIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS. ITS CONCEPT IS EMBODIED IN THE DESIGN AND CONSTRUCTION OF THE NEW CEU CAMPUS AS WELL.

In considering the design of the building systems for the new CEU campus, Siemens' task was to ensure the function and intuitive manageability of the building automation and security technology. A system of this kind contains few elements that operate in isolation and without impacting other system elements. CEU also required that the building be energy-efficient and environmentally responsible. It was a complex and exciting task with the opportunity to implement innovative solutions.

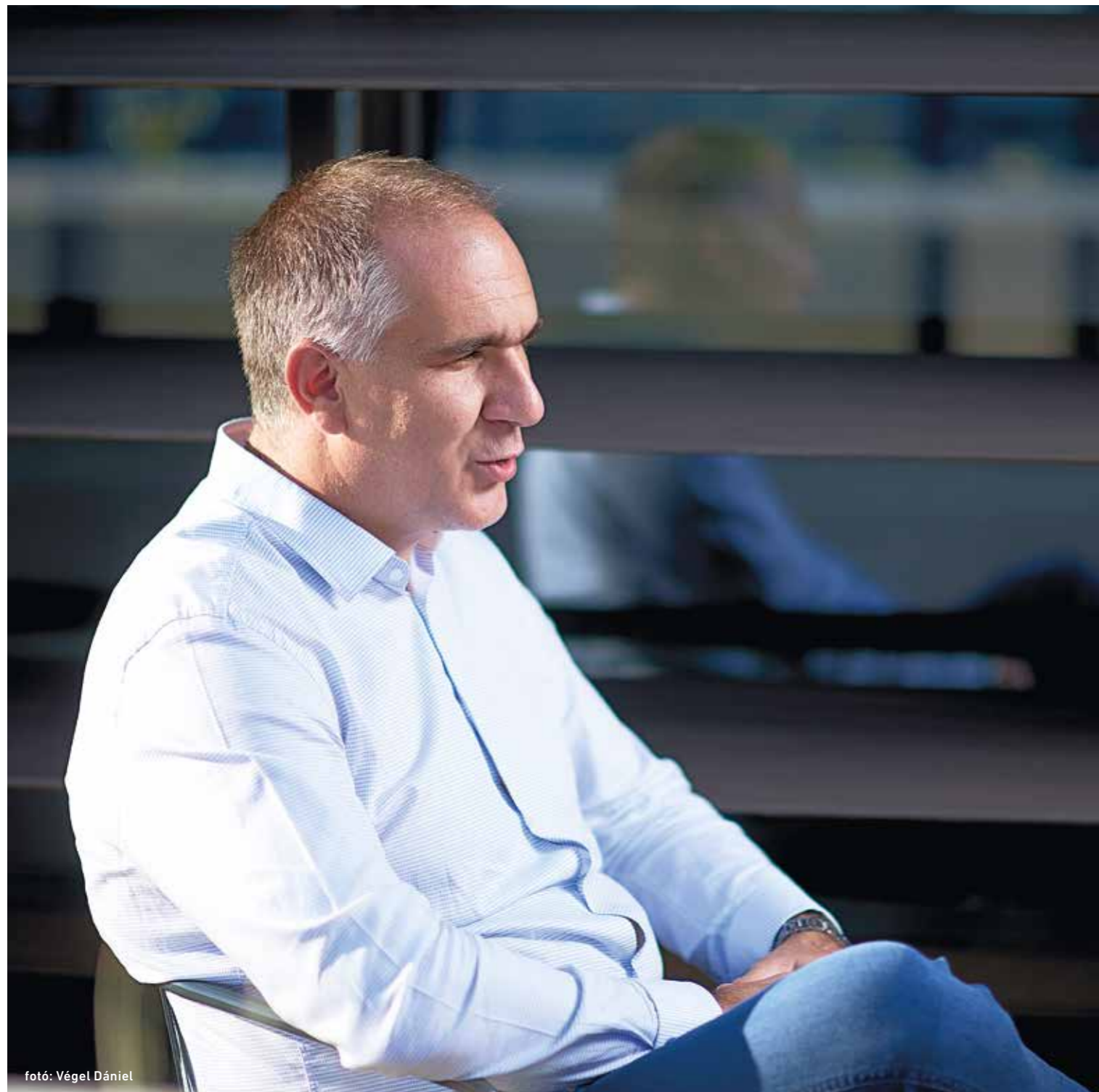
For example, the ventilation system of lecture halls is controlled automatically by signals from air quality monitoring sensors. As a result, the ventilation system "knows" where and how much used air should be replaced with fresh air. Temperature is also regulated, while taking into account the humidity in each location. Energy

efficiency is supported by a function that automatically ventilates the entire building based on measurements of indoor air quality and temperature, and external air and weather conditions. Ventilation and temperature can also be adjusted based on a room's occupancy or time of day. The building's fire alarm, access control, and camera systems were also integrated into the design.

To ensure that all controls and monitoring technology could be displayed on a single interface, Siemens Zrt's Building Technologies division combined its automation and security technology with Siemens' DESIGO CC monitoring software, to integrate the independent systems into a single unit. Siemens is grateful to SBT Automatika Kft. and Pentolt Kft. (System House Partners of Siemens Zrt.), who conducted exemplary work on the pro-

ject. In addition, Siemens would like to extend its deep gratitude to CEU and its leadership for selecting Siemens for this challenging project.

As part of the continuing engagement with CEU, Siemens has established a formal cooperation to enhance student learning through access to Siemens expertise and technology via lectures, internships, and research on the energy savings and environmental impact of the Siemens technology in the new CEU campus.

fotó: Végei Dániel

SZINKRONBAN, MAGYAR HANGON

HAGYOMÁNYOSAN EGYMÁST KÖVETŐ MUNKAFÁZISOKAT VÉGEZTEK PÁRHUZAMOSAN, DE EGYÉB SZOKATLAN FELADATOKKAL IS SZEMBESÜLTEK A CEU ÚJ ÉPÜLETÉNEK KIVITELEZŐI – ÁRULTA EL WOLF ANDRÁS PROJEKTVEZETŐ, A MARKET ÉPÍTŐ ZRT. MŰSZAKI IGAZGATÓJA.

Ujlaky István: Oktatási épületet ritkán építenek a belvárosban. Milyen nehézségek merültek fel az építkezés során?

Maga a belvárosi környezet. Nagyon összetett helyzetet hozott létre, hogy semmilyen felvonulási területünk nem volt, azon a területen kellett teljes körűen gazdálkodnunk, amelyet egyébként teljesen be kellett építenünk. Az épület összetettsége is nehézség volt: nagyon sok funkcióval, nagyon sok fajta anyaggal dolgoztunk, ezen kívül meg kellett szoknunk a külföldi tervező által adott tervezési struktúráját.

Más építkezéshez képest mennyire kellett másképp menedzselni mindezt?

Több emberi erőforrásra volt szükség már az előkészítési folyamatok során is, a tervek megértésére, feldolgozására, az anyagok megrendelésére. Magán a helyszínen is, a befejező munkáknál nagyon sok építésvezetőre, művezetőre volt szükség. Számítalan szakmának kellett együtt dolgoznia, melyek egymásra épültek, vagyis sok, alapvetően inkább egymást követő feladatot ezúttal szinte párhuzamosan kellett elvégeznünk.

Az ír tervezőpárossal, Sheila O'Donnell-lel és John Tuomey-vel való együttműködés milyen volt a gyakorlatban?

Az ír tervezőknek van egy „magyar hangja”, az M-Teampannon, és azon belül Hidasnémeti Máté. Nagyon kevés kérdésben kellett direktben az ír tervezőkhöz fordulnunk, ha bármi kérdés felmerült, a Teampannont kérdeztük. Volt, amiben önállóan dönthettek, bizonyos kérdésekben viszont ők is az ír tervezőkhöz fordultak. Két-három havonta eljötték az ír kollégák, és a projektmegbeszéléseken tisztáztuk a szükséges dolgokat.

Mit kellett közvetlenül az írekkel egyeztetni?

Általában az épület megjelenését befolyásoló anyaghasználatot - homlokzat, belső burkolatok, oldalfalburkolatok, padlóburkolatok -, illetve a csomópontok

kialakítását, gyártmányterveket.

Extra feladatot jelentett a különleges tetőkert?

Nem igazán. Sokkal jelentősebb, hogy mennyi vasbeton szerkezetet kellett itt megépítenünk, mely persze a tetőkert használati részén is megjelenő elem lett. Ez külön kihívás volt, mert alattunk egy vízszigetelt tető van, és ezek a vasbeton szerkezetek csak akkor tudtak elkészülni, amikor a teljes tető víz- és hőszigetelése elkészült, így azon kellett vasbetonszerkezetet építenünk. Nem egyszerű feladat vigyázni a teljes ház védelmét ellátó vízszigetelésre, és nem volt egyszerű feljuttatni ide a betont, a zsaluanyagot. Számos különböző formájú monolit vasbeton szerkezet van a tetőn, nagyon sokat gondolkodtunk azon, hogy hogyan kivitelezzük ezt.

Milyen érzésekkel jár a már kész helyszínen?

Régen építettünk ennyire összetett épületet. Nagyon üdítő, hogy ebben a házban „benne van az anyag”, az anyagok minősége, a felhasználásuk összetettsége egészen ritka dolog. Itt a falak nagy része nem sima, fehérre festett fal, hanem különböző fával, fémmel, téglával burkolt felületek több ezer négyzetméteren. Ez sokba kerül, viszont nagyon tartós lesz, és szerintem idővel lesz egy miliője, ahol mindenki szeretne tanulni, dolgozni, élni.

IN SYNC, WITH A HUNGARIAN VOICE

WORK PHASES THAT TRADITIONALLY FOLLOW EACH OTHER WERE CARRIED OUT IN PARALLEL AND THE CONTRACTORS OF THE NEW CEU BUILDING HAD TO FACE OTHER UNUSUAL TASKS, ACCORDING TO PROJECT MANAGER ANDRÁS WOLF, TECHNICAL DIRECTOR OF MARKET ÉPÍTŐ ZRT.

István Ujlaky: Educational buildings are rarely constructed in the city centre. What difficulties did you have to face during construction?

The city centre environment itself. The fact that we did not have any staging area at all and could only use the same site which we had to build up fully created a very complicated situation. The complexity of the building presented another difficulty: we worked with a great many functions and different materials, in addition to which we also had to get used to the design structure defined by the foreign architect.

In what way did the management of all this differ from other construction projects?

Already during the preparatory processes we needed more human resources than usual to understand and process plans and order materials. On the site itself, too, we needed many foremen and technical supervisors during completion tasks. Countless trades whose tasks were built on each other had to work together; that is, we had to carry out many, essentially consecutive tasks almost in parallel.

How did the cooperation with the Irish architect duo, Sheila O'Donnell and John Tuomey work in practice?

The Irish architects have a "Hungarian voice" through M-Teampannon, more specifically, in the person of Máté Hidasnémeti. There were very few issues regarding which we had to contact the Irish designers directly; if any questions came up, we asked Teampannon. In some issues they could decide autonomously, but regarding certain questions they, too, turned to the Irish architects. Our Irish colleagues visited us every 2-3 months, and we clarified necessary issues at project meetings.

What had to be agreed upon directly with the Irish architects?

In general, the use of materials that affected the appearance of the building - facades, internal finishes, side wall claddings, floor coverings -, as well as the design of nodes and products.

Did the special roof garden pose an extra task?

Not really. The amount of reinforced concrete structures we had to build, which are of course also present in the functional area of the roof garden, was far more significant. This was an extra challenge, as there is a waterproofed roof beneath us, so these reinforced concrete structures could only be built once the waterproofing and thermal insulation of the entire roof had been completed, going on top of those. It was not simple to keep the waterproofing of the entire building safe, nor was it to get the concrete and the formwork materials up there. There is a great variety of differently shaped monolithic reinforced concrete structures on the roof, and we pondered a lot as to how to carry this out.

How do you feel visiting the completed site?

It has been a long time since we last built such a complex building. It is very refreshing that this building "has the materials": the quality of these materials and the complexity of their use are exceptional. Here, the majority of walls are not plain, painted white; instead, they are surfaces clad in wood, metal, and brick, over thousands of square meters. This was very expensive, but it will be highly durable, and in my opinion will eventually acquire an atmosphere in which everyone would like to study, work, and live.

fotó: Végel Dániel

MINDEN MILLIMÉTER SZÁMÍT

BAUMANN GERGELLYEL, A MARKET ÉPÍTŐ ZRT. FŐ-ÉPÍTÉSVEZETŐJÉVEL, A CEU GENERÁL-KIVITELEZÉSÉNEK HELYSZÍNI VEZETŐJÉVEL CSOMÓPONTOKRÓL, TÖBB SZAKÁG PONTOS, ÖSSZEHANGOLT MUNKÁJÁRÓL BESZÉLTÜNK.

Molnár Szilvia: Építésvezetőként, szakmailag mit gondolt az épületről, milyennek látja?

A Közép-európai Egyetem új épületkomplexuma véleményem szerint Budapest egyik legösszetettebb, egyedi építészeti elemekkel megtűzdelt középülete. Látni az épület pusztulását és újjászülését a bontási és építési munkák alatt elmondhatom, hogy mérnöki kihívások és mérnöki igényességek tárházát sorakoztatta fel a kivitelezés.

Volt olyan technológia, építési eljárás, amit a CEU projekttel kapcsolatban megemlítené, elmesélné?

Emlékszem, a tanulmányaim során többször elhangzott: „az építőiparban nincsenek milliméterek, csak centiméterek vannak!” Ezen a házon jóformán minden milliméter pontossággal kellett nézni azért, hogy a sok és sokféle szerkezet, illetve burkolat pontosan találkozzon. Tapasztalataim alapján elmondhatom, hogy kevés olyan építkezés van, ahol már a szerkezetépítés idején az építésvezető falburkolati és bútorozási tervekkel rohángál a hóna alatt! A szerkezetépítés félidejében a látszóbeton szerkezetek gondosan beállított és kiosztott zsáklui között 5 tonnás lépcsőházi acélhidakat emeltük be 40 méteres magasságból

az épületbe, és miközben pozicionáltuk az elemeket, már azt kellett vizsgálnunk, hogy a rájuk kerülő akusztikus burkolat és parketta hogy fog síkolni a később készülő csiszoltbetonnal, aminek majd a mellette elkészült látszófélfal fugájával is „futnia kell”. Ugyanakkor ebben a csomópontban majd össze kell futnia az akusztikus mennyezetnek, fém kábaburkolatnak és a fából készült falburkolatnak. A példákat folytathatnám tovább... Az biztos, hogy a házon nem tudnék olyan csomópontot mutatni, ahol legalább 10-15 szakág ne dolgozott volna, kezdve a látszóbeton és látszófélfal szerkezeti elemektől a rejtett, rendkívül bonyolult épületvillamossági-épületépészeti szerelésen át a faburkolatok és acélszerkezetek harmincféle változatáig. De számokkal párosítva mutatja meg a – kívülről talán kevésbé látható – méreteit leginkább az épület: a házban több mint 3000 négyzetméternyi üvegfelület, közel 6000 négyzetméternyi látszóbeton-felület, 6000 négyzetméternyi faburkolat és 2000 négyzetméternyi csiszolt betonpadló épült, mindezek nagyon sokat raknak hozzá az épület összképéhez. És ennek a sok elemnek a gondosan megtervezett és kivitelezett kombinációja maga a Közép-európai Egyetem új impozáns épületkomplexuma!

EVERY MILLIMETRE COUNTS

WE SPOKE WITH GERGELY BAUMANN, CHIEF SITE FOREMAN OF MARKET ÉPÍTŐ ZRT. AND ON-SITE GENERAL CONSTRUCTION MANAGER OF THE CEU PROJECT ABOUT THE PRECISE AND COORDINATED WORK OF SEVERAL TRADES.

Szilvia Molnár: As a site foreman, what is your professional opinion of this building, how do you see it?

I believe that the new building complex of Central European University is one of the most complex public buildings in Budapest, studded with unique architectural elements. Having watched the “destruction” and rebirth of the building during the demolition and construction works I can say that the execution of the project involved a plethora of engineering challenges and delicacies.

Was there any technology or construction process you would like to mention in connection with the CEU project?

I remember hearing several times during my studies: “in construction, there are no millimetres, only centimetres!”. For this building we had to measure virtually everything with millimetre precision to ensure that the countless diverse structures and coverings would match up precisely. From my experience I can say that there are only a few construction projects in which the site manager is running around with wall covering and furnishing plans tucked under his arm already in the structural construction phase! At the half-time of structural construction we had to hoist the 5-tonne steel bridges of the stairwells from a height of 40 metres into the building, between the carefully set and distributed formwork elements of visible concrete structures, and while we were positioning them, we already had to examine how the

acoustic covering and parquet flooring that will cover them would align with the polished concrete surface to be constructed later on, which would also have to align with the grouts of the exposed brick wall next to it. At the same time, at another node the acoustic ceiling, the metal reveal covering and wooden wall covering had to meet up - and I could mention many more examples...What is certain is that I could hardly mention a single node in the building that did not involve the work of at least 10-15 trades, starting with the visible concrete and brick structural elements through the concealed and extremely complicated building electrical and engineering assembly to thirty different wooden claddings and steel structures. But the most telling way to present the true dimensions of the building - which may be less evident from the outside - is through figures: over 3000 square metres of glass surfaces, around 6000 square metres of visible concrete surfaces, 6000 square metres of wooden coverings, and 2000 square metres of polished concrete flooring were constructed, which significantly enhance the overall appearance of the building. And the new and striking building complex of Central European University is the carefully designed and constructed combination of all these elements!

fotó: Végel Dániel

PONTOS MENETREND ÉS RENDKÍVÜLI GONDOSSÁG

PILVEIN BALÁZS, A MARKET ÉPÍTŐ ZRT. ÉPÍTŐMÉRŐK MUNKATÁRSA EGYEBEK MELLETT BESZÉLT A PROJEKTBE BETÖLTÖTT SZEREPÉRŐL, KIHÍVÁSOKRÓL.

Milyen feladatai voltak építésvezetőként a CEU bontása-építésének folyamatában?

A CEU fejlesztésében végzett munkám nagyjából lefedi egy Marketes építésvezető összes elképzelhető feladatkörét. A közvetlen kivitelezés-irányítási munkán kívül számos adminisztratív feladatot is ellátok, ebbe beletartozik többek között az alvállalkozói teljesítésigazolások kontrollja, az építési napló vezetése, kooperációk vezetése és dokumentálása, ütemtervek készítése és folyamatos aktualizálása vagy akár a biztosítási ügyintézés, továbbá a kapcsolattartás a megrendelőkkel és a hatóságokkal, illetve a kivitelezés környezetében élő lakókkal, intézményekkel. Ezeket a munkákat természetesen a többi építésvezetővel és a projektvezetéssel együttműködve végzem.

Volt már hasonló jellegű, nagyságú munkája?

A Kunigunda utcai új MTV székház, az Origo Filmstúdió például hasonló nagyságrendű és komplexitású kivitelezések voltak.

Megemlítené szakmailag érdekes kihívásokat a CEU fejlesztése kapcsán?

A legkomolyabb nehézséget természetesen a belvárosi lokáció okozta. Ez mind a kivitelezés szervezése, mind pedig a környezetre gyakorolt hatások miatt rendkívüli figyelmet és számos extra intézkedést követelt meg a részünkről. A felvonulási területünk az építkezés anyagforgalmához és létszámához viszonyítva rendkívül szűkös volt, a be- és kiszállásokat, daru- és teherlifthasználatot szigorú menetrend szerint kellett végezni, különben percek alatt kaotikussá vált volna a helyzet, márpedig forgalmi dugókat a Nádor utcában közlekedő buszjáratok miatt nem engedhettünk meg. Egy művezető kollégám emiatt csak az építéshelyi logisztikával foglalkozott. A szűkös hely miatt az alvállalkozói irodákat is csak az építési területen belül tudtuk kialakítani, ami napi 300 fős létszámnál roppant megnehezítette a kivitelezési munkákat.

A projekt két, egymástól tartószerkezetileg és emiatt kivitelezési technológiában is jelentősen különböző épülete az építés során teljesen eltérő kihívások elé állított minket. A Nádor 13-as épület esetében lényegében egy régi, vegyes, mészkő és téglafalazatú, poroszüveg és monolit vasbeton vegyes födém szerkezetű, korábban már többször átalakított épület felújítása, ismételt átépítése volt a feladat. Itt főleg a meglévő, viszonylag rossz állapotú, folyamatos statikus tervezői konzultációt igénylő épületrészek okozták a legtöbb problémát. A ház előle-

lete nemcsak a kivitelezőknek, hanem a tervezőknek is jelentős többletmunkát adott, mivel a kivitelezés során felbukkanó, addig rejtett szerkezeti gyengeségek és korábban nem érzékelt egyéb sajátosságok miatt a terveket folyamatosan alakítani, fejleszteni kellett a helyzetnek megfelelően.

A Nádor 15-ös épület esetében az alapozástól kezdődően egy teljesen új épületet építettünk. Itt az első nehézséget a bontás, a földmunkák és az alapozás során a szomszédos épületek állagmegóvása jelentette, melyet jól megtervezett és végrehajtott kivitelezési technológiával és a szomszédos épületek mozgásainak folyamatos ellenőrzésével sikeresen leküzdöttünk. A szerkezetépítési munkák során két dolog igényelt a megszokottól lényegesen nagyobb figyelmet: a nagy mennyiségű látszóbeton felület és ezzel összefüggésben a mennyezeti felületfűtés. Ez a két technológia egyesével, de kombinálva is rendkívüli gondosságot és összehangolt munkát igényelt, nemcsak a tényleges építés idején, hanem a végleges betonfelületek és a födémek legelső rétegében futó fűtőcsövek folyamatos állagmegőrzése miatt az építkezés teljes ideje alatt is. Ezen munkarészek kivitelezése közben nagyon sokat tanultunk a türelemről, a precizitásról, a technológiai fegyelemről és a társvállalkozók munkájának megóvásáról, megbecsüléséről.

PRECISE SCHEDULE AND UTMOST CARE

BALÁZS PILVEIN, CIVIL ENGINEER AT MARKET ÉPÍTŐ ZRT, SPOKE ABOUT HIS ROLE AND CHALLENGES IN THE PROJECT, AMONGST OTHER THINGS.

Szilvia Molnár: What were your tasks as site manager during the demolition and construction works at CEU?

My tasks in the development of CEU covered practically all conceivable responsibilities of a site manager working at Market. In addition to direct execution and control functions I also had many administrative tasks, including checking the declarations of completion of subcontractors, keeping the construction log, managing and documenting cooperation, drawing up schedules and keeping them continuously up-to-date, as well as handling insurance issues and liaising with the clients, authorities, local residents and institutions. Naturally, I carried out these tasks in collaboration with the other site managers and the project management team.

Have you ever been involved in a project of a similar nature or scale?

The new MTV headquarters in Kunigunda utca (street) or the Origo Film Studios, for example, were projects of a similar scale and complexity.

Could you mention any professionally interesting challenges in connection with the CEU project?

The greatest difficulty, of course, was caused by the city centre location itself. This demanded the utmost care and numerous extra measures from us, regarding both the organisation of works and the impact on our environment. Compared to the material traffic and personnel numbers of the construction project our staging area was extremely limited: arriving and departing shipments and the use of cranes and goods elevators had to follow a strict schedule; otherwise, chaos would have ensued within minutes, while due to the bus routes in Nádor utca we could not allow traffic jams. One of my site manager colleagues dealt exclusively with the logistics of the construction site. Due to the limited amount of space, we could only create offices for subcontractors within the site itself, which with the daily presence of 300 people made construction works extremely difficult.

The significant difference between the supporting structures of the two buildings involved in the pro-

ject and, as a result, in the construction technologies used, posed completely different challenges. In the case of the Nádor 13 building the task was essentially the renovation and repeated conversion of this building with its old, mixed limestone and brick walls and a combined Prussian vault and monolithic reinforced concrete ceiling structure, which had been converted many times in the past. Here, most problems were caused by the existing building parts, which were in a relatively poor condition and required constant consultation with the static designer. The previous life of the building gave a significant amount of extra work not only to the contractors, but also to the designers, as due to previously hidden structural weaknesses and other undetected features discovered during construction plans had to be continuously modified and improved according to the actual situation. In the case of the Nádor 15 building, we constructed a brand new edifice, starting from the foundation. The first difficulties here were the demolition, earthworks, and preserving the condition of adjacent buildings during the construction of the foundation, which we solved successfully thanks to carefully planned and applied technology and constant monitoring of the movements of adjacent buildings. During structural construction works two issues required more attention than usual: the high amount of visible surface concrete and the related heating of ceiling surfaces. These two technologies demand extreme care and highly harmonised work even on their own, let alone combined, not only during the actual construction process, but throughout the entire project, as well, in order to continuously preserve the condition of the final concrete surfaces and of heating pipes that run in the bottommost layer of ceiling slabs. During the execution of these work phases we learnt a great deal about patience, precision, technological discipline, and protecting and respecting the work of partner contractors.

EVERYDAY HEROES

WITHOUT WHOM EVERYTHING REMAINS A PLAN, WHOM WE TEND TO FORGET WHEN A NEW BUILDING IS BORN. BUT THEY ARE HEROES, THE BUILDERS, THEY HAVE THEIR OWN PART IN THE STORIES OF CONSTRUCTIONS, THUS IN THIS ONE AS WELL. THEY ARE INTRODUCED IN A WONDERFUL SERIES OF PORTRAITS BY DÁNIEL VÉGEL.

HÉTKÖZNAPI HŐSÖK

AKIK NÉLKÜL TERVBEN MARAD MINDEN, AKIKRŐL VALAHOGYAN MINDIG MEGFELEDKEZÜNK BÁRMIKOR, BÁRMELY ÉPÜLET SZÜLETÉSEKOR. PEDIG ÓK A HŐSÖK, AZ ÉPÍTŐK, HELYŰK VAN AZ ÉPÍTÉSTÖRTÉNETEKBE, ÍGY EBBEN A TÖRTÉNETBEN IS. VÉGEL DÁNIEL FOTÓGRÁFUS REMEK PORTRÉFOTÓ-SOROZATÁNAK NÉHÁNY FELVÉTELÉVEL BEMUTATJUK A CEU EGY-EGY ÉPÍTŐJÉT

IDŐTÁLLÓ TERVEZÉS, NEMZETKÖZISÉG

A DVM GROUP ÜGYVEZETŐ PARTNERÉVEL, KOVÁCS ATTILÁVAL BESZÉLGETVE A CÉG SIKEREI ÉS A CEU CAMPUS ÉPÍTÉSZETE EGYARÁNT SZÓBA KERÜLT.

Milyen szerepet tölt be DVM group a CEU projektben?

A DVM group a Közép-európai Egyetem 2014-2019 között megvalósuló campusfejlesztésének mindhárom ütemében aktívan részt vesz. A jelenlegi fázisban cégcsoportunk kibővített műszaki ellenőri szolgáltatást végzett a CEU megbízásából, és a projekt lebonyolításában is közreműködött. Szerepet vállaltunk a tendereljárás lefolytatásában és a kivitelezés folyamán műszaki tanácsadást is nyújtottunk. Izzalmas kihívás a belvárosi környezetben minduntalan felmerülő kivitelezési, műszaki nehézségek leküzdése és a nemzetközi résztvevők közötti kooperáció összehangolása.

Milyen referenciák kapcsán nyerték el a megbízást?

Az elmúlt években több belvárosi beruházást bonyolított a DVM group. Az Eiffel Palace irodaházat három évvel ezelőtt adtuk át a Nyugati térenél. Ettől néhány sarokra, a Szabadság téren az Amerikai Nagykövetség bővülése során projektmenedzseri feladatokról láttunk el: mind az új épület felépítése, mind annak a régivel való összekapcsolása megbízatásunk részét képezte. A CEU felújítási- és fejlesztési előkészítői és projektvezetői – látva a DVM group által az ilyen nagy volumenű, kiemelt beruházásoknál szolgáltatott magas minőséget – erre a munkára is bizalmat szavaztak nekünk.

Építésként milyennek tartja a formálódó új campus épületet?

Ennél a munkánál lehetőség nyílt arra, hogy az ír tervezőpáros bemutathassa saját, egyedi stílusát, ugyanakkor jellegzetes anyaghasználatát is felvonultat-hassa a Budapest belvárosában megvalósuló projektben: kívül a természetes kőburkolat, kifinomult homlokzatképzés és design, belül a látszóbeton, fém és üveg mellett a természetes faborítás is jelentős hangsúlyt kapott a felületeken. Az épület elsősorban egy oktatási intézmény, és a legfontosabb, hogy az ehhez kapcsolódó elvárásoknak és a campuson tanuló vagy dolgozó nagy létszámú felhasználó mindennapi kívánalmainak megfeleljen. A terek funkciók köré szerveződnek és maximálisan kielégítik a 21. századi felsőoktatási igényeket. Én személy szerint örülnék annak, ha ilyen átgondoltságú, időtálló tervezésű épületek valósulnának meg Budapesten. Ehhez szükséges az a nemzetközi környezet és megrendelői szemlélet, amely ennél az épületegyüttesnél megvan. A következő fázisok megvalósulása után egy igazi komplex belvárosi campus várja majd a hazai és nemzetközi diákokat, amelyre mindannyian igazán büszkék lehetünk.

DURABLE DESIGN, INTERNATIONAL SPIRIT

IN OUR CONVERSATION WITH ATILA KOVÁCS, MANAGING PARTNER OF DVM GROUP, THE COMPANY'S ACHIEVEMENTS AND THE ARCHITECTURE OF THE CEU CAMPUS WERE THE MAIN TOPICS.

Szilvia Molnár: What was the role of DVM group in CEU project?

DVM group is taking an active part in all three phases of the campus development of Central European University, carried out between 2014 and 2019. In the current phase our company provided technical supervisory services on behalf of CEU, and also participated in the implementation of the project. We assisted in conducting the tender procedure, and provided technical consultancy during the project. Overcoming the constant construction-related and technical difficulties posed by the city center environment, and coordinating the cooperation between international participants represented an exciting challenge.

How did DVM group become involved in the project?

DVM group completed several projects in the past few years in downtown Budapest. Three years ago we delivered the Eiffel Palace office building at Nyugati tér. Just a few corners away from there, on Szabadság tér, we fulfilled the project management mandate of the U.S. Embassy expansion: both the construction of the new embassy building and its attachment to the existing one. The planners and project managers of the CEU refurbishment and development project – having seen our quality services delivered at such high-volume, top priority investments – were convinced that we were the ideal candidate for this task.

As an architect, how do you see the new campus building taking shape?

This project in the heart of Budapest provided an opportunity for the Irish architects to showcase their own, individual style and characteristic use of materials: natural stone finish, a refined facade and design on the outside, with visible concrete, metal, glass and natural wooden finishes on interior surfaces. This building is primarily an educational facility with the primary objective of meeting the everyday needs of its large number of users: people studying and working on campus. Spaces are arranged around functions and fully satisfy the requirements of 21st century higher education. I would personally be happy to see such carefully considered and durable buildings being created in Budapest. This requires an international environment and a certain mindset of the client, which were both present in case of this building complex. Once all phases are completed, local and international students can take over their truly complex city center campus that we can all be very proud of.

FELÖLTÖZTETETT TEREK

A CEU Nádor utca 13. szám alatti felújított, és a 15-ös számú új épületében monumentális szerkezetek, köztük fa falburkolatok nyűgözik le a látogatót. Strukturális gazdagságuk, természetes felületük, közelebről szemlélve a szép illesztések mutatják: mesteri kezek alkotásai. 26 év szakmai tudása van ezekben a munkákban. A belsőépítészet világában különös indulásról, értéképzésről is beszélgettünk Manhertz Ferencel, a Kemabo Kft. ügyvezető igazgatójával és Saly Péterrel, a cég műszaki-kereskedelmi igazgatójával.

Molnár Szilvia: Talán nincs olyan szegmense a közületi belsőépítészeti kivitelezésnek, amiben ne dolgoztak volna: irodák, iskolák, bankfiókok, filmstúdió, kulturális központ stb. Mit kell tudni a Kemabo indulásáról?

Manhertz Ferenc: Indulásunkkor a társaság felének egészen más volt a szakterülete: informatikusok voltunk. A rendszerváltás idejéről beszélünk, amikor azt tapasztaltuk a piacon, hogy különösen a számítástechnikai és irodai kiegészítőkre – perifériákra, de a bútorzatra is – nagy a kereslet. Itthon pedig az ergonomikus bútorokat és egyedieket igazán nem lehetett beszerezni. Ezért egyrészt kész, magas minőségű irodai székeket kezdünk forgalmazni, 4-5 olasz cég hazai képviselője és kizárólagos forgalmazója voltunk, illetve afféle garázscégeként elkezd-

tünk egyedi bútorokat gyártani. Az első termékeink egyszerű számítógépasztalok voltak, laminált lappal, alumíniumváz-szerkezettel, kezdetben bérelt üzemben gyártottunk. A kereslet változása, a teljes belsőépítészeti kialakítás igénye hozta magával, hogy az egyedi gyártás mindinkább előtérbe került, hogy a designbútorok mellé falburkolatok, egyedi szekrénysorok és egyéb kiegészítők is kellenek. Egy idő után úgy láttuk, hogy gazdaságosabb és kiegyensúlyozottabb működést biztosít, ha saját tulajdonú gyártóegységet hozunk létre. 1998-ban úgy döntöttünk, hogy a mérnöki, projekt menedzsment feladatokat az import tevékenységet elválasztjuk magától a gyártástól, ezért, ha nincsenek is annyira éles határok, de a gyártást önálló cégünk, a Bútor Kft. végzi.

„MA MÁR ÜGY DEFINIÁLJUK
MAGUNKAT, HOGY KÖZÜLETI
BELSŐÉPÍTÉSZETTEL FOGLALKOZÓ
CÉG VAGYUNK...”

Saly Péter: Három éve zöldmezős beruházás, uniós pályázat keretében felépítettünk egy saját, 1500 m²-es gyártócsarnokot Piliscsévén, ami szinte a felépítését követően kiegészült egy raktárépülettel is. 54 munkatársunk dolgozik ebben a nagyon jól felszerelt, elsősorban a furnéros és a CNC-technológiára felépített üzemben, a budapesti Kemabo központban pedig 22-en dolgozunk.

Komoly referenciák vannak speciális terepen, például a felsőoktatáshoz kapcsolódó belsőépítészeti kivitelezésben.

De van olyan terület, amit kiemelnének?

MF: Ma már úgy definiáljuk magunkat, hogy közületi belsőépítészettel foglalkozó cég vagyunk, vagyis bútorokat is forgalmazunk, de jellemzően egyedi belsőépítészeti elemeket gyártunk le és installálunk. Van egy olyan szegmens, amiben piacvezetők vagyunk, ez a bankfiókok kialakítása. A többszöri átalakítások miatt szerintem több bankfiókot csináltunk már, mint amennyi bankfiók van ma Magyarországon, ez azt is tükrözi, hogy hosszú időre visszatekintő együttműködéseink vannak a megrendelőinkkel. És persze a számos együttműködés során születnek olyan épületbelső, amikre különösen büszkék vagyunk, ilyen a MŰPA. Azóta sem volt olyan megbízásunk, ahol a munka szellemi része több feladatot adott volna, mint a megvalósítás. Mert a Nemzeti Hangversenyterem előterének íves falburkolata óriási feladat volt, a görbület miatt minden eleme más, ráadásul duplázni kellett, mert két síkban kellett megoldanunk a burkolatot. A Műegyetem Geometriai Tanszékével és a Sykomor Kft. műszaki stábjával közös tervezésben találtuk meg a megoldást. Nem csak az összkép, de minden eleme műalkotás, különösen annak fényében, hogy Zoboki Gábor vezető tervezővel folyamatosan egyeztetve, lépésről lépésre találtunk rá a végleges megoldásra.

Hogyan kerültek a CEU projektbe és mi volt a feladatuk a kivitelezésben?

SP: A konzorciumi partnerek közül a Market Építő Zrt.-vel már több munkában működöttünk együtt, jó a kapcsolatunk, és mivel megfelelőnek ítélték eddigi munkáinkat, a CEU esetében is meghívtak ajánlattételre. Egyedi bútorok és falburkolatok gyártására adtunk ajánlatot, az utóbbit nyertük el. Tudtuk már az elején, hogy egy ekkora megbízást cégünk sem tudna egyedül teljesíteni, de megbízható szakmai partneri háttérünk van, így a Bútor Kft. mellett a Gyulai Fafém Bútor Zrt.-vel és az Ertl Faipari Kft.-vel közösen vágunk bele a munkába. A CEU campus méretein túl, a feladat bonyolultságát is mutatják a számok. Például a felhasznált anyagokkal kapcsolatban elmondhatjuk, hogy összesen 5.690 m² volt a teljes falburkolat mennyisége. A festett bordás akusztikus burkolat bordaelemeihez 70*50 mm keresztmetszetű borovi fenyő bordából 15 600 fm-t használtunk fel, az akusztikus perforált burkolatok kialakításához 668 200 furatot fúrtunk. Mivel egy BREEAM-minősítésű épületről beszélünk, csak FSC minősített anyagokat használhattunk. Minden beépített elemnek – így a burkolat alatti üvegfatyolnak, a lakkoknak is – tűzállóknak kellett lenniük. És még sorolhatnánk.

Többféle faburkolatot lehet látni az épületben.

SP: Tizenkét típusú burkolatról beszélhetünk. Ritka itthon az olyan nagyberuházás, talán az utóbbi 20 év óta nem is volt, ahol majdnem a teljes belső tér faburkolatot kapott. Már a faanyag beszerzése és az azzal való munka is kihívást jelentett. Ugyanis a burkolatok kialakításához használt rétegelt lemezekből a tervezők által igényelt minőséget nem használják Magyarországon, így nem is tudtuk itthon beszerezni, Ausztriából hoztuk be.

Mi lehet az oka annak, hogy nem kapható itt ez az anyag?

MF: Itthon a felhasználás módja nem elterjedt. Lényegében az ír tervezőkkel egy nyugat-európai felhasználási mód is érkezett, ugyanis a nyugati piacon az, hogy ezeket a rétegelt lemezeket nem háttérszerkezetként, hanem bútor minőségű felületként alkalmazzák, már elfogadott és általános.

SP: A legmagasabb, ún. B1-es minőségi osztályú rétegelt lemezt használtuk, a burkolatok változatosságának megfelelően különféle anyagvastagsággal (15, 18, 24 mm). Készültek perforáltak, akusztikus, bordázott, egyúttal lamellás burkolattípusok is. Talán a leglátványosabbak a 13. szám alatti épületben látható, 28 méter magasra felfutó, hat emeletet átfogó bordás faburkolat, a 15. szám alatti épületben lévő Auditorium, a nagy előadók komplett burkolása, e területek burkolatainak installálása volt a legnagyobb kihívás.

MF: A tizenkét féle burkolat elkészítésének technikai részleteit burkolattípusonként végig kellett tárgyalnunk az M-Teampannon tervezőjével, Hidasnémeti Mátéval, aki egyebek mellett közvetített az ír tervezők és a projekt résztvevői között, a legapróbb részletekig. Nagyon jó érzés, hogy pozitív visszajelzést kaptunk az ír tervezőktől, vagyis hogy az ő technikai szintjükön kitaláltak valamit, amit egy más felkészültségű, eltérő tervezői kultúrájú építészeti közeg át közvetítenek és a végeredmény az lett, amit kitaláltak. Az egész projekt során nagyon jó volt a munkakapcsolat a megbízó Market-STRABAG konzorcium munkatársaival. Az említett számok mellé még hozzá kell tennünk, hogy közel 80 ezer munkaórát dolgoztunk a projekten és 25-60 fő szerelők dolgozott folyamatosan a helyszínen. A tervezői elképzelések teljes megvalósítása műszaki kollégáink áldozatos munkájának eredménye, közülük is kiemelkedett Csordás János helyszíni műszaki vezető, valamint Őri Barbara, Arnold Gábor és Preszl Gábor projektmenedzserek munkája.

DECORATED SPACES

In the reconstructed building of the CEU at Nádor utca 13, and in the new building at number 15, the visitors can find themselves impressed by the monumental structures, including wooden wall panelling. The variety of structures with natural surfaces, and on getting closer, the beautiful joints show the work of a master's hands. They represent 26 years of professional knowledge. We were discussing their unusual entry into the world of interior design, as well as the art of adding value; we were talking about these issues with Ferenc Manhertz, the Managing Director of Kemabo Kft. and Péter Saly, the company's technical and commercial director.

Szilvia Molnár: Perhaps there is not a segment of public interior design you have not worked in: offices, schools, bank offices, film studios, cultural centres, etc. What should we know about the start of Kemabo?

Ferenc Manhertz: When we started the company, half of us were professionals from a totally different area: information technology. It was the time of the change of the political regime when we noticed that there was great demand for computer and office accessories – mainly peripherals, but furniture as well. Ergonomic furniture and unique pieces were not available in Hungary. That's why we started the distribution of high-quality office chairs – we were the representative and exclusive distributor of 4-5 Italian manufacturers – furthermore, we began to manufacture custom-made furniture, working out of a garage. Our first products were simple computer desks with laminated top, aluminium framework; we started the production at a rented plant. As the demand was changing to the need for complete interior design, our profile of manufacturing custom-made furniture became a priority and besides design furniture we started to produce wall coverings, custom-made wardrobes and all kinds of unique accessories. After a while we noticed that if we created our own manufacturing facility, it would provide a more economical and more balanced operation. In 1998, we decided to separate the engineering, project management and import tasks from production, so now production is carried out by our independent manufacturing company called Bútorg Kft.

Péter Saly: Three years ago, as part of a greenfield development, an EU tender, we built our own manufacturing plant of 1500 m² at Piliscséve, and almost immediately after construction a warehouse was added as well. 54 employees work at this plant, which is very well equipped, primarily for production using veneer wood and CNC technology; 22 of us work at the Kemabo centre in Budapest.

You have remarkable references from special fields, such as interior design of higher education buildings. Is there an area you would highlight?

F.M.: Today we define ourselves as a company in public interior design; we do distribute furniture as well, but typically we produce and install unique interior items. There is a segment where we are market leaders: designing bank branch offices. Due to multiple remodelling, I think we have designed more bank branches than their number in Hungary; which also reflects that we have long-established cooperation with our customers. And of course, every once in a while, as a result of our cooperation, such interiors are created that we are especially proud of, such as the PALACE of ARTS. Ever since that job we haven't had an assignment where the intellectual part required more effort than construction. That's because the curved wall covering of the National Concert Hall's lobby was an enormous task, as due to the bending all elements are different, and what's more we needed two of each element as the covering was needed for two surfaces. The solution was found in cooperation with the Geometry Department of the Budapest University of Technology and Economics and the technical staff of Sykomor Kft. Not only the overall pattern, but each element is a work of art, in particular in the light of how we found the final solution in continuous, step-by-step cooperation with Gábor Zoboki, leading engineer.

How did you get to participate in the CEU project and what was your task during the implementation?

P.S.: Previously we worked with one of the consortium partners, Market Építő Zrt., and as we have a good relationship and they deemed our previous work appropriate, they invited us to submit our proposal to the CEU tender. We submitted a quote for manufacturing custom furniture and wall coverings, the latter won the tender. We knew from the beginning that our company is not big enough to implement such a huge assignment alone, but we have reliable professional partners, so we started the work together with Bútorg Kft., Gyulai Fafém Bútor Zrt. and Ertl Faipari Kft. Apart from the size of the CEU campus, the complexity of the task is also shown by the numbers. For example, to illustrate the volume of the materials used: 5,690 m² was the total quantity of wall coverings. As it is a BREEAM-certified building, only FSC certified materials could be used. All built-in components – the glass veil under the covering, varnishes – had to be fireproof. And the list goes on.

“IT FEELS VERY GOOD THAT WE HAVE RECEIVED POSITIVE FEEDBACK FROM THE IRISH DESIGNERS - THE FINAL RESULT WAS WHAT THEY HAD ENVISIONED.”

A variety of wall coverings can be seen in the building.

P.S.: Yes, there are twelve types of coverings. Such major projects are rare in Hungary where – maybe there wasn't any in the last 20 years – almost the entire interior is covered. It was a challenge to find the materials and purchase them. Namely, the high quality plywood used for making the coverings and required by the designers is not used in Hungary, and as it was not available in the country, we had to import it from Austria.

What is the reason for the fact that this material is not available in Hungary?

F.M.: This method of use is not widespread. Actually, the Irish designers brought with themselves a Western European method of use, as in the Western market the use of this kind of plywood not only as a background structure but as a furniture-quality surface is widespread.

P.S.: We used the highest, B1-quality plywood, with various material thickness in accordance with the variability of coverings (15, 18, 24 mm). Perforated, acoustic, ribbed and at the same time lamellar covering types were made. Maybe the most spectacular covering is the ribbed wooden covering in the building at Number 13, which covers six storeys and rises 28 metres high; and the greatest challenge was the installation of the coverings of the Auditorium and the big lecture halls in the building at Number 15.

F.M.: We had to discuss the technical data of manufacturing the twelve types of coverings – for each covering type – with the designer of M-Teampannon, Máté Hidasnémeti, who was also our contact to the Irish designers and to all project participants, discussing even the smallest details. It feels very good that we have received positive feedback from the Irish designers, meaning that they imagined something that suits their technical level and it had to be implemented in a different culture with different architectural design – and the final result was what they had envisioned. During the whole project we had a very good work relationship with the co-workers of the principal: Market-STRABAG consortium. In addition to the numbers it must be noted that we have worked nearly 80 thousand hours on the project with 25-60 technicians constantly on the site. The perfect implementation of the designers' concepts is the result of the devoted work of our technical staff, especially the outstanding work of János Csordás on-site technical manager as well as Barbara Őri, Gábor Arnold and Gábor Preszt project managers.

KEMABO
a megálmodott tér

Kemabo Kft.
1037 Budapest, Bojtár u. 37.
Tel.: (+36-1) 453 3180
Fax: (+36-1) 453 3185
Mobil: (+36-30) 932 1237
E-mail: info@kemabo.hu
www.kemabo.hu

„OLYAN, MINT EGY ŪRHAJÓ”

A JÖVŐ OKTATÁSA

Frisz az élmény, mégis ismerve az elmúlt 10-20 év hazai architektúráját, már most kijelenthetjük, hogy amit minőségben és esztétikumban felhúztak a Nádor utcában az a kortárs nemzetközi építőművészet keretein belül vizsgálható. A CEU viszonyítási pont lesz, az alábbiakból pedig kiderül, hogy ehhez a külső mellett a belső is hozzátesz, nem is keveset. „Gyakorlatilag az elmúlt 20 évben ez a legnagyobb audiovizuális technikai projekt az országban” – fogalmaz a CEU kapcsán Botond Szabolcs, a Visual Europe Group vezérigazgatója, s ha valakitől, hát tőle és munkatársaitól nem nagyotmondás ez, hiszen az Egyetem teljes audiovizuális rendszerét ők tervezték át és építették ki.

Molnár Szilvia: Behatóan nem ismerem a cégüket, mesélne egy kicsit a Visual Europe Groupról?

Botond Szabolcs: Úgy is fogalmazhatnék, hogy ez egy holding, de ha a társasági forma felől közelítem meg a kérdést, akkor több céget magában foglaló vállalkozás. Arról van szó, hogy tavaly nyáron egy befektetési alappal közösen létrehoztuk a Visual Europe Zrt.-t azzal a céllal, hogy piacvezető vizuáltechnikai szolgáltató és AV technikai integrátor céget építsünk. 2016-ban megvásároltunk két céget, egyrészt a 2002 óta működő AV Control Kft., valamint a DCN Rental Kft.-t. Az előbbi AV-technikai rendszerek telepítésével és részben bérbeadásukkal foglalkozott korábban, utóbbi pedig kifejezetten konferenciáknál eszközök bérbeadásával. A referenciáink között zenei események, stadionok audiovizuális rendszereinek kialakítása éppen úgy szerepelnek, mint tárgyalótermeké, oktatási intézményeké, szállodáké, privát villáké, hajóké. Lényegében mindenfelé foglalkozunk, ami audio és videó, és ezek vezérlése: az összes megjelenítő-eszköz (képernyők, kijelzők stb.), a hangrendszerek, a kapcsolódó bejárszórendszerek, integrált vezérlő rendszerek. Hagyományos esetben, ha mondjuk lát az asztalon öt távirányítót, az öt eszközt vezérel, ehhez képest mi ezt az öt eszközt egyetlen fal, asztali vagy érintőképernyős vezérlőpanelről működtetjük.

És ezek „nyitott”, szabadon bővíthető rendszerek?

Igy van, folyamatosan bővíthetőek a rendszereink, például egy villánál az általunk telepített AV-rendszerre rákapcsolható a szalagfüggöny, a sötétítés, a világítás, a hangriasztó, a kamerarendszer, a hűtés és fűtés, tehát minden, ami vezérelhető. A CEU esetében a rendszerhez integráltuk az épület BMS-rendszerét, így, ha elindítjuk a projektort a rendszer átállítja a lámpákat és leengedi a redőnyöket azon túl, hogy lejön a vászon, bekapcsol a projektor és a hangrendszer, mindez úgy, hogy közben a megfelelő bemenetre vált.

Kanyarodjunk vissza beszélgetésünk főszereplőjéhez, a CEU-hoz. Hazai viszonylatban kimagasló építészetű és belsőépítészetű házról van szó.

A Visual Europe Group hogyan és mivel járult hozzá ehhez az ünnephez?

Jelenleg a hazai piacon jó, ha 2 olyan, AV-rendszerekkel foglalkozó cég van, amelyek egy ekkora volumenű és komplikált feladatot el tud végezni. A jó referenciák és a jó ár-érték arány döntött abban, hogy mi nyertük el a munkát. Ez egy bizalmi döntés, rossz partnerrel egy életre szólóan rossz rendszer jöhet létre.

A volumen, ismerve a ház méretét, értem, de mégis, tudna számokat mondani?

Azt érdemes erről tudni, hogy gyakorlatilag az elmúlt 20 évre tekintve ez a legnagyobb AV-technikai projekt az országban. A ráfordított összeg tekintetében, közel 1 milliárd forint körüli AV- és színpad-technológiát – eszközöket, vezérlést – építettünk be. Azt mondhatom, hogy nagyjából 5 ezer eszközt építettünk be az épületbe - mindegyik valamilyen kisebb-nagyobb elektronikai eszköz - és a dedikált AV-informatikai hálózatnak közel 1500 végpontja van. Ezek olyan eszközök, amik az internethálózaton kommunikálnak egymással, központilag vezérelhetőek, és számos olyan tartozék is van, ami a hálózaton nincs rajta, ugyanakkor ezekhez az eszközökhöz kapcsolódik, minden-mindennel kommunikál.

Mitől lesz komplex a ház audiovizuális technológiája és, hogyan fogják tudni ezt használni?

CEU épülete AV-technikai szempontból olyan, mint egy űrhajó: elképesztően komplex rendszer, ugyanakkor a vezérlést nézve mégsem kell „asztronautának lenni”, sőt, a megbízói igény is azt diktálta, hogy egyszerű legyen a használata. Ezért, ha mondjuk, a két nagy előadóterem bármelyikébe bemegy egy professzor, aki korábban a kréta-szivacshoz volt szokva, akkor is nagyon rövid idő alatt elsajátítja, megszokja az interaktív tábla vagy a hangrendszer használatát. Komplexitás, ugyanakkor flexibilitás és könnyű vezérlés: ezek az együttes értékei ennek a rendszernek, ami abszolút egyedülálló Magyarországon, de Európában is kimagasló. Olyan előremutató megoldások vannak a rendszerben, amiket sehol nem alkalmaztak még így, együtt, különösen nem oktatási területen. Azért

„együtt”, mert egyébként a beépített eszközöket – interaktív tábla, streaming, digitális audiorendszer, digital signage hálózat stb. – már külön-külön, vállalati környezetbe telepítettünk korábban is, de ilyen sokrétű, ugyanakkor könnyen üzemeltethető rendszerbe adaptálva még nem. Telepítettünk megjelenítőket, olyan digitális táblákat, ilyeneket például a folyosókon láthat, amiken információk futnak, cserélhetőek a tartalmak, központilag vezérelhetőek, futhat rajtuk a terem

programja, de akár egy élő közvetítés az Auditóriumából. De installáltunk interaktív táblákat is, ezek képernyőként és táblaként is funkcionálnak, vagyis az írásélmény olyan, mintha egy táblára íránk. És említhetném a vezeték nélküli képmegosztó-rendszert, aminek az alkalmazásával, akár telefonról, laptopról bármelyik terem képernyőjére kirakható a kívánt tartalom. Hasonló, a terem közötti megosztást, átjátszást biztosító hangrendszert is beépítettünk. Természetesen rögzíthetőek és szerveren tárolhatóak a videó képek, de a videó rögzítő-rendszer mellett videokonferenciát biztosító rendszert is installáltunk. A teljes AV-rendszerre a rugalmasság is jellemző, és az auditórium esetében különösen így van, mivel ez a tér egy kis színházterem is egyúttal. Ha, tegyük fel, egy olyan vendégprodukciónál fel kell tenni saját hangrendszereket, lámpákat stb. hoz, akkor azokat ideiglenes kábelezés nélkül, könnyen rácsatlakoztathatja a meglévő rendszerre.

Talán az építészeti színvonal mellett a CEU épületek rövid kivitelezési ideje is legendát teremt majd. Ez utóbbi hogyan érintette önöket?

Mi egy ilyen jellegű projektnél mindig a végén telepítünk, előtte csak tervezünk és előkészülünk, ezért, ha a szakágak csúsznak, akkor a sok-sok csúszás nálunk összeadódik és a véghatáridő elképesztően feszített tempót diktál. A normál ütemezésünk a CEU-nál 6 hónap volt, végül 2,5-3 hónap alatt kellett, nagyjából 90 munkatárssal megcsinálnunk ezt a projektet. Nem volt felvonulási terület, mindent akkor szállítottunk, amikor telepítettük. A raktárunkban komplett szobákat és rendszereket raktunk össze előre, hogy csökkentsük a helyszíni szerelési időt. Most még nem telt el egy hónap az átadás óta, de a visszajelzések alapján a diákok, tanárok, munkatársak nagyon szeretik, és tényleg könnyen elboldogulnak a rendszerekkel. Ez a jövő oktatása, ahol a diákok digitálisan tanulnak és osztanak meg tartalmakat. <http://www.visualeurope.com/>

“IT’S LIKE A SPACESHIP”

EDUCATION IN THE FUTURE

It’s still a fresh experience, but if we examine architecture in the country in the past 10-20 years, it is obvious that the quality and aesthetics of the building that was built in Nádor utca falls within the framework of international contemporary architecture. The CEU buildings will remain reference points, and as it is shown below, besides outer appearance the beauty of the interior has greatly contributed to achieve this result. „Actually this was the largest audio-visual technical project in the country in the past 20 years” - says Szabolcs Botond referring to the CEU buildings. He is the CEO of Visual Europe Group and he surely knows what he is talking about: he and his staff designed and installed the entire audio-visual system of the University.

Szylvia Molnár: Your company is not widely known, can you tell us something about the background of Visual Europe Group?

Szabolcs Botond: I could call it a holding, but if I want to explain the structure, it’s more like the cooperation of closely connected companies. Last summer in cooperation with an investment fund we established Visual Europe Zrt. with the objective of creating a market leading company in providing visual technology and AV technology integration. In 2016 we purchased and integrated two companies: AV Control Kft., operating since 2002, and DCN Rental Kft. The former was previously installing and leasing AV-technology systems; while the latter was leasing technical devices for conferences. Our references include providing services for musical events, the installation of audio-visual systems in stadiums, courtrooms, education institutions, hotels, private mansions or yachts. Actually, we will engage in anything in connection with audio and video systems and their control: all kinds of display devices (screens, displays, etc.), audio systems, related player systems and integrated control systems. Normally, when we see five remote controls on the table, they are there to control five separate devices, but we will control those five devices from one single wall- or table-mounted touch-screen control panel.

Are these „open-ended”, expandable systems?

Exactly, they can be expanded as needed: let’s take a mansion where we install an AV system, and any controllable system can later be connected to it: strip curtains, shades, lighting, alarm, camera system or heating and cooling. In the case of the CEU, the building’s BMS system was integrated into our system, so when the projector is turned on, in addition to rolling down the canvas screen and switching on the audio sound, the system will adapt the lights and lower the blinds as well, while choosing the corresponding input.

Let’s get back to the subject of our conversation, the CEU. In Hungary, this is a building with outstanding architecture and internal design. How could Visual Europe Group contribute to this success?

Currently there are no more than two companies in the field of AV-systems on the domestic market, which are capable of managing the complicated task of such a volume. Good references and acceptable price-performance ratio assisted in the decision that finally we won the job. A great deal of trust was involved in this decision; choosing the inappropriate business partner may result in installing a basically wrong system.

“COMPLEXITY, TOGETHER WITH FLEXIBILITY AND EASY CONTROL”

Knowing the size of the building, the volume issue is clear, but could you mention a few numbers?

We need to consider that, in this country it was the largest AV-technology project over the past 20 years. In respect of the amount spent on AV and stage-technology - tools, control systems - it was almost 1 billion Hungarian Forints. We installed about five thousand devices in the building - each of them a smaller or larger electronic device - and the dedicated AV IT network has about 1,500 endpoints. These are devices that communicate with each other through the Internet network and they can be controlled centrally; and there are also a number of accessories that are not on the network, just connected to these devices, so all devices communicate with each other.

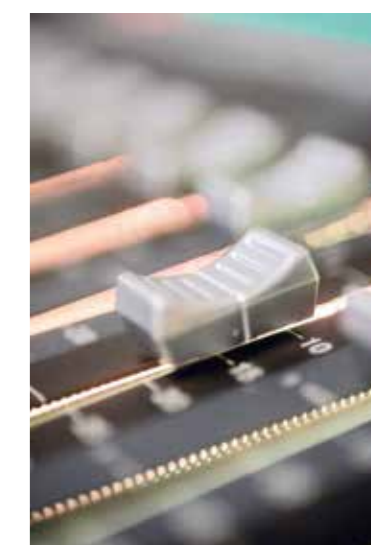
What makes the audio-visual technology of the building a complex system and how can it be used?

The CEU building from AV-technical point of view is like a spaceship: an incredibly complex system, but you don’t have to be a “rocket scientist” to control the system; in fact the client required it to be easy to use. Therefore, if a professor, who was formerly used to chalks and foams, has to give a lecture in one of the two major lecture rooms, he will be able to get easily accustomed to using the interactive board or the sound system. Complexity, together with flexibility and easy control: these are the values of this system, which is absolutely unique in Hungary, but it is also exceptional in Europe. There are some progressive solutions in this joint system, which have never been used before, particularly not in the area of education. “Joint system” must be emphasized as earlier we installed all these devices separately - interactive board, streaming, digital audio system, digital signage network, etc. - in corporate environments, but they have never been adapted to such a diverse, still easy-to-operate system. We have installed displays, digital displays such as those seen in the corridors with information, the contents can be exchanged, centrally

controlled, they can run the program of the room, and even a live stream from the Auditorium. But we have also installed interactive boards, which can serve as monitors or boards, i.e. writing feels the same as if it were writing on a board. And I could mention the wireless image sharing system, which can be used to display the desired content from your phone or laptop to a screen in any room. We have also installed a similar sound system, which provides the opportunity of sharing and transmitting between the rooms. Naturally, video images can be recorded and stored on the server; but besides the video recording system we also installed a system for video conferences. The Complete AV system is characteristic of its flexibility, particularly in the case of the auditorium, as this space serves as a small theatre room at the same time. If, for example a guest production is performed here and they bring their own sound systems, lights, etc. those can be easily connected to the existing system, without further cabling.

Maybe not only the architectural quality, but the short construction time of the CEU buildings will also become legendary. How were you affected by this latter aspect?

In the case of a project like this we always perform the installation at the end, as installation is preceded by a long period of design and preparation; so if other construction phases are delayed, what we finally get is an amazingly tight final deadline. The standard schedule at the CEU project was originally six months, but finally we had to finish within a little more than two and a half- three months, with roughly 90 employees. There was no construction storage area, so we delivered all devices, tools, etc. at the time of installation. In our warehouse we assembled complex rooms and systems in advance to reduce on-site installation time. Not even a month has passed since delivery, but based on feedback from students, teachers and staff, they really love the systems, which have proved to be really easy to use. This is education in the future, where the students learn and share digital content. <http://www.visualeurope.com/>

KULCSSZEREPEPET KAPOTT A FENNTARTHATÓSÁG A CEU MEGÚJULT CAMPUSÁN

A CEU campusának újjáépítési projektje jól példázza az egyetem fenntarthatóság iránti elhivatottságát. A projekt megvalósítása és az újjászületett campus infrastruktúrájának kialakítása ennek megfelelően kiemelkedő a gazdaságos energiahasználat és környezetvédelem terén. A környezeti lábnyom csökkentése közös erőfeszítést igényel az alkalmazottaktól, a hallgatóktól, az oktatóktól és a CEU látogatóitól is.

Az épület tervezésének köszönhetően egyharmadával csökken majd a teljes energiafelhasználás, így közel évi egymillió eurós megtakarítás érhető el. Mindez az energiahatékonyságnak, a tér átgondolt kezelésének, valamint a fenntartható szokások betartásával a felhasználói tudatosság növelésének köszönhető.

A fenntarthatósági alapelvek sikeres alkalmazását a BREEAM – a világ legelismertebb értékelési módszere a fenntartható épületek terén – „Nagyon jó” minősítéssel ismerte el. A CEU a kontinentális Európában a második, Közép- és Kelet-Európában pedig az első olyan felsőoktatási intézmény, amely megkapta ezt a címet.

Számos példa szemlélteti, hogyan működnek ezek az elvek a gyakorlatban a Nádor utca 13. és 15. alatti új épületekben. A terek a lehető legnagyobb mértékben kihasználják a rendelkezésre álló természetes fényt, míg a világítást a sötétebb időszakokban nagy hatékonyságú, de alacsony energiaigényű lámpatestek biztosítják. A fűtés, hűtés, világítás és a levegő keringtetése a campus kihasználtságának megfelelően szabályozható, mely kulcsfontosságú az ener-

giafogyasztás minimalizálásában. Mozgásérzékelők gondoskodnak arról, hogy a használaton kívüli terekben ezek ne üzemeljenek feleslegesen.

Az udvar üvegezett struktúrájában és az épületek homlokzatán lévő ablakok esetében mikro árnyékolástechnika, a homlokzaton külső árnyékolóelemek, a termekben pedig a felhasználók által üzemeltethető árnyékolás csökkenti a hőkoncentráció hatását a meleg időszakokban. Így alacsony vagy nulla energiaigénnyel lehet hűvösebb beltéri környezetet fenntartani magas külső hőmérséklet esetén.

A betonból készült mennyezetbe és padlóba ágyazott vízvezetékek lehetővé teszik a külső klímaviszonyoknak megfelelően a meleg vagy hideg víz keringtetését, így azok hatékonyan fűtik, illetve hűtik a betonszerkezeteket. Mivel tömegénél fogva a beton hőtároló képessége nagyobb, mint a levegőé, a folyamat energiatakarékosabb, mint a légfűtés, hiszen az utóbbi esetén a hő gyorsabban oszlik el.

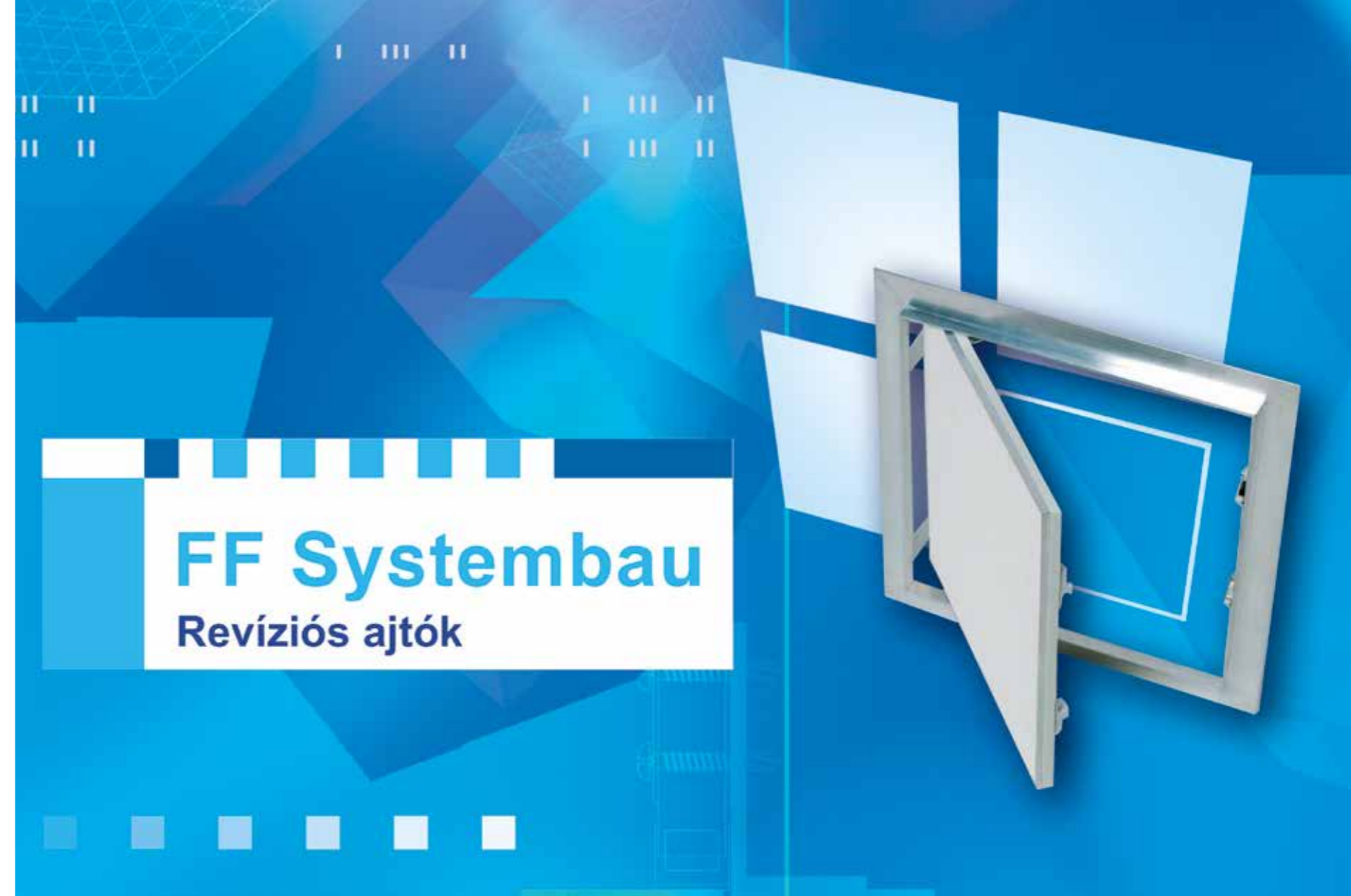
A hulladékkezelés megelőzése és csökkentése szintén fő cél: szelektív szemetesek biztosítják az újrahasznosítható papír, műanyag és fém gyűjtését. Rendszeres hidratálásra biztatnak az eme-

leteken elhelyezett ivókutak, amelyek ingyenes és környezetbarát módon nyújtanak kiemelkedő minőségű ivóvizet. A vízfogyasztás ugyanakkor csökken, mivel kis térfogatúramú vécéket és mosdókagylókat szereltek be az új épületek összes mellékhelyiségébe és konyháiba.

A campus leglátványosabb, minden szempontból „zöld” felülete a tetőkert, ahol virágládák, zöldfalak és kúszónövények kaptak helyet, csupa madár- és méhbarát, a Kárpát-medencében őshonos faj. A tetőn összegyűjtött esővizet öntözésre használják; beépített öntözőrendszerekkel előzik meg a túlzott párolgást a száraz, meleg időszakokban. A CEU Közösségi Veteményest, ahol évszakról-évszakra mini vetésforgó valósul meg, az egyetemi közösség tagjai ültetik és szüretelik.

A CEU emellett támogatja a kerékpárhasználatot is, mint a közlekedés fenntartható, egészséges és környezetbarát formáját. Az új campus gépjárművek számára nem biztosít parkolóhelyet – azonban a projekt második szakaszától kezdve csaknem 200 kerékpár tárolására lesz lehetőség.

fotó: Végel Dániel

INTEGRÁLT MEGBÍZHATÓSÁG

Beruházások tervezése, kivitelezése során számos esetben találkozunk azzal a feladattal, hogy az épületekbe beépítésre kerülő gépészeti-, elektromos- és egyéb berendezéseket biztonságosan, hozzáférhetően, mégis esztétikusan eltakarva szükséges elhelyezni. Horváth István, a Tétény-ker ezen területért felelős cégvezetője elmondta, hogy az FF Systembau revíziós ajtók kizárólagos magyarországi forgalmazójaként, éppen e szempontok mentén végzik komplex építőipari tevékenységüket. Az épületgépészeti és épületvillamossági rendszerek kiépítésekor – az üzemeltetés és javíthatóság érdekében – kialakítandó szerelőnyílások professzionális eltakarását az FF Systembau termékeivel biztosítják partnereik számára.

Oldalfalba vagy álmennyezetbe történő beépítés után a festett, tapétázott, illetve burkolt revíziós panelek minden belsőépítészeti igényt kielégítenek. A speciális, minősített zárszerkezetnek köszönhetően az ajtók nyomásra nyílnak és záródnak, európai gyártású gyártású pedig a standard katalógusméretekben kívül egyedi, a helyszíni adottságokat figyelembe vevő méretek legyártását is vállalják. Az ÉMI engedéllyel rendelkező termékcsalád teljes körű megoldást kínál hagyományos vagy tűzgátló kivitelben, gipszkarton rendszerekbe és falazott falakba történő beépítéshez, bármilyen fedési vagy burkolási megoldás esetére.

Az F6 típusú, mennyezeti panelek kétoldali tűzgátlást biztosítanak. A CEU campus rekonstrukció II. üteméhez szükséges közel hatszáz darab revíziós ajtó speciális hegesztésű alumíniumkeretekből, különböző vastagságú gipszkarton-betétekből, valamint páros záróelemekből tevődnek össze. A termékek nyitása ennél a típusnál is nyomással történik, igény esetén pedig az ajtóelem a rögzítő szerkezet kiakasztásával kivehetővé válik.

INTEGRATED RELIABILITY

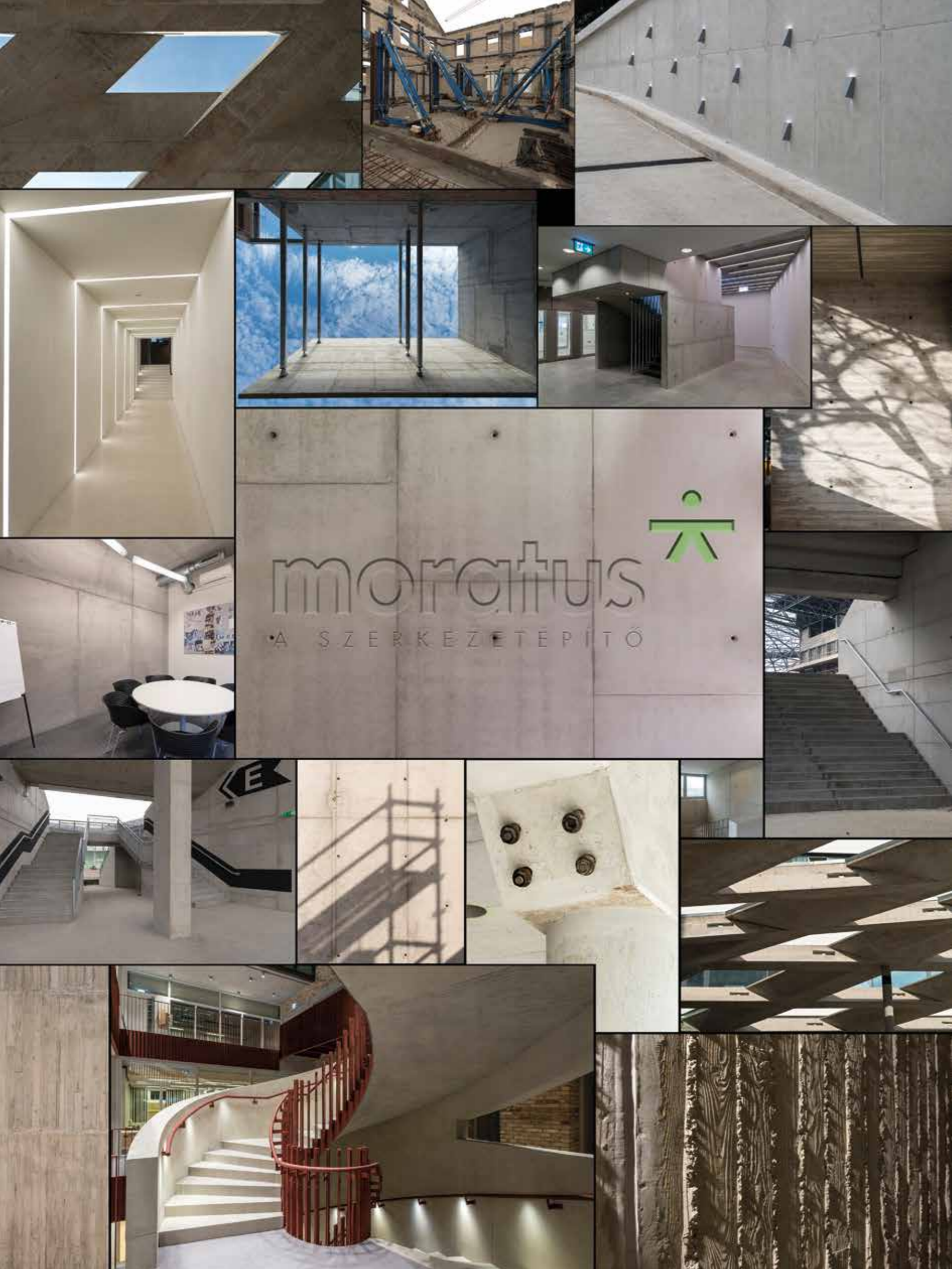
During the design and execution of projects we are often faced with the task of positioning the mechanical engineering, electrical, and other equipment to be installed in the building safely, accessibly, but also aesthetically concealed. István Horváth, manager in charge of this area at Tétény-ker told us that as exclusive Hungarian distributors of the FF Systembau inspection panels these are precisely the guiding principles of their complex construction industry activities. In order to improve operation and serviceability, during the construction of building engineering and electrical systems, they rely on the products of FF Systembau for the professional concealment of the service hatches to be constructed. The inspection panels, which following their installation in side walls or drop ceilings are painted, wallpapered, or clad, satisfy

every interior design need. Thanks to their special, certified locks the doors can be opened and closed by applying pressure, and in addition to products with the standard dimensions listed in catalogues, their European factories can also manufacture products with dimensions that take into account local characteristics. The ÉMI-certified product family offers a comprehensive range of solutions, in traditional or fire-retardant designs, for installation in plasterboard systems or masonry walls, and with any covering or cladding solution.

The F6 ceiling panels provide fire retardation on both sides. The nearly 600 inspection panels required for Phase II of the refurbishment of the CEU campus are composed of specially welded aluminium frames, plasterboard inserts of various thicknesses, and double locking elements. In the case of this model as well, the product can be opened by applying pressure, and by unhooking the locking element the panel can be removed, if necessary.

TÉTENY-KER

Tétény-Ker | 1185 Budapest, Üllői út 626. |
Tel.: (+36-1) 439 1251; 439 1252 |
E-mail: info@teteny-ker.hu | Web: www.teteny-ker.hu

LÁTVÁNYBETON

21. századi betonszerkezetek

A Moratus Szerkezetépítő Kft. 2004-es megalpítása óta foglalkozik látszóbeton, pontosabban – egyre divatosabb és kifejezőbb nevén – látványbeton szerkezetek építésével. Referenciáink között jó néhány Budapestet meghatározó épület látványbeton szerkezetei szerepelnek. Ezek között vannak új építésű és újjávarázssolt építmények, mint ahogy színes (pl. fehér színű) és egyedi texturájú felületek (pl. rusztikus deszkalenyomat) egyaránt.

A Közép-európai Egyetem Nádor utca 13. és 15. szám alatti épületeinek megvalósítása során számtalan előremutató szerkezetépítési feladatra kellett megoldást találni, miközben az O'Donnell + Tuomey építésziroda látszóbeton-felületekkel szemben támasztott szigorú követelményeinek is meg kellett felelni. A projekt során párhuzamosan futott egy foghíjbeépítés, illetve egy meglévő épület felújítása érdemi felvonulási terület nélkül, mindez a Belváros egyik legforgalmasabb, tömegközlekedéssel terhelt utcájában, rendkívül szoros kivitelezési ütemterv mellett.

A CEU új épületeiben több mint 7 000 m² függőleges és vízszintes tartószerkezeti elem készült kiemelkedő minőségű látszóbeton felületi megjelenéssel. Ezek közül ki kell emelni az N15 jelű épület aulájában található, látványbeton megjelenésű, íves falakkal határolt csigalépcsőt, mely a mellékelt képen is látható. A lépcsőházzal már most ki lehet jelenteni, hogy a magyarországi látványbeton-építés egyik etalonját képezi. A látványbeton minőségű felületek kapcsán fontos szót ejteni a finom homokszórásról, mint felületkezelési módról, melyet először alkalmaztak Magyarországon.

A CEU projektet elemezve ismételt megállapítható, hogy ilyen magas elvárásoknak csak valóban felkészült, alapos tudással és nagy tapasztalattal rendelkező szakemberekkel szabad nekivágni. Mivel ilyen szakemberekből egyre nagyobb hiány mutatkozik, a beruházókra minduntalan nagyobb felelősség hárul, hogy a Magyarországon oly gyakran elodáztott, átgondolt projekt-előkészítő feladatokat (pl. helyes költség- és átfutási idő becslés) részletekbe menően és kellő alapossgal végezzék el.

highlight the spiral staircase bounded by curved walls in the atrium of the N15 building, made of architectural concrete, which can also be seen in the attached image. We can already say of this staircase that it sets a standard for the use of architectural concrete in Hungary. In connection with concrete surfaces of decorative quality it is important to mention fine sandblasting as a surface finish method, which was applied here for the first time in Hungary.

Analysing the CEU project we can again conclude that meeting such high expectations can only be attempted by truly qualified professionals with profound knowledge and expertise. Since the shortage of such professionals in on the rise, developers find themselves facing increasing responsibilities to perform carefully considered project preparation tasks often put off in Hungary (such as accurately estimating costs and lead times) in detail and with the required thoroughness.

moratus

Moratus Szerkezetépítő Kft.
1037 Budapest, Bojtár u. 53.
Tel.: (+36-1) 883 0243 | Fax: (+36-1) 466 4827
E-mail: info@moratus.hu
Web: www.moratus.hu

DECORATIVE CONCRETE

21st-century concrete structures

Moratus Szerkezetépítő Kft. has been engaged in the construction of visible concrete, or more accurately – using its increasingly fashionable and expressive name – decorative concrete structures since its establishment in 2004. Our references include numerous decorative concrete structures of key buildings in Budapest, including both newly built and renovated edifices, as well as coloured (e.g. white) and uniquely textured (e.g. rustic plank imprint) surfaces.

During the construction of the buildings of the Central European University at 13 and 15 Nádor utca we had to find solutions to countless progressive structural construction tasks, while complying with the strict requirements set by the O'Donnell + Tuomey architectural bureau for visible concrete surfaces. In parallel with the project, construction on a vacant plot between two buildings and renovation of an existing building were also taking place, without any staging area to speak of – all this in one of the busiest streets of the city centre that is also used by public transport, and with an extremely tight project schedule.

In the new buildings of the CEU over 7 000 m² of vertical and horizontal supporting structure elements were constructed, with a visible concrete finish of outstanding quality. From these, we should

A CEU FÉNYEI

A CEU campus átadásával újabb kiemelkedő építészeti minőség született Magyarországon. Az épület szellemiségében az európai értékrendről tesz tanúbizonyságot, kialakításában pedig a kortárs európai építészeti esszenciáját mutatja meg hallgatóinak, látogatóinak. A tömegformálás, a belsőépítészeti, a kellően nagyvonalú, ugyanakkor az oktatási célokat szem előtt tartó téralkotás kihívás elé állította a be light! szakembereit. Olyan világítástechnikai megoldásokra volt szükség, melyek formavilágukban és technikai paramérekben egyaránt illeszkednek a tervezői elképzelésekhez, úgy hangsúlyozzák az építészeti értékeket, hogy közben nem mellőzik magát a funkcionalitást.

Ennek fényében számos kooperáció, egyeztetés után olyan lámpatestekkel készítettük a számításokat, majd szállítottuk le azokat, melyek designjukban letisztultak és elegánsak a ház egészében, hozzá az elvárt megvilágítási szintet, nem kápráztatnak és jó a színvisszaadásuk. A CEU campus projekten mérnökeinknek a legnagyobb kihívást a több szint felülről megvilágítása jelentette. Itt a tervekkel összhangban spotlamps rendszer világítja meg a magas-palcokkal berendezett teret, úgy, hogy az egyenletesség, a káprázaskorlátozás a megfelelő megvilágítási szint mellett is biztosított legyen, nem csak horizontálisan, hanem a vertikálisan, polcok felületén is. Szabályozható fényerejű világítótesteket szállítottunk a könyvtárba, majd végeztük el egyesével a lámpatestek pozícionálását, lencsézését. Hasonlóképp a könyvtárhoz, kiemelten nagy

területet tesznek ki az épület egészéből a tantermek, előadótermek és a 400 férőhelyes Auditorium, ahol szabályozható, mennyezetre szerelt lámpatestekkel találkozhatunk.

A könyvtár mellett helyezkedik el az aula, mely fölül egy grandiózus, ferde üvegfelület tornyosul. Az aula világítását az üvegtető fém szerkezetébe integrált 3 fázisú áramsínés spotok biztosítják, a nagy belmagasság miatt különböző reflektorokkal és lencsékkel. Itt kiemelt fontossága volt annak, hogy megfelelő fényerejű és sugárzási szögű lámpatesteket találjunk a feladathoz.

A szériatermek mellett nem maradhattak el az egyedi tervezésű és gyártású be light! termékek sem. Mérnökeink által tervezett lámpatestekkel oldottuk meg az épület több pontján található lépcsők megvilágítását, ahol a korlátok között az alsó részébe kerültek LED-sávok. Izgalmas és szemet gyönyörködtető megoldás, ahogy a campus több pontján is a világító korlát vonalata ismétlődik, „tükröződik” a mennyezeten, folyamatosan futó, süllyesztett fény-sáv formájában. A ház központi részén van egy kivétel: egy olyan spirállepcső, mely henger formájú lépcsőházában fut (ház a házban). Ez esetben szintén saját tervezésű-gyártású, spirálkorlátba süllyesztett, aszimmetrikus lámpatestekkel oldottuk meg, hogy a látványos összehatás mellett többnyire zárt térben meglegyen a szabvány szerinti megvilágítás.

A CEU campus épületét tetőkert koronázza meg. A klasszikus, oszlopra szerelt lámpafejes megoldás helyett innovatív, többszintű világítás született.

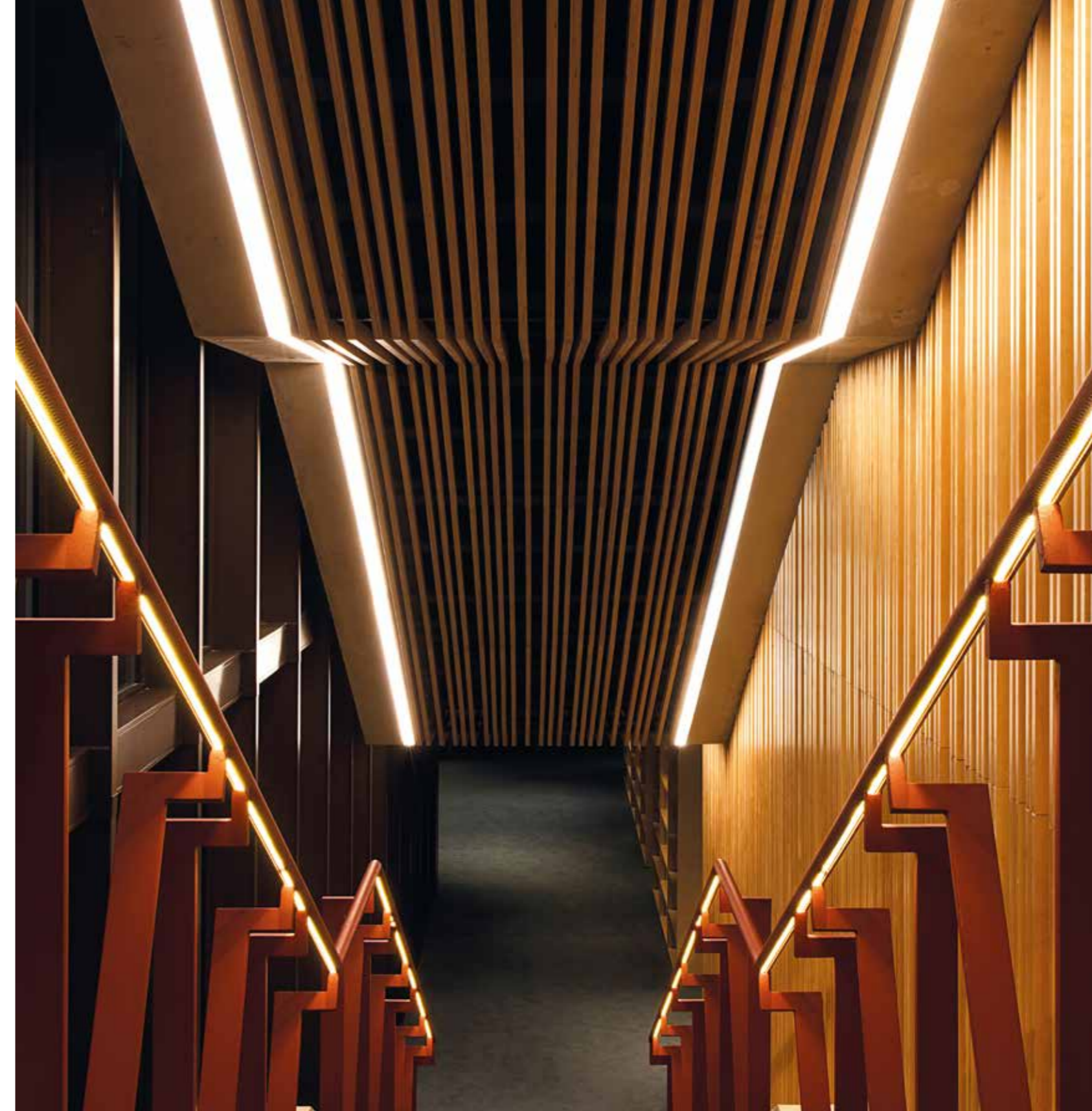
A növények kiemelését leszűrt spotok, a magát a téri megvilágítást pedig falikarok, illetve oldalfalba süllyesztett és rászerelt aszimmetrikus világítótestek biztosítják.

A CEU campus volt az egyik legizgalmasabb munkánk abból a több száz projektből, melyet a be light! eddigi története során átadott. Örülünk annak, hogy hozzájárulhattunk egy olyan beruházás sikeréhez, ahol magas építészeti minőség találkozik az európai szellemiséggel.

THE LIGHTS OF THE CEU

The inauguration of the CEU campus marks the creation of outstanding architectural quality in Hungary, again. The spirit of the building bears witness to a European set of values, while its design presents the essence of contemporary European architecture to students and visitors. The creation of mass, the interior design, and the appropriately grandiose spatial design which at the same time takes educational purposes into consideration set a challenge to the professionals of be light!. The lighting technology solutions employed had to match the vision of the designers in both their form and technical parameters and highlight architectural gems without any detriment to functionality.

In light of the above, following considerable cooperation and a great deal of consultation the light fixtures we used in calculations, then delivered are streamlined in their form and uniform, provide the required level

of lighting throughout the entire building, are of a non-glare design, and reproduce colours optimally. The greatest challenge for our engineers in the CEU campus project was the lighting of the library, which extends across several floors. Here, in line with the plans, a spotlight system illuminates the space fitted with high shelves, ensuring uniformity and the absence of glare not only horizontally, but also vertically on the surfaces of shelves. For this space, we supplied light fixtures with adjustable levels of illumination, which we positioned one by one. Similarly to the library, the classrooms, lecture halls, and the auditorium with a capacity of 400 persons cover particularly large areas, in which we can see controllable, ceiling-mounted light fixtures. Next to the library is the atrium, covered by a grandiose, slanted glass surface. Lighting for the atrium is provided by 3-phase power rail spotlights integrated into the metal structure of the glass roof, which bring light from a great internal height down to floor level. Here, it was of key importance to find light fixtures with a suitable level of

illumination and radiation angle for the task. In addition to standard products, we could not leave out custom-designed and -made be light! products, either. We solved the lighting of stairs situated in several locations throughout the building using light fixtures designed by our engineers, with the LED strips installed in the lower part of the banisters. As an exciting and eye-catching solution, at several campus locations the line of the luminous rail is "mirrored" on the ceiling, in the form of a continuous, recessed strip of light. In the central part of the building we find one exceptional feature: spiral stairs running inside a cylindrical stairwell ("house within the house"). For this, we solved the task using custom-designed and -made asymmetrical light fixtures sunken into the sidewalls, which ensure the illumination required by standards in this mostly enclosed space and are picturesque at the same time. The CEU campus building is crowned with a spectacular roof garden, for which we used an innovative multi-level lighting solution instead of classic lampposts. Plants are highlight-

ed by spotlights sunken into the ground, while the space itself is illuminated by asymmetrical light fixtures recessed into or mounted onto sidewalls and pedestals. The CEU campus was one of the most exciting tasks from the hundreds of projects that be light! has delivered during its history to date. We are very glad to have had the opportunity to contribute to the success of a project that combined high architectural quality with a European spirit.

be light!

Be light Kft. | Budapest, Szépvölgyi út 146.
Tel.: (+36-1) 438 0748 | E-mail: belight@belight.hu
Web: www.belight.hu

IVANKA DESIGNBETON A CEU CAMPUS PROJEKTBEN

A CEU campus projektben világszinten is vezető építészeti és designbeton megoldások kaptak helyet az IVANKA által. Egyedileg gyártott padokat, pultokat, attika falburkolatot, valamint spirál és egyeneskarú lépcsőburkolatokat gyártott és installált a cég a CEU felújított épületében.

Az Ivánka Katalin és Ivánka András által 2002-ben Budapesten elindított vállalkozás elsősorban progresszív tervezői megoldásairól és technológiai újításairól vált ismertté. Már a kezdetektől designelemként használják az általában csak egyszerű építőanyagként számolt betont, ezzel új szintre emelve az anyag alkalmazását. Termékei megcáfolják a beton felhasználásának korlátaival kapcsolatos hiedelmeket, alapvetően megváltoztatva ezzel a róla kialakult képet. Az évi 150 000 m²-es gyártókapacitása mellett a vállalat megőrizte rugalmasságát és az egyedi megrendelések teljesítésének képességét. A homlokzati rendszerek, belsőépítészeti megoldások, kültéri és köztéri bútorok mellett számos egyedi terméket – monolit látszóbeton lépcsőket, könnyű, fényáteresztő, perforált, gravírozott és grafikus betonelemeket – gyártanak. A cég jelentős kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységének köszönhetően a világhírű Zaha Hadid Architects irodával is együtt dolgoznak. A CEU campusa számára mind

felület, mind méret szempontjából egyedi megoldások születtek. A padlóburkolatok megrendelői igény szerint speciális csiszolt, látszó kavicszemcsés textúrát kaptak. A lábatatok, lépcsőburkolatok és pultok L-profilú elemei is testre szabottan, a beépítés idejét is jelentősen csökkentve, illesztés nélkül, egy öntvényként készültek el, mely letisztult megjelenést kölcsönöz a felületeknek. A legnagyobb ilyen elem a bejáratnál elhelyezett pult, mely 2,4 x 1,1 méter befoglaló méretű és csaknem 250 kg súlyú.

Az IVANKA cégcsoport átfogó, 360 fokos szolgáltatást nyújt ügyfeleinek a projektek megvalósítása során. A kiváló minőségű sorozatgyártott és egyedi betontermékek mellett építészeti, tervezési, mérnöki, kutatási-fejlesztési, technológiai, projektmenedzsment és kivitelezési szolgáltatásokat is kínál ügyfeleinek, emellett teljeskörű támogatást nyújt az építésznek és a tervezőknek is. A cég a magas hozzáadott értékű mérnöki szolgáltatásával nagyban segítette a campus kivitelezésének gyorsaságát. A helyszín előzetes geodéziai felmérése alapján a beépítendő elemek és azok kapcsolódási pontjai magasfokú mérnöki részletességgel lettek megtervezve. A cég logisztikai szolgáltatása lehetővé tette a nehéz elemek – mint az említett L-alakú pultok illetve a padok 600 kg-os darabja-

inak – zavartalan szállítását és gyors beépítését. Tekintettel a termékek sokféleségére és felhasználásuk eltérő módjára, az installálás során többféle rögzítési rendszer került alkalmazásra: a lábatati elemek klasszikus kőkapcsos technológiával, a lépcsőburkolatok gyorsító cementbázisú anyaggal, míg a pultok egy rugalmas rögzítéssel kerültek beépítésre. Az IVANKA 4 kontinens 21 országában, összesen 70 ponton képviselteti magát, első zászlóshajója 2015-ben nyitott meg Tel-Avivban, amit az amerikai piacra lépése után hamarosan Miamiban egy újabb követ. Am az alapvetően exportra termelő cég itthon is egyre több projekthez kínál sokféle rugalmas meg-oldást. Árbevétele 2015-ben a korábbi év 2,5-szere-sére nőtt, és a további kapacitásbővítéshez jelenleg is telephelyfejlesztésen dolgoznak. Megrendelési állományuk legnagyobb volumenét a homlokzati rendszerek és a hozzájuk kapcsolódó mérnöki szolgáltatások adják. Aktuális projektjei között van két New York-i épület, a Brooklyn Dock72 – mely a WeWork székháznak is helyet ad majd – és a 61 Ninth Avenue homlokzata, valamint az indiai Lakhnauban épülő kórház 18 000 m²-nyi homlokzati betonburkolata.

IVANKA DESIGN CONCRETE IN THE CEU PROJECT

IVANKA implemented internationally pioneering construction and design concrete solutions in the CEU campus Project. In the newly remodelled CEU building, the company manufactured and installed customized benches, counters, attica wall cladding as well as spiral and straight staircase coverings.

IVANKA, founded by Katalin Ivanka and Andras Ivanka in 2002 in Budapest, has become a leading architectural and designer concrete brand renowned for its progressive design and technological solutions with concrete. Since its inception, IVANKA has made a name for adding a design perspective to what is otherwise widely viewed as an industrial material.

They have taken concrete and elevated the material to a new level, creating products that defy normal concrete capacities and rock today's conventional image of this material. While raising annual production capacity to the industrial level of 150,000 m², the company preserved its flexibility for customization. The company is a specialist in manufacturing facade systems, interior wall and floor coverings, furniture and bathware products, urban and outdoor elements and highly customized solutions, such as monolith exposed staircases, sculpted surface aesthetics, lightweight, light transmitting, perforated, engraved and graphical applications. Thanks to its research

and development innovation activities, IVANKA has been honoured to work with the internationally known company Zaha Hadid Architects.

For the CEU campus, they designed highly customized solutions regarding surface and dimensions. As per client request, floor coverings were made in a special sanded revealing gravel texture. The L-profile panels of footings, staircases and counters were all custom-made, without fittings, in one piece. With this solution, the time of installation was shortened a great deal, and the result was a clean design on the surfaces. The largest of these panels is a counter of a size of 2,4 m x 1,1 m at the entrance, weighing almost 250 kg.

The IVANKA company group has a 360-degree approach to its projects, providing full service to its clients. Besides the serial production and custom manufacturing of high-quality concrete products, IVANKA provides high-quality service in architecture, design, engineering, research and development, technology, project management, installation and gives full support for architects and designers. The company contributed to the prompt implementation of the campus a great deal with its engineering services of high added value. The concrete items and their connection points were designed with high architectural precision, based on the preliminary on-site geodetic survey. Thanks to the logistics service of the company, the heavy items – including the

above-mentioned L-shape panels and the 600 kg pieces of the benches – were delivered and installed smoothly and promptly. Considering the multitude of products and their uses, several fastening systems were used during installation: footings were installed with the classic anchor technology; staircases were fitted with a fast-setting cement-based material, while counters were built in using flexible fixation.

IVANKA is present in 21 countries on 4 continents, at 70 locations altogether. Its first flagship store opened in 2015 in Tel-Aviv, and will be followed shortly by another one in Miami after entering the US market last year. However, even though IVANKA is basically focused on export, it provides a wide range of flexible solutions for an increasing number of Hungarian projects as well. In 2015, its revenue multiplied by 2,5 compared to the previous year. To enhance their capacity, they are currently working on site development. The greatest volume of their orders comes for facade systems and related engineering services. Their current projects include two facade projects in New York – the Brooklyn Dock 72 building, which will host the WeWork headquarters among others, and the facade of 61 Ninth Avenue – as well as the 18 000 m² concrete facade cladding of a hospital located in Lakhnau, India.

IVANKA
FACTORY & DESIGN SERVICES

CEU - NAGY PROJEKT, SOK RÉSZFELADAT

A Hydroproofnak az egyetem nem kihívás

A Közép-európai Egyetem (CEU) Nádor utcai épületei a XXI. század egyetemi oktatásának megtestesítői. Budapest ezen belvárosi utcáján sétálva nem is sejtheti a szemlélődő, hogy a létrehozott épületek mennyire komplex építészeti megoldásokat rejtenek, amelyek realizálása jelentős erőfeszítést jelentett. A CEU most befejezett épület-együttesének teljes körű vízszigetelési munkáit cégünk, a Hydroproof Kft., mint a hazai magas- és mélyépítmény szigetelés egyik meghatározó szereplője végezte el a Market-Strabag konzorcium megbízásából. Már a kiviteli tervek megismerése során körvonalazódott a feladat összetettsége. A tervezett épületek részletgazdagságán túl további nehezítő körülmény volt azok elhelyezkedése.

Az egyetemen és a főiskolán elsajátított, az organizációval kapcsolatos ismereteink, valamint a több évtizedes tapasztalatunk ellenére is sok esetben egyedi kihívásokat kellett leküzdenünk. A kivitelezés során közel 2 500 m² mélyépítményi szigetelést készítettünk Preprufe vízszigetelő membránnal és Bituthene lemezekkel, valamint több mint 3 100 m² tetőt szigeteltünk le és 980 m³ hőszigetelést építettünk be. Ezek a mennyiségek korántsem tükrözik az elvégzett munka nagyságát. Az épületek tagoltságát jól szemlélteti, hogy a jellemzően egyes rétegrenddel, lejtésképző hőszigeteléssel és PVC műanyaglemezes szigetelőanyaggal elkészített csapadékvíz elleni szigetelések tizennyolc tetőn oszlottak el. Ahogy mondani szokták „az ördög a rész-

letekben lakozik”. Márpedig részletből itt sok volt. A viszonylag kis alapterületű tetők rengeteg csomópontot foglaltak magukban.

A megvalósítandó feladat bonyolultsága inspiráló volt számunkra, aminek következtében sok esetben egyedi megoldás született. Négyzetméterenként előrehaladva kellett szem előtt tartanunk a Megrendelői igényeknek való megfelelést, valamint biztosítani a szokásos Hydroproof minőséget, mindezt a szoros határidők betartása mellett. A szigetelt felületek jellegéből, valamint a felvonulási terület hiányából eredően a vízszigetelési munkák ideális ütemezése legalább akkora problémát jelentett, mint a már elkészült felületek épségének biztosítása. Ennek megoldása céljából az oktatási épületek kivitelezése során folyamatosan nagy hangsúlyt fektettünk az elkészült csapadékvíz elleni szigetelések állagának megvédésére, azok dokumentáltan történő ellenőrzésére. A már kész felületeken kialakított nagyszámú vasbeton műtárgy külön figyelmet érdemelt. A szokásos szemrevételezéses, mechanikus-, valamint árasztásos vizsgálatokon túl alkalmaztunk elektromos áramvesztéses alapuló műszeres ellenőrzést is, amely az előző módszerekkel nehezen, vagy csak nagyon hosszú idő alatt esetleg egyáltalán nem fel tárható hibákat is jelez.

Ezekkel a módszerekkel tudtuk szakaszosan átadni az egyes tetőszigeteléseket a vízhatlanság biztosítása mellett. A fenti nehézségek hatékony megoldásában nagy szerepe volt a generálkivitele-

zővel kialakított konstruktív munkakapcsolatunknak. A több mint 25 éve működő társaságunk ezen kihívás teljesítése alkalmával is értékes tapasztalatokra tett szert. A folyamatosan bővülő kompetenciánkat a jövőben is kamatoztatni tudjuk annak érdekében, hogy továbbra is biztonsággal szigetelt, hosszú távon működő épületeket valósíthassunk meg. A CEU kivitelezési munkáiban résztvevő Hydroproof dolgozók (Kiss Frigyes, Kaczur László, Pethő Hanna, Koncz Gyula) ismét csapatként együttműködve szakmai ismereteinek és jártasságának maximumát nyújtva vitte véghez ezt a magas színvonalú feladatot. (Koncz Gyula, projektvezető)

Hydroproof Magas- és Mélyépítmény Szigetelő és Szolgáltató Kft.
1115 Budapest, Kelenföldi út 17/B. IV/1.
Tel.: (+36-1) 209 2445 | Fax: (+36-1) 209 3505
E-mail: hydroproof@hydroproof.hu
Web: www.hydroproof.hu

CEU - A BIG PROJECT WITH MANY PARTIAL TASKS

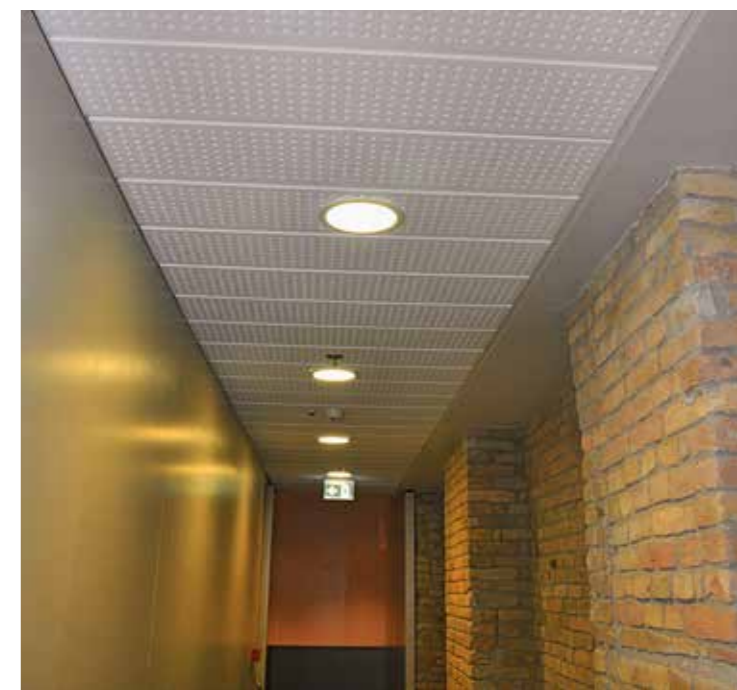
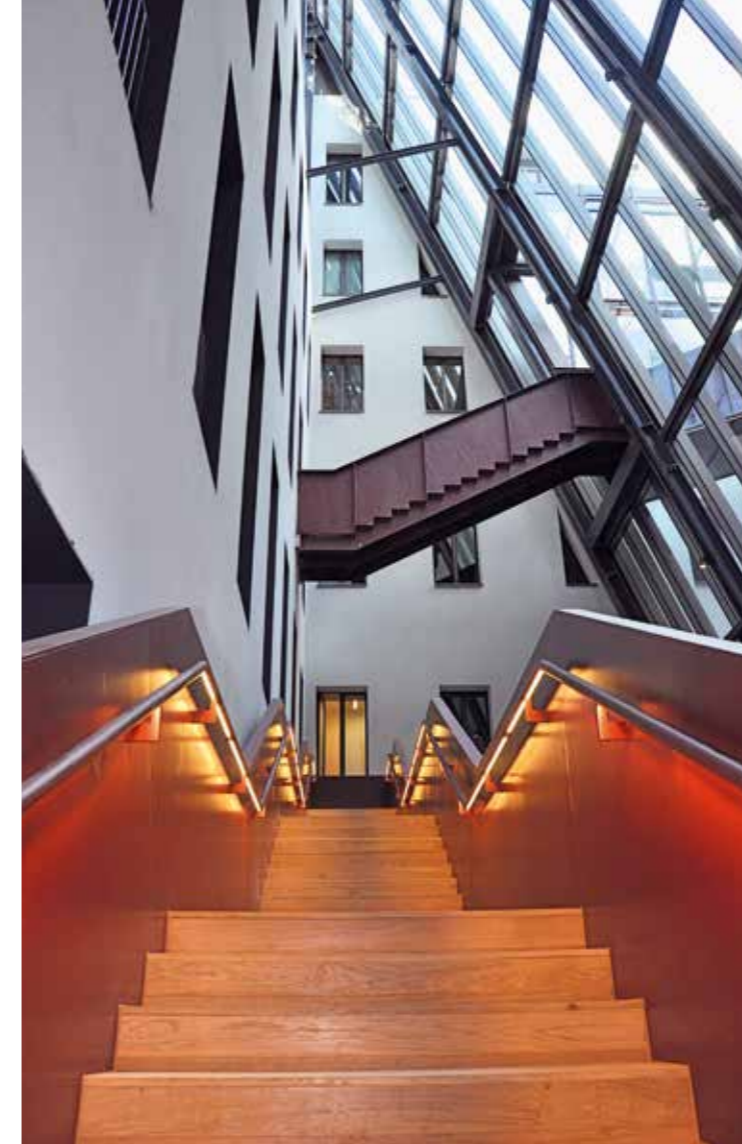
Hydroproof unfazed by the challenges of the University

The buildings of the Central European University (CEU) in Nádor utca embody university education in the 21st century. Strolling along this city centre street of Budapest passers-by do not even suspect the complexity of architectural solutions hidden inside the buildings, whose realisation required a major effort. Our company, Hydroproof Kft., a key player in the insulation of buildings and underground structures in Hungary carried out the comprehensive waterproofing of the recently completed building complex of CEU on behalf of the Market-Strabag consortium. Even the detailed design hinted at the complexity of the task. In addition to the richness of details of the planned buildings, their positions caused further difficulties. Despite our knowledge of organisation, acquired at university and college, and our decades of experience, in many cases we had to solve unique challenges. During the project we created approximately 2 500 m² of underground insulation using Preprufe waterproofing membrane and Bituthene sheets, insulated over 3 100 m² of roof area, and installed 980 m³ of thermal insulation. However, these quantities do not come close to reflecting the magnitude of the work performed. The segmentation of buildings is clearly illustrated by the fact that the waterproofing against rainwater, typically created using a straight layer structure, sloping thermal insulation, and PVC insulation sheets, was distributed across eight different roofs. As the saying goes: „the devil is in the detail”. And here there were plenty of details. The relatively small roofs contained a large number of nodes. The complexity of the task to be performed was an inspiration to us, which in many cases led to unique solutions. Progressing square metre by square metre, we had to ensure conformity to the needs of the Client and the usual Hydroproof quality, and achieve this respecting the tight deadlines. Due to the nature of the surfaces to be insulated and the lack of a staging area the optimal scheduling of waterproofing works represented a difficulty at least as great as that of ensuring the safety of surfaces already completed. To

resolve this, throughout the construction of the educational buildings we placed great emphasis on protecting the condition of completed waterproofing and their documented inspection. The large number of reinforced concrete constructs created on already completed surfaces required particular attention. Beyond the usual visual inspection and mechanical and flooding tests we also used instrumental checks based on loss of electrical current, which also reveal defects that could only be detected with the aforementioned methods with great difficulty or over a long period, if at all. These methods allowed us to deliver individual insulated roofs in several phases, while ensuring waterproofness. Our constructive working relationship established with the gen-

eral contractor played a crucial role in the efficient resolution of these difficulties. Our company, which has been operating continuously for over 25 years, gained valuable experiences while meeting this challenge, as well. We will be able to capitalise on the constantly expanding range of our competences in the future, too, in order to ensure the long-term reliability and safety of the buildings we waterproof. The Hydroproof staff involved in the CEU project (Frigyes Kiss, László Kaczur, Hanna Pethő, Gyula Koncz) worked as a team again and gave the maximum of their professional knowledge and expertise to accomplish this high-quality task. (Gyula Koncz, Project Manager)

SZÁRAZÉPÍTÉS A CEU ÉPÜLETEIBEN

Minden vállalkozás életében jelentős alkalom, amikor olyan projekten vehet részt, ami valamely szempontból kiemelkedőnek tekinthető. Akár a környezetvédelem területén, akár egy műemlék vagy műemléki jelentőségű épület, a sport vagy az oktatás területén teremt európai szintű értéket. Így esett a mi történetünkben is. Az előző évi Váci Greens projekt sikere és ennek folyományaként az OCTOGON-ban való megjelenés után ismét meg tudjuk mutatni minőségi munkánkat a világnak.

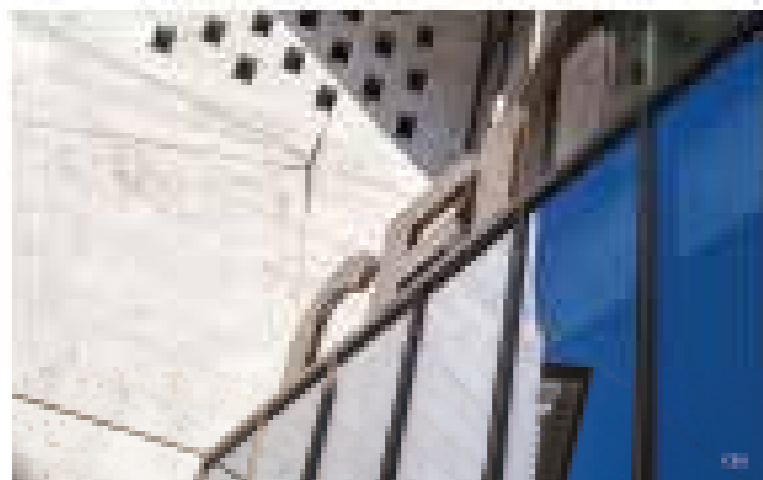
A CEU projekt magas szintű belsőépítészeti megjelenését a szárazépítés területén képviselte cégünk. N13 épület szerkezetig levetkőztetett enteriőrjét öltöttük új ruhába, míg az N15 épület régi tömbje eltűnt és vasbetonszerkezettel születt meg egy új építészeti tömeg. Mindkét épülettömbben a standard gipszkarton-szerkezeteken túl egyedi építészeti-akusztikai megoldás is született, mely helyenként „kiemelkedik” környezetéből, de nagyrészt megbújva, inkább tisztán akusztikai funkciójúként szolgálja a tereket. Az N13 belső udvara lefedett, az enteriőr nagy légtérének akusztikai javítására a belső homlokzat akusztikus előtétfalat kapott. Funkciójából eredően a teljes projektre jellemző a magas akusztikai igény, ezért az álmennyezetek tekintetében is számos helységben készült az átrium előtétfalánál alkalmazott rétegrend. Az álmennyezeteknél a vizuális és akusztikai tulajdonságok megtartása mellett biztosítani kellett a karbantartási lehetőséget, így lett létjogosultsága a bontható kazettás álmennyezeteknek is. Folyosói lapoknál igény volt a felület rusztikusságára, perforált felülettel. A választás a KNAUF dániai

gyárában gyártott Danoline álmennyezetre esett, mely kielégítette az építész és karbantartási igényeket is. N15 új épületrész modern tükre a szomszéd tömbnek, ennek megfelelően az íves felületek, élek, idomok jobban megjelennek, így képviselve a deákok fiatalos lendületét. Nyersen maradó vasbetonfödémek alá egy-egy helyen íves „felhők” kerültek befüggesztve, megtörve a rideg minimál felületet. Ezen felhők szerkezete is perforált gipszkartonon, akusztikus vakolat. Az egyetemi épülettömb reneszánszának nyitánya, úgy gondoljuk, hogy a vártak megfelelően történt, remélhetőleg a lendület és minőség megmarad a hátralévő két ütemen keresztül is, így gyarapítva értékeinket oktatási és építészeti tekintetben.

DRY CONSTRUCTION IN THE CEU BUILDINGS

In the life of every enterprise it is a major event when they can take part in a project that can be considered notable in some respect, whether because it concerns environmental protection or a heritage building, or creates value of a European level in the area of sports or education. This is also what happened in our case. Following the success of last year's Váci Greens project and our appearance in OCTOGON that resulted from it, we can once again present our high-quality work to the world.

Our company was responsible for dry construction during the creation of the exquisite interior design of the CEU project. We gave a new look to the interior of the N13 building, which had been stripped down to its structure, while the old block of the N15 building was demolished, and a new architectural mass was created in its place through the construction of a reinforced concrete structure. In both buildings, in addition to the standard plasterboard structures, unique architectural/acoustic solutions were born, some of which are „highlights” of their environment, though for the most part they remain „hidden”, serving these spaces with purely acoustic functions. The inner courtyard of N13 is covered; in order to improve the vast internal space acoustically, an acoustic pre-wall was added to the indoor wall. Due to its function a demand for good acoustics was characteristic of the entire project; accordingly, the layer structure applied for the pre-wall of the atrium was also used for the drop ceiling of several premises. In addition to preserving their visual and acoustic properties, the possibility of maintenance also had to be ensured for drop ceilings, which provided the rationale for the use of removable coffered drop ceilings. A requirement for corridor panels was that their surface should be rustic and perforated. The Danoline drop ceiling produced in the Danish factory of KNAUF was chosen, which satisfied both architectural and maintenance needs. The new N15 building part is a modern mirror image of the adjacent block; accordingly, curved surfaces, edges and shapes are present to a greater extent, representing the youthful energy of students. Underneath the reinforced concrete ceiling slabs left bare, curved „clouds” were hung here and there, to break the austere, minimalist surface. The structure of these clouds likewise consists of perforated plasterboard, with an acoustic render. We believe that the opening act of the rebirth of the university building block was realised according to expectations, and hope that this momentum and quality will be preserved for the remaining two phases, as well, in order to enrich our educational and architectural treasures.

Minden ami acél

ACÉLTOKOK-, AJTÓK, TŰZVÉDELMI AJTÓK

DOMOFERM

Domoferm Hungária Kft.

1211 Budapest, Szállítók útja 6. | Tel.: 06 1 278-1090 | Fax: 06 1 278-1099

E-mail: domoferm@domoferm.com | Web: www.domoferm.com/hu

LÁTVÁNYBETON FELÜLETEK

JAVÍTÁSA

Betonretusálás

A látványbeton szerkezetek tervezése az utóbbi években Magyarországon is előtérbe került. Nem meglepő, hogy a CEU új épületeiben a fa és a látszó téglafelületek mellett a látványbeton is az építészeti koncepció része.

A napi gyakorlatban tudunk-e folyamatosan – a szerkezetépítés részeként – hibátlan felületeket készíteni? A feszített ütemtervek gyakori velejárója az építési hibák megjelenése. Így alakulhatnak ki az élek csorbulásai, a munkahézagok illesztési- és a betonbedolgozás hibái, a színeltérések. Ekkor még nem vettük figyelembe a követő szakmák okozta hibákat (firkák, letörések) és az építkezés közben kialakult tervezési módosításokat. Ez utóbbi következtében az épületen

feladatunk volt pl. falazott- és gipszkarton szerkezet látványbeton felületeként való megjelenítése is.

A hibás felületrészeket ki lehet-e úgy javítani, hogy ezt a használó nem veszi észre? Igen.

Az elmúlt évtizedekben főleg Németországban nagy volumenben használt, új felületjavító anyagok és technológiák napjainkban már hazánkban is elérhetőek.

A retusálás első fázisában különböző finomságú és színű kopásálló cementbázisú anyagokkal az eredeti textúrát alakítottuk ki. Ezt követte a beton színárnyalatának helyreállítása betonlazúrral. A CEU új épületében egyedi befejező technológiaként a finom homokszórás is megjelent, amely megmutatja a beton felületének kőszerű porózusságát. A betonretusá-

lás utolsó fázisaként ennek a felületnek az utánzása jelentős kihívást jelentett.

Mikor kell retusálni? – merül fel a kérdés. A durva felületi sérüléseket, geometriai hibákat célszerű már a zsálat elbontása után korrigálni. A színárnyalat-eltéréseket – figyelembe véve a társvállalkozók által okozott hibákat is – inkább a befejező szakmákkal egy időben, az átadás előtt célszerű elvégezni.

A látszóbeton felületek készítése összetett feladat. Előrelátást, átgondoltságot, alaposágot, fegyelmet igényel. Csak a résztvevők összehangolt munkája adhat megfelelő végeredményt: látványbeton felületet.

REPAIR OF VISIBLE CONCRETE SURFACES

Concrete retouching

In recent years, the use of visible concrete surfaces has become popular in Hungary as well. As a result, it is no surprise that in addition to wood and exposed brick surfaces, visible concrete was part of the architectural concept for the new buildings of the CEU, too.

Can we continuously create perfect surfaces in the daily practice of structural construction? Construction defects are a frequent by-product of tight schedules, leading to chipped edges, alignment and concreting defects of work gaps, and colour differences, even without considering imperfections caused by the work of subsequent trades (markings, breakages) and design modifications during the construction process. As a result of the latter, we also had to transform, for example, masonry and plasterboard structures in the building into visible concrete surfaces.

Is it possible to repair defective surface areas in such a way that the user will not notice this? Yes, it is.

The new surface repair materials and technologies that have been used extensively in recent decades – mainly in Germany – are now available in Hungary, as well.

In the first phase of the retouching process we reproduced the original texture, using cement-based materials of various degrees of granularity, colour, and abrasion resistance. This was followed by restoring the shade of concrete using concrete glaze. As a unique finishing technology, fine sandblasting was also used in the new CEU buildings, revealing the stone-like porosity of the concrete surface. In the final phase of concrete retouching, reproduction of this surface also represented a major challenge.

When is it time for the retouch? – one may ask. Major surface damage and geometrical defects should be repaired after the formwork is removed. Colour differences – as well as defects caused by partner contractors – are more advisable to repair simultaneously with the work of the finishing trades, before delivery.

The construction of visible concrete surfaces is a complex task. It requires foresight, careful consideration, meticulousness, and discipline. Only the coordinated work of all trades involved will produce the correct end result: the visible concrete surface.

Látványbeton Kft. | 2000 Szentendre, Honvéd utca 6. E-mail: kapu@latvanybeton.hu
Web: www.latvanybeton.hu

A PROSYSTEM RENDSZER

A prágai központú Prointerier csoport Csehországban, Szlovákiában és Magyarországon működik. Minden piacon a belsőépítészeti piac jelentős szereplője és mindhárom országban piacvezető pozícióban van az álpadló szerelések területén.

Néhány éve a cégcsoport saját álpadló „brand” építésébe kezdett. Ez a Prosystem rendszer, amely a teljes álpadló spektrumot magában foglalja, azaz bontható álpadlók nagyszűrűségű faforgács lapból, vagy kalcium szulfátból (gipszből) illetve nem bontható kalcium szulfát álpadlók, helyesen: üreges padlók. A Prosystem álpadló rendszert a több mint negyven éves gyártási múlttal rendelkező német Weiss

Doppelbodensysteme GmbH gyártja kooperációs együttműködés keretében a Prointerier részére. Magyarországon a szigorú tűzvédelmi előírások miatt az új építések döntő hányadában a nem éghető kalcium szulfát alapanyagú álpadlók kerülnek beépítésre. Ezek alapanyagát a Knauf cég gyártja, amely a saját értékesítés mellett jelentős mennyiségben gyárt és szállít más gyártóknak úgynevezett nyers álpadló lapokat (jellemzően 605x605 mm méretben) Ezek a cégek a nyers lapokat „konfekcionálják”, azaz méretre vágják, szükség esetén élvédővel, vagy gyárilag burkolattal látják el és saját név alatt értékesítik.

A Prosystem termékek megfelelőségét – a vonatkozó EU rendeletnek megfelelően – a gyártó Weiss Doppelbodensysteme igazolja teljesítménynyilatkozat formájában. A gyártási folyamatot többek között az ISO 14001 környezet management rendszerrel is szabályozzák. A Prosystem termékek kielégítik akár a LEED, akár a BREEAM nemzetközi épületminősítési rendszerek követelményeit.

A CEU projekten 6 500 m² gipsz üreges padló került beépítésre. Szakmailag szép feladat volt mindkét épületrészben a Harvard előadóterem kivétel nélkül csős pódiumának kialakítása.

considerable amounts of so-called raw raised floor panels to other manufacturers (typically with a size of 605x605 mm) These companies “tailor”, that is, cut the raw panels to size, fitting them with edge protectors or factory cladding, if necessary, and distribute them under their own brand name.

The conformity of the Prosystem products – in accordance with the applicable EU Directive – is attested by the manufacturer, Weiss Doppelbodensysteme, by means of a declaration of performance. The production process is regulated through, among others, the ISO 14001 environmental management system. The Prosystem products can even satisfy the requirements of the LEED or BREEAM international building certification systems.

In the CEU project, 6 500 m² of hollow gypsum floor were installed. The construction of the simultaneously curved and tiered podium of the Harvard lecture halls in both building parts was a beautiful task from a professional point of view.

PROINTERIER

Prointerier Kft. | 1138 Budapest, Esztergomi út 48. | Tel.: (+36-1) 349 6545 | Fax: (+36-1) 349 6544 | E mail: info@prointerier.hu | Web: www.prointerier.hu

A CEU LINÓLEUMBURKOLATAI

Cégünk, a V-Construct Kft., több mint 20 éve kiemelt beszállítója a Market Építő Zrt.-nek. Az utóbbi 5 évben feladatunk kibővült, s a burkolatok kereskedelme mellett komplett előkészítői szolgáltatást nyújtunk ügyfelünknek és alvállalkozóinak. A CEU építése során is szorosan együtt kellett működni a kivitelező Market-STRABAG konzorciummal, Sheila O'Donnell és John Tuomey építészekkel, illetve magyarországi partnerük, az M-Teampannon csapatával. Munkánk során, a tervek feldolgozása után, az általunk összeállított helyiségkönyv segítségével folyamatosan követjük a tervezői változtatásokat, a megrendelői igényeket, figyelembe véve ezek költségkeretre gyakorolt hatását, a műszaki tartalommal kiírt minőségi elvárások megtartásával.

Jelen projekt esetében 5500 m² a németországi DLW Flooring GmbH által gyártott UniWalton linóleum került beépítésre. Az anyag már közel 150 éve létezik: 98%-ban szerves és ásványi anyagok tökéletes keveréke, amely kőolaj használata nélkül, a természetben megújuló alapanyagokból készül. A linóleum alkotórészei: lenolaj, gyanta, parafa, faliszt, mészke és juta. A lenolaj fertőtlenítő hatásának köszönhetően a linóleum antibakteriális, gátolja a baktériumok szaporodását, kiváló CO2 egyensúlyi és számos környezetvédelmi minősítéssel rendelkezik. Nincsenek benne szerveszetre káros vegyi anyagok, termézetes és környezetbarát (biológiai úton lebomlik).

A linóleumot Angliában Frederick Walton, az UniWalton kollektív névadója fedezte fel. A linóleum tradicionális és egyben innovatív burkolat, amelyet a BAUHAUS irányzat művészei tettek világhí-

rűvé. Exkluzív design kollektívok tervezői többek között Peter Behrens, Hans Christiansen, Bruno Paul, Josef Hoffmann. A DLW delmenhorsti linóleumgyár Peter Behrens designjainak köszönheti a nemzetközi ismertségét. A linóleumburkolat első számú megoldást jelent, ha építésszerűen igényes épületek kivitelezése folyik nemzetközileg is elismert fenntarthatósági kritériumok szerint. A DLW linóleumburkolatok rendelkeznek az angol BRE környezetvédelmi tanúsítvánnyal is.

A Közép-európai Egyetem (CEU) új épületei méltó tanulási környezetet biztosítanak a jelen nemzetközi diákjainak, a jövő vezetőinek. Büszkék vagyunk munkánkra, mellyel mi is hozzájárulhattunk az impozáns végeredmény kialakulásához. Köszönjük megrendelőnk bizalmát!

LINOLEUM FLOOR COVERINGS AT CEU

Our company, V-Construct Kft. has been a priority supplier of Market Építő Zrt. for 20 years. In the past 5 years, the scope of our activities was broadened, so now, besides the trade of floor coverings, we also provide full preparatory service for our clients and suppliers. Also during the construction works of CEU, we were in close cooperation with the building contractor Market-STRABAG consortium, architects Sheila O'Donnell and John Tuomey as well as the team of their Hungar-

ian partner company, M-Teampannon. In our workflow, after the plans have been processed, we continuously keep up with design changes and client demands with the use of our roombook, keeping in mind the impact of these factors on the budget, in compliance with the quality standards of the technical specifications all along.

In this project, 5,500 m² of DLW Flooring – UniWalton linoleum was used by DLW Flooring GmbH, Germany. This material has existed for almost 150 years: it is a perfect mixture of organic minerals in 98%, made of renewable natural materials, without the use of crude oil. Linoleum consists of linseed oil, resin, cork, wood dust, limestone and jute. Since linseed oil has antiseptic qualities, linoleum is an anti-bacterial material: it blocks the reproduction of germs. Furthermore, it boasts an excellent CO2 balance and several environmental certifications. It doesn't contain any harmful materials; it is natural and environmentally friendly (biodegradable).

Linoleum was discovered in England by Frederick Walton. The company UniWalton was named after him. Linoleum, this traditional and at the same time innovative floor covering material was made world famous by the artists of the BAUHAUS trend. The designers of exclusive design collections include Peter Behrens, Hans Christiansen, Bruno Paul and Josef Hoffmann, just to mention a few. The design works of Peter Behrens have made the DLW linoleum factory in Delmenhorst internationally renowned. Linoleum floor covering is the Nr. 1 solution for the construction of buildings of the highest standards in compliance with internationally approved sustainability criteria. DLW linoleum floor coverings are certified by BRE, a British environmental certification system. The new buildings of the Central European University (CEU) create a convenient environment for today's students, the leaders of the future from all around the world. We are proud that we could contribute to this compelling achievement with our work. Thank you for your trust.

v-construct

v-construct kft. a dlw termékek forgalmazója

1097 Budapest, Drégely u. 6-8/A. | Mobil: (+36-30) 415 6382 | E-mail: info@v-construct.hu | Web: www.v-construct.hu

EDELHOLZ KFT. EURÓPA MEGHATÁROZÓ TÖMÖRFA PADLÓ GYÁRTÓJA

A CEU projekt fapadló szállítója

Az Edelholz Faipari Kft. egy 100 százalékos magyar tulajdonban lévő, elsősorban tölgy fapadlók gyártására specializálódott faipari vállalkozás. A cég faiparos múltja közvetlenül lassacskán 25 évre tekint vissza. Maga az üzem gyönyörű környezetben, az Őrség kapujában, Zalalövön található és mára már 10 hektáros területen terjeszkedik. A gyártás 170 ember megfeszített munkájával történik nap mint nap. Az elmúlt közel 25 év tudatos fejlesztései, a készletek minden megmunkálási szinten való folyamatos növelése, a kiváló mérnök- és technikus kollégák toborzása, valamint a szervezett, összehangolt munka vezetett el a legmagasabb minőségű tölgy padlók megalkotásához. A minőségi termékre a legnagyobb garanciát az egy telephelyen belül történő gyártási folyamatok tökéletes összehangolása jelenti, mint a saját fűrészüzem, a szárítás, a profilozás és a felületkezelés. A cég tulajdonosai a legfőbb felada-

atul azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy a Magyarországon megteremtett fagyont itthon, magyar munkaerő és csúcstechnológiájú gépek alkalmazásával, az optimális kihozatalra törekedve dolgozza fel, így előállítva egy olyan minőségi készterméket, amely a világ bármely neves gyártójának termékével fel tudja venni a versenyt.

A cég legfrissebb erényeként említhető, hogy az egyrétegű tölgy tömörfa svédpadló gyártása mellett az idei évben, szintén saját gyártásban megindult az úgynevezett EDELHOLZ-TRIPLEX, 3 rétegből ragasztott, tömörfa svédpadlók gyártása is. A TRIPLEX, 3 rétegből ragasztott padlók különlegessége, hogy a piacon egyedülálló módon a termék mindhárom rétege magas értékű tölgyfából készül. A TRIPLEX padlónak köszönhetően tovább erősödött a cég piaci helyzete Svájcban, Németországban, Ausztriában, de Norvégiában és Dániában is egyre fokozódó érdeklő-

dés mutatkozik a termék speciális szerkezete, valamint az ehhez párosuló szebbnél szebb felületek iránt. Kuriózumként említhető a cég által gyártott tömör tölgy kastélypadló, amely vevői kérésre akár 40 cm-es szélességben és 5 m-es hosszban is rendelhető.

EDELHOLZ termékek:
Tölgy egyrétegű és 3 rétegből ragasztott (TRIPLEX) tömörfa svédpadlók
Kőris tömörfa svédpadlók
Tölgy egyrétegű és 3 rétegből ragasztott (TRIPLEX) tömörfa halszállkák, úgynevezett magyar és francia kivitelben
Tölgy táblaparketták
Tölgy kastélypadlók
Tölgy tömörfa lépcsők

EDELHOLZ KFT. EUROPE'S KEY SOLID WOOD FLOORING MANUFACTURER

Wood flooring supplier of the CEU project

Edelholz Faipari Kft. is a fully Hungarian-owned timber industry enterprise specialising primarily in the production of oak flooring. The history of the company in the timber industry goes back nearly 25 years. Our plant is located in a beautiful environment, in the town of Zalalövő, at the gateway of the Őrség region, and today expands across a 10-hectare site. Production involves the dedicated daily effort of 170 people. Carefully considered development over the past 25 years, constant expansion of stocks at every production level, recruitment of excellent engineers and technicians, and organised and coordinated work processes have led to the creation of oak floors of the highest quality. The ultimate guarantee for the quality of our products is the perfect harmonisation of production processes within a single site, with our own sawmill and drying, profiling, and finishing facilities.

The proprietors of the company have set themselves as the main objective to process the timber produced in Hungary domestically,

using Hungarian workforce and cutting-edge machinery, and striving for optimal yield, in order to produce a high-quality finished product that can compete with those of any noted manufacturer in the world.

As the most recent achievement of the company, complementing the production of single-layer solid oak Swedish floors, this year saw the launch of our production of the EDELHOLZ-TRIPLEX, glued triple-layer solid oak Swedish floors. The special feature of the TRIPLEX triple-layer glued floors is that all three layers of the product are made of valuable oak, which is unique on the market. Thanks to the TRIPLEX floor, the company has further strengthened its market position in Switzerland, Germany, and Austria, with interest also rising in Norway and

Denmark for the special structure of this product and the exquisitely beautiful surfaces it creates.

Another special product we should mention are the solid oak chateau planks produced by the company, available upon request with a width of up to 40 cm and a length of up to 5 m.

EDELHOLZ products:
Single-layer and glued triple-layer (TRIPLEX) solid oak Swedish floors
Solid ash Swedish floors
Single-layer and glued triple-layer (TRIPLEX) solid oak herringbone floors, with so-called Hungarian or French finish
Oak parquet panels
Solid oak chateau planks
Solid oak stairs

ORIGINAL MASSIVE
EDELHOLZ
TRIPLEX

DORMAKABA ELŐSZÖR A CEU-N

A két nagy múltú cég összeolvadásából 2015-ben alakult dormakaba cégcsoport tagjai, a Kaba Biztonságtechnikai Zrt. és a Dorma Magyarország Kft. nyerték meg a CEU épületébe a gyorskapuk, a főkulcsos rendszer, valamint az ajtócsukók szállításának és beüzemelésének lehetőségét. A CEU esetén a kiemelkedő építészeti megoldások miatt az irodaházak piacán már ismert és kedvelt Kaba Argus gyorskapus kialakítás volt a gyártói javaslat.

Az irodaházi környezetben való felhasználástól némiképp eltérően jelen épület használói egyetemi hallgatók, akik naponta akár többször is ki-belépnek az Intézménybe. A várható magas igénybevétel miatt az áthaladási ráta mellett döntő fontosságú volt az eszközök meghibásodás nélküli, megbízható működése is. A kiválasztás során a személyes tapasztalatok és minősítések mellett kiemelt figyelmet kapott a széleskörű paraméterezhetőség, különös tekintettel az ajtószárnyak nyitási sebességére, valamint az áthaladók sérülésmentes közlekedése

az esetleges jogosulatlan, vagy csupán figyelmen kívül hagyás esetén is.

Főkulcsos rendszer tekintetében a Megrendelő választása a szabadalommal védett Kaba pExtra zárberet rendszerre esett. A rendszerbe az épületben található valamennyi zár integrálásra került, fenntartva a későbbi bővítések lehetőségét. A legnagyobb rendszerek tervezése és szerelése itthon történik, mely egyebek mellett lehetőséget biztosít a menet közbeni változtatások lekövetésére, illetve a későbbiekben a pótlások gyors megvalósítására. A Dorma TS 93 ajtócsukó rendszer szintén korrekt megoldásnak bizonyult a CEU ajtajainak csukásához, a jól bevált EASY OPEN technológia pedig kiváló áthaladási kényelmet tesz lehetővé. A moduláris rendszer néhány modellel szinte minden elképzelhető funkciót megvalósíthatóvá tesz az egy-és két-szárnyú ajtókhoz.

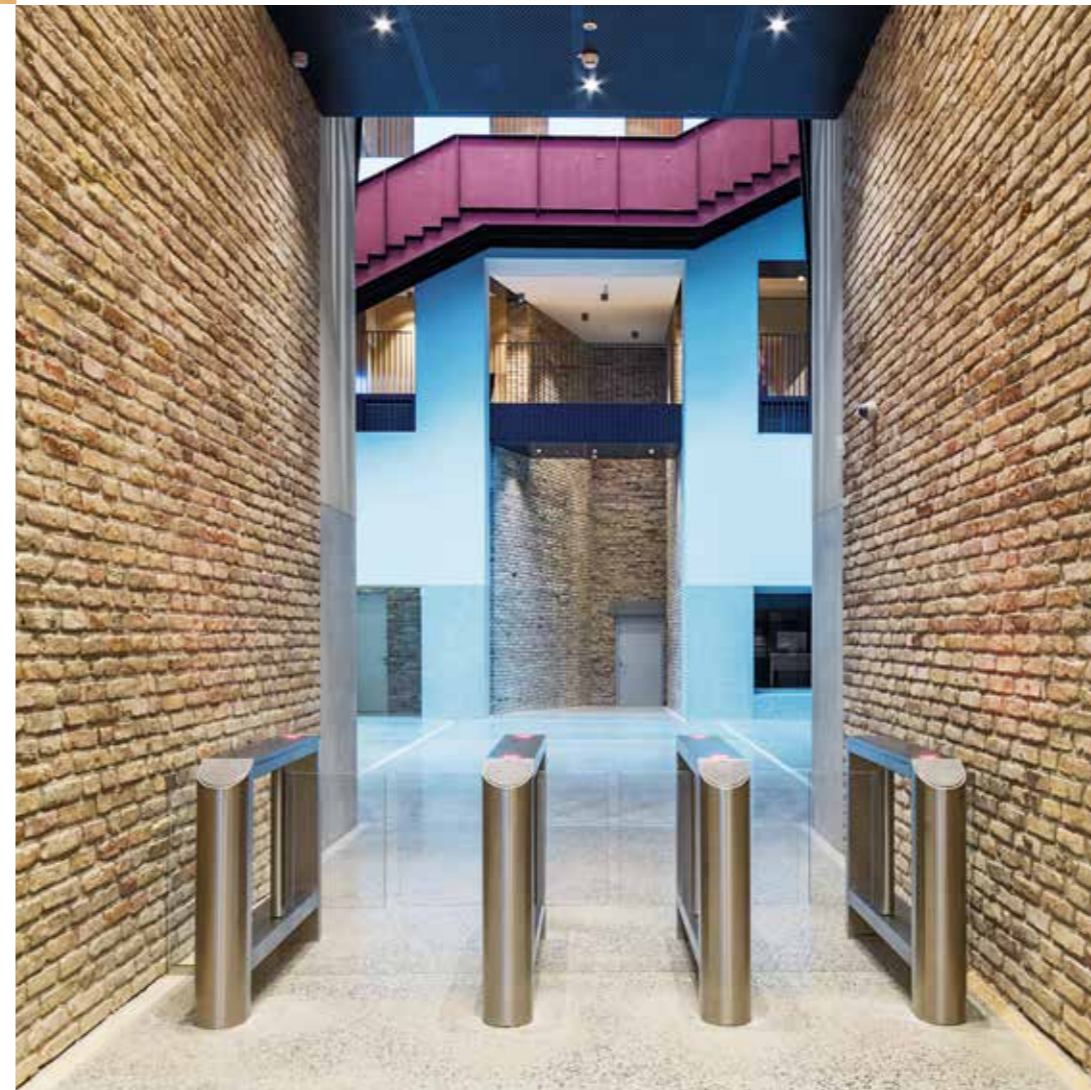

FIRST TIME FOR DORMAKABA AT THE CEU

The members of the dormakaba company group formed in 2015 through the fusion of the two illustrious companies, Kaba Biztonságtechnikai Zrt. and Dorma Magyarország Kft. were awarded the tender for supplying and installing the sensor barriers, master key system, and door closers for the CEU building. In light of the outstanding architectural solutions, the manufacturer recommended using the Kaba Argus speed gates for the CEU, a product already well-known and popular in the office building market.

A slight difference from its application in office building environments is that the users of this building are university students, who enter and exit the Institution sometimes several times a day. Due to the expected high level of use, in addition to a high passage rate, the problem-free and reliable functioning of the devices was of decisive importance. Besides personal experiences and certifications, a wide parameterisation range, particularly in terms of the opening speed of gates and injury-free passage even in the case of possible unauthorised or simply careless access were key considerations in the product selection process.

For the master key system the Client chose the patented Kaba pExtra cylinder lock system. All locks in the building have been integrated into this system, leaving room for possible future expansions. Even the largest systems are designed and assembled in Hungary, which enables making modifications during the process and rapidly furnishing supplements, amongst other issues. The Dorma TS 93 door closer system has also proved to be the correct solution for closing doors at the CEU, while the tried and tested EASY OPEN technology ensures optimal passage comfort. With just a few models the modular system enables virtually all conceivable functions for single- and double-wing doors.

dormakaba

Kaba Biztonságtechnikai Zrt.

Cím: 1044 Budapest, Óradna u. 3/b | Tel.: (+36-1) 350 1011 | Fax: (+36-1) 329 0692 | E-mail: info.hu@kaba.com | Web: hu.kaba.com

1981 – ÓTA PROFESSZIONÁLIS TŰZVÉDELEM

Dunamenti Tűzvédelem Zrt. több mint 35 éve áll az építészeti tűzvédelem szolgálatában. Ez idő alatt Magyarország illetve Közép- Kelet-Európa talán legjelentősebb, átfogó tűzvédelmi szolgáltatást nyújtó cégévé vált. Mindez köszönhető kiváló tűzvédelmi szakmérnök, statikus, fejlesztőmérnök, gépészmérnök, építész, - építőmérnök, kivitelező, gyártó szakembereinknek.

A CEU újjáépítési projektjén örömmel tettünk eleget a Strabag-Market konzorcium felkérésének a 13-as és 15-ös épületekben tűzvédelmi munkáinkkal.

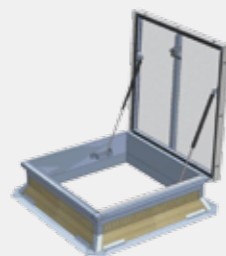
Mivel a feladat legkorszerűbb és magas színvonalú munkát igényelt, így a tervezők által megálmodott szerkezet védelmét 60, 90, 180 és az extrém 240 perc tűzállóságra a saját gyártású **POLYLACK** és a külföldi **ROMAPAIN** **SC3** tűzgátló festékekkel, valamint a szintén saját gyártású **POLYPLAST G** habarcsunkkal végeztük.

A szoros határidő ellenére teljesíteni tudtuk az aknafalak és gépészeti elemek 90 perces tűzállósági határértékű burkolását **PROMATECT-AD** tűzvédő építőlemezekkel. A gépészeti vezetékek tűzvédelmi tömítéseihöz is a saját **POLYLACK F,K** termékünket és **PS** mandzsettákat használtunk.

ÚJ HŐ-, ÉS FÜSTELVEZETÉS

természetes
hő-, és füstelvezető kupolák, sávok
Füstkötény falak

gépészeti
Füst, és tűzvédelmi csappantyúk
Füstelvezető, és JET ventilátor

Dunamenti Tűzvédelem Ipari, Szolgáltató és Kereskedelmi Zártkörűen működő Részvénytársaság

2131 Göd, Nemeskéri KISS Miklós u. 39. – Telefon: +36 27 345-217 – Fax: +36 27 345-074 – e-mail: godcenter@dunamenti.hu
Kereskedelmi iroda: 1149 Budapest, Pósa Lajos u. 20-22. – Tel.: (+36) 1 221-5574, Fax: (+36) 1 221-8092 – e-mail: budapestoffice@dunamenti.hu

Internet: www.dunamenti.hu

BAUIISO-TECHNIK ÉPÍTŐIPARI KFT.

A kecskeméti székhelyű Bauiso-Technik Építőipari Kft. magánvállalkozásként jött létre, 2009-ben. Irodánk mellett raktárakkal is rendelkezünk, melyek vidékről is jól megközelíthetőek. A cég ügyvezető igazgatója Mácsai Gábor, aki egyben tulajdonos is. Mára már igen elismert céggé nőttük ki magunkat. Az egész ország területén vállalunk munkát. Legfontosabb elvünk ügyfeleink elégedettségén túl a pontosság, megbízhatóság, és minőség. A cég fő tevékenységi köre a gépi vakolás. Jelen pillanatban cégünk 24 főt foglalkoztat, és több alvállalkozóval dolgozunk együtt.

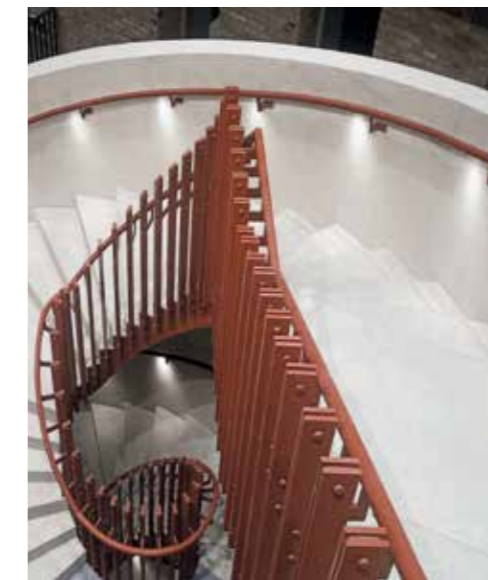
A cég szolgáltatásai közé tartozik:
gépi vakolási munkák elvégzése
BAUMIT és SAKRET termékek forgalmazása,
vakológépek kölcsönözése 220V/390V,
homlokzati hőszigetelés,
homlokzati állványozás,
homlokzati állványok bérbeadása.

Bauiso-Technik Építőipari Kft., a construction company based in Kecskemét, was founded as a sole proprietorship in 2009. In addition to our offices we also possess warehouses with good access from the countryside, as well. The Managing Director and proprietor of the company is Gábor Mácsai. Over the years we have become a highly acclaimed company, undertaking projects nationwide. In addition to ensuring customer satisfaction, our key objectives are accuracy, reliability, and quality. The main activity of our company is mechanised rendering. We currently employ 24 people, and collaborate with several subcontractors.

Our services include:
mechanised rendering works
distribution of BAUMIT and SAKRET products,
rendering machine rental 220V/390V,
thermal insulation of walls,
scaffold construction for walls,
wall scaffold rental

Bauiso-Technik Építőipari Kft.
6000 Kecskemét, Halasi út 25-27
Telefon: (36-76) 701 225
Fax: (36-76) 702 465
E-mail: bauiso@bauiso.hu
Web: www.bauiso.hu

ARGO-HUNGARY KFT.

Nevünk ismerősen hangzik a legtöbb, nagyobb generálkivitelező cég körében, hiszen 1989 óta folyamatosan jelen vagyunk az építőipari piacon. Általános tevékenységi körünk: épületlakatos-ipari munkák széles skálája, komplett acél tetőszerkezetek, épület-acélszerkezetek, csarnokok, rozsdamentes korlátok és burkolatok gyártása, helyszíni szerelések, műemlék-felújítások. A helyszíni szerelésekhez a megfelelő előgyártási lehetőséget saját tulajdonú 1200 m²-es daruzott műhelyünk biztosítja. Műszaki-, technikai- és személyi feltételeink eleve biztosítják az I. osztályú munkavégzést. Ez sokat segített a CEU projekt-nél kapott megbízás rövid határidejű teljesítésében. Az épületbe történő belépéskor láthatóak a belső térben végigvonuló impozáns korlátrendszerek, de a szemek elől rejtett, beépített épületlakatos-tartószerkezeteket is cégünk gyártotta és építette be.

Our name sounds familiar to most major general contractors, as we have been present on the construction industry market continuously since 1989. Our main activities are: a wide range of lightweight metal construction works, production and on-site assembly of complete steel roof structures, steel building structures, halls, stainless steel rails, and claddings, historic renovation. Our own workshop of 1200 m² fitted with cranes provides suitable pre-fabrication capacity for on-site assembly, while our technical and human resources alone guarantee the highest quality of our output. This proved to be of great help for meeting the short deadline of the order received for the CEU project. Entering the building, the spectacular rail systems that run through its entire interior are immediately visible, but the hidden, built-in lightweight metal supporting structures were also manufactured and installed by our company.

ARGO-HUNGARY KFT.
1103 Budapest, Gyömrői út 76-80.
Tel.: (+06-1) 431 8554
Fax: (+06-1) 431 8555
E-mail: argohungary@argohungary.t-online.hu
Web: www.argohungary.hu

ALPIN G-TECH KFT.

Cégünk a homlokzatok szakértője. Több mint két évtizedes tapasztalattal rendelkező csapatunk vasszerkezetek, tornyok szerelésére, korrózióvédelmére, valamint homlokzatok, tűzfalak, légudvarok szigetelésére, festésére specializálódott. Irodaépületek, plázák díszítésében, tisztításában, továbbá speciális világítástechnikai feladatok elvégzésében is óriási tapasztalatunk van. A CEU épületek hatalmas negatív üvegfalainak, acélszerkezeteinek takarításán kívül, a szomszédos légudvarok szigetelésén, festésén dolgoztunk.

We are the facade experts. Our team specialised in the assembly and corrosion protection of steel structures and towers and in painting and insulating facades, firewalls, and air shafts we have over two decades of experience. We also have a vast amount of experience in decorating and cleaning office buildings and malls and performing special lighting technology tasks. In the CEU project, in addition to cleaning the massive negative glass walls and steel structures of the building we also worked on insulating and painting the neighbouring air shafts.

ALPIN G-TECH KFT.

Alpin G-Tech Kft.
2162 Órbottyán Diófa u. 2051/5.
Tel.: (+06-70) 944 7735
E-mail: juhaszoltan@alping.hu
Web: www.alping.hu

MOBILFAL HUNGÁRIA KFT.

DORMA-HÜPPE

MOBIL VÁLASZFALRENDSZEREK
GYÁRTÁSA, KIVITELEZÉSE

MOBIL WALL SYSTEMS
PRODUCTION, IMPLEMENTATION

Mobilfal Hungária Kft | Dorma-Hüppe Austria
1111 Budapest, Budafoki út 59.
Tel.: +36.30.274.1010
E-mail: info@dorma-hueppe.hu
Web: www.mobilfal.hu
www.dorma-hueppe.hu

BAU-SYSTEME 92 KFT.

25 éves, kizárólag magyar tulajdonú cégünk mára az egyik legnagyobb szárazépítészeti nagykereskedelmi vállalat lett hazánkban. Egyedülállóan széles gipszkarton, szigeteléstéchnikai és álmennyezeti palettánk termékeit országos hálózatunkon keresztül már az ország 9 pontján és webáruházainkon keresztül is megvásárolhatják partnereink. Célunk olyan innovatív termékkör forgalmazása mellyel beruházó partnereink kiemelkedő esztétikum mellett időtálló, tökéletes funkcionalitást tudnak megvalósítani megálmodott épületeiknél. A szárazépítést legnagyobb előnye a gazdaságosság mellett a gyorsaság és a design. Nagy örömünkre szolgál, hogy részesei lehettünk ennek a kiemelkedő projektnek és az általunk forgalmazott homlokzati rendszerek egyike került beépítésre.

Our exclusively Hungarian-owned company has a history of 25 years. Today, it is one of the biggest wholesale dry construction companies in Hungary. Our partners can choose from a wide variety of plasterboard, insulation or drop ceiling products at 9 locations in Hungary or via our web shop. Our goal is to offer an innovative product range that provides our investor partners with not only unique aesthetic design solutions in their buildings, but durability and perfect function as well. The greatest advantages of dry construction are cost efficiency, promptness and design. We are happy to be part of this outstanding project, in which one of our facade systems was chosen.

Bau-Systeme 92 Kft.
1095 Budapest, Soroksári út 164.
Tel.: (+36-1) 280 1278
Fax: (+36-1) 281 2144
E-mail: info@bau92.hu
Web: www.bau92.hu

CSEPREGI ÉS TÁRSA KFT.

Cégünk 25 éves családi vállalkozás, amely mindenemű építőanyagot forgalmaz, ezen belül egyik fő pillére a hidegburkolati termékekkel történő kereskedelem. Olyan, a világon elismert gyártók termékeit forgalmazzuk - mint például a Ceramica Imola, Casalgrande Padana, Lafaenza Ceramica, Cerdomus és Ceramica Vogue - melyeket az esztétikum és praktikum mellett a maradandóság és a minőség jellemez. Az általunk forgalmazott termékek megoldást kínálnak mind a kivitelezőknek és beruházóknak, mind a magánvevőknek. Cégünket a megbízhatóság, a jó minőség, a vásárlók legmagasabb szinten történő kiszolgálása jellemzi.

Our company is a 25-year-old family enterprise engaged in the distribution of all types of construction materials, with hard flooring products as a main focus. We market the products of globally renowned manufacturers including Ceramica Imola, Casalgrande Padana, Lafaenza Ceramica, Cerdomus, and Ceramica Vogue, which in addition to their aesthetic appearance and practicality are characterised by durability and high quality. Our products offer solutions to contractors, developers, and private clients alike. Our key strengths are reliability, excellent quality, and the highest standard of service for our clients.

Csepregi és Társa Kft.
7090 Tamási, Szabadság u 92/a.
Telefon: (+36 74) 471 157
Mobil: (+36 30) 348 0534
E-mail: info@csepregi.hu
Web: www.csepregi.hu

VOGLTOPTEC® VAKOLT AKUSZTIKAI ÁLMENNYEZET

Az esztétika és a hangelnyelés kombinációja

A tökéletes akusztikai álmennyezet csak technológia kérdése. A teremakusztika mennyezeteken és falakon történő jelentős javítása érdekében a magas hatékonyságú perforált gipszkarton lapok mellett az akusztikai vakolatokat is számításba kell venni. Mind a két technológia önmagában is rendkívül magas akusztikai hatékonyságot képvisel. Együtt pedig mint az esztétika és a hanggátlás egyedülálló párosát alkotják. Mindezeket túl a Vogl Toptec vakolt akusztikai gipszkarton rendszer egy teljesen glettelmentes megoldás.

Ésszerű és nagyon hatékony:

A hagyományos glettelés és a spakli elhagyása jelentősen növeli a perforált felület részarányát és ezzel az akusztikai teljesítményt Gyorsabb és gazdaságosabb beépítés a pontos, „élt az élhez” illesztési módszernek köszönhetően Hangelnyelési együttható legfeljebb: $\alpha_w = 0,95$ Mindent egy kézről: A teljes rendszer tökéletesen összehangolva és minősítve Teljes rendszer szállítása beleértve a Vogl csavar szettet is.

VOGLTOPTEC® ACOUSTIC PLASTER CEILING

Perfect acoustic plaster ceilings are a question of technique Besides the acoustically highly effective perforated panels, acoustic plasters can also be used to significantly improve room acoustics through wall and ceiling surfaces. Each of these techniques can in itself offer a highly effective acoustic solution. Together they are an unbeatable team in terms of aesthetics and sound absorption. So far, however, working with conventional plaster base panels was more like using smooth gypsum plasterboards than a modern installation technique. The VoglToptec® plastered and perforated plasterboard system works quite differently and, above all, without requiring any filler.

Reasonable and very effective:

Because there is no need for board jointing, there is a considerable increase in perforated area, thus enhancing the acoustic performance Quicker and more economical application due to the precise edge-to-edge installation technique
Sound absorption coefficient of up to $\alpha_w = 0,95$ (absorption class A)
All from one source: the complete system, perfectly matched and tested Delivery includes Vogl screw kit

(+36-70) 703 6083
iroda@romeriroda.hu
www.vogl-deckensysteme.de

(+36-1) 333 0010
kerimpex@kerimpex.hu
www.kerimpex.hu

KÉMÉNYRENDSZEREK

A MaxKamin Kft. teljes körű megoldásokat kínál a piacvezető Tricox égéstermék-elvezető rendszerek tervezése, szállítása, telepítése és végső engedélyeztetése területén. Referenciáink között elsősorban ipari létesítmények, középületek, irodaházak és társasházak szerepelnek, de technológiai berendezések komplett égéstermék-elvezető rendszereinek telepítése is gyakran szerepel feladataink között.

CHIMNEY SYSTEMS

MaxKamin Kft. offers complete solutions for the design, delivery, installation, and final licensing of the market-leading Tricox combustion product exhaust systems. Our references mainly include industrial facilities, public buildings, office buildings, and condominiums, but the installation of complete combustion product exhaust systems for technological installations is also a common task for us.

2040 Budaörs, Gyár utca 2.
Tel.: (+36-23) 503 985
Web: www.tricox.hu

MERKON KFT.

A CEU Nádor utcai munkaterületén cégünk a Market-STRABAG konzorciummal megkötött szerződés alapján kezdte meg a bontási feladatokat. A különösen forgalmas utcafronton lévő épületrész, valamint a teljes belsőudvari épületrész bontását DOOSAN 420 típusú, bontógémmel ellátott vezérgép végezte, a bontási hulladék utcára történő szóródását egy daru által mozgatott, 20-25 méter hosszú gumiszőnyeg akadályozta meg. A képződő hulladék tehergépjárművekre való felrakódását DOOSAN 340 típusú lánctalpas, valamint HYUNDAI 200 típusú gumikerekes munkagépek végezték. A bontási hulladék további hasznosítás céljából elszállításra került. A fentiek szerinti munkálatokat a szerződésnek megfelelően, fennakadások nélkül, határidőre teljesítettük.

On the Nádor utca site of the CEU our company commenced demolition tasks based on a contract signed with the Market-STRABAG Consortium. For the demolition of the building part on the particularly busy street front and the complete inner courtyard a DOOSAN 420 crawler excavator fitted with a boom was used; a 20-25-meter-long rubber carpet moved by a crane prevented demolition debris from falling onto the street. The debris generated was loaded onto dump trucks by DOOSAN 340 tracked and HYUNDAI 200 rubber-wheeled excavators. Demolition debris was removed for re-use. We have carried out the above tasks according to the contract terms, without hitches, and within deadlines.

MERKON Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
1184 Budapest, Lakatos út 61-63.
Tel.: +36 1 291 7070; 290 9701
Fax: +36 1 291 7070
Email: merkon@merkon.hu
Web: www.merkon.hu

PARTNER

Betonelemgyártó és Fémipari Szolgáltató Kft.

Cégünk előregyártott betonelemek gyártásával, illetve előregyártott vasbeton vázszerkezetek tervezésével, gyártásával és kivitelezésével foglalkozik.

Üzemcsarnokunkban sokféle előregyártott beton és vasbeton termék készül: lépcsőkar, kehely, pillér, gerenda, falpanel, támfal elem, lelátó elem, kerítés oszlop, aknaelem és többféle egyedi termék megrendelői igény szerint.

PARTNER

Concrete Manufacturing and Metallurgical Services Ltd.

Our company is specialized in production of prefabricated concrete elements, in designing, manufacturing and installation of precast concrete frame structures.

A wide range of prefabricated and reinforced concrete elements are made in our factory hall: stairs, precast footings, pillars, beams, wall panels, abutments, grandstand elements, fence posts, manhole elements and various special products according to customer requirements.

Betonelemgyártó és Fémipari Szolgáltató Kft.

Cím: 7030 Paks, Vasút u. 2.
Telefon: +36 75 519 230
Fax: (+36-75) 421 794
E-mail: info@partnerpaks.hu
Web: www.partnerpaks.hu

SBT Automatika Kft.

CEU campus integrált épület felügyeleti rendszerének kivitelezését SBT Automatika Kft. végezte. A projektben Siemens DESIGO CC épület felügyeleti rendszer került telepítésre, mely az új BMS rendszer első hazai bemutatkozása. Az átadott DESIGO CC rendszer a gépészeti alrendszerek és szobai helyiségek kezelésén kívül integrálja a tűzjelzés, behatolás védelem, CCTV, beléptető gyengeáramú alrendszereket is.

A szobai vezérlők helyiségenként kezelik a jelentés, napsugárzás, időjárás és felhasználói igény függvényében a világítás erősségét, árnyékolást, frisslevegő utánpótlást és helyiség hőmérsékletet. DESIGO CC a legkisebb energiafelhasználás mellett a nagyfokú integráció segítségével menedzseli az épületben a maximális komfortot. SBT Aut. Kft. a BMS rendszerek tervezésén, telepítésén kívül hibajavítással és szerviz tevékenységgel is foglalkozik.

SBT Automatika Kft.

The integrated building management system of the CEU campus was constructed by SBT Automatika Kft. The project included the installation of the Siemens DESIGO CC building management system, which marked the first appearance of this new BMS system in Hungary. In addition to the management of building engineering subsystems and individual premises, the delivered DESIGO CC system also integrates the light-current fire alarm, intrusion protection, CCTV, and access control subsystems. Room controllers manage the intensity of lighting, shading, replenishment of fresh air, and temperature separately for each of the premises, depending on the presence of people, sunlight, weather conditions, and user needs. Thanks to its high level of integration DESIGO CC ensures maximum comfort in the building with minimal energy consumption. In addition to the design and installation of BMS systems our company also provides troubleshooting and service activities.

SBT Automatika Kft.

H-1143 Budapest, Gizella út 51-57.
Mobil: (+36-30) 9401-957
Fax: (+36 1) 471-1802
Email: lajos.pallagi@sbtaut.hu
www.sbtaut.hu

Solution Partner

SIEMENS

FOR-BAU 97 BT.

1997-ben alakult a cégünk. Társaságunk fő tevékenységi köre a felületképzés, gipszkarton, vasbeton, ytong falak glettelése – gépi technológiával egyaránt –, festése, tapétázása. Vállaljuk fa- illetve fémfelületek mázolását, de homlokzati munkák kivitelezésével is foglalkozunk. A cég profiljába beletartoznak lakások, családi házak, irodaépületek, szállodák és csarnokok festési munkái is. A sok éves tapasztalatnak, a felkészült szakembereinknek és a kiváló minőségű anyagoknak köszönhetően cégünk folyamatosan jelen van a magyar építőipari palettán. Az idei év egyik projektje volt a CEU homlokzatának festése.

Utóbbi nagyobb munkáink:

A8 Palace Hotel
OBO Bettermann
VGP Park, Alsónémedi
Apollo Tyres, Gyöngyöshalászi
TAKATA, Miskolc
Groupama Aréna
Honeywell, Nagykanizsa

Our company was established in 1997. Our main activities are surface finishing, repairing plasterboard, reinforced concrete, and Ytong concrete walls – also using mechanised technology –, painting and wallpapering. We can undertake the painting of wooden or metal surfaces and offer facade works, as well. Our company profile also includes painting apartments, houses, office buildings, hotels, and halls. Thanks to many years of experience, an expert team of professionals, and the use of materials of excellent quality we have become a constant player on the Hungarian construction industry market. One of our projects for this year was painting the facade of the CEU.

Our latest major projects:

A8 Palace Hotel
OBO Bettermann
VGP Park, Alsónémedi
Apollo Tyres, Gyöngyöshalászi
TAKATA, Miskolc
Groupama Aréna
Honeywell, Nagykanizsa

For-Bau 97 Bt.
2161 Csomád, Fóti utca 4.
Tel.: (+36-30) 446 8105
E-mail: forbau@invitel.hu
Web: www.forbau.hu

GARZON BÚTOR CÉGCSOPORT

A Garzon Bútor Cégcsoport Magyarország egyik legrégebbi 100 százalékban magyar tulajdonú bútorgyártója, immár 66 éves működési tapasztalatunkkal a piac meghatározó szereplőjévé váltunk. Napjainkban fővállalkozói, kereskedelmi és gyártói tevékenységet folytatunk. Pénzügyi helyzetünk stabil, tőkeerős cég vagyunk, éves árbevételünk meghaladja a 4 milliárd forintot. Cégcsoportunk menedzsmentje számára legfőbb érték az elégedett Megrendelő. Gyártóként és fővállalkozóként a tervezéstől a kulcsrakész kivitelezésig nyújtunk szolgáltatást. Székesfehérvári kereskedelmi, gyártói és logisztikai központunkban végezzük tevékenységünket.

Stratégiai területeink:

iroda
egészségügy
művelődés, kultúra
szálloda
üzletberendezés
bérgyártás

Garzon Furniture Corporation, a 100% Hungarian company is one of the oldest furniture manufacturers of Hungary. It has been active on the market of furniture manufacturers for 66 years now. Our corporation is a trade and manufacturing company, on principal contractor level. With an impressive history as a manufacturer, our company has a stable financial background and high capital intensity, with an annual revenue of over HUF 4 billion. For the management of our Group, the most valuable assets are our satisfied customers. As a principal contractor, we provide services from design to turnkey implementation. We pursue our activities at our trade, manufacturing and logistics center based in the city of Székesfehérvár.

Our strategic areas are:

office
healthcare
education and culture
hotels
shop-fitting
contract manufacturing

Garzon Bútor Cégcsoport
8000 Székesfehérvár, Bakony u. 4.
E-mail: garzon@garzon.hu
Web: www.garzon.hu

HERCZEG ÉS TÁRSA KFT.

Cégünk, a Herczeg és Társa Kft. a Market-STRABAG Konzorcium alvállalkozójaként a CEU campus projektjén is bizonyítható tudását. A Várkert Bazár felújítási munkái után ez újszerű feladatot jelentett. A kivitelezési munkák során belső fa, normál- és hanggátló nyílászáró szerkezetek gyártását és helyszíni szerelését végeztük. Igazi kihívást jelentett az ír tervezőiroda terveit és magas igény szintet tükröző elvárásait, a szűk kivitelezési időszakban megvalósítható formában, gyárthatóvá és kézzelfogható produkttá tenni. Különösen szép feladatot jelentett a Budapest Nádor u. 15. szám alatti épületben a közösségi terek és az auditorium nyílászáróinak kivitelezése. Ezek a natúr felületkezelésű tölgy szerkezetek igényes módon egészítik ki és fogják keretbe a többi szakma munkáját. Munkatársaink munkáját dicsérve végül harmonikus egységben emelik magasabb szellemi és esztétikai szintre az építészeti tereket. Remélhetőleg sokak számára válik hasznossá közös tevékenységünk, maradandó esztétikai élményt nyújt a jövő nemzedékek számára.

Our company, Herczeg és Társa Kft., had the opportunity to prove its expertise in the CEU campus project, as well, as a subcontractor of the Market-STRABAG Consortium. After the renovation works of the Castle Garden Bazaar, this represented a novel task. In the project, we performed the production and on-site assembly of normal and acoustic wooden interior doors. Turning the plans and high standards of the Irish designer bureau into a tangible product that could be manufactured and realised within the tight project schedule represented a veritable challenge. Creating the doors of communal spaces and of the auditorium in the building situated at 15 Nádor utca was a particularly beautiful task. These oak structures with a natural finish exquisitely complete and frame the work of other trades and as a harmonious unit raise architectural spaces to a higher spiritual and aesthetic level that is testament to the work of our colleagues. We hope that our joint activity will prove useful for many and provide a lasting aesthetic experience for future generations.

Herczeg és Társa Kft.
6000 Kecskemét, Tatár sor 10.
Tel.: (+36-76) 322 581
Fax: (+36-76) 486 830
E-mail: htsakft@htsakft.hu
Web: www.htsakft.hu

SYBA NAPVÉDELEM KFT.

Cégünk évtizedekre visszanyúló szakmai múltjának köszönhetően, alkalmazkodva a tervezői és kivitelezői szempontokhoz, egyedi árnyékolástechnikai igényeket is képes megvalósítani. Különleges megoldásokat kínálunk modern irodaépületek, hotellek, iskolák, középületek részére. Büszkék vagyunk rá, hogy részt vehettünk a CEU kivitelezésében, és funkcionális és esztétikai szempontoknak is megfelelő szerkezetekkel gazdagíthattuk az épületet. Speciális igényeivel keressen minket bizalommal.

Due to its decades-long professional history our company can also accommodate unique shading technology needs in line with the criteria of designers and contractors. We offer special solutions for modern office buildings, hotels, schools, and public buildings. We are proud to have had the opportunity to take part in the CEU project and to have enriched the edifice with structures that satisfy both functional and aesthetic criteria. Do not hesitate to contact us with any custom needs!

SYBA Napvédelem Kft.
2120 Dunakeszi, Repülőtéri út 1.
Tel.: (+36-30) 553 7452
Web: www.syba.hu

ÉPÜLETLAKATOS MUNKÁK

1031 Budapest, Áldomás u. 39.
Tel.: (+36-1) 250 2711
fax: (+36-1) 454 1341
E-mail: brass@brass.hu
Web: www.brass.hu

GYÉMÁNTTECHNOLÓGIA A CEU-N

A CEU campus, mint meglévő téglapépület-új vasbeton szerkezetű ház kombinációja a gyémánttechnológiai szerkezetátalakítás szinte valamennyi felhasználási területét aktualizálta. Az építkezésen szükség volt meglévő vasbeton pincefödémében nagyméretű nyílás készítésére toronydarú telepítéséhez, az épületgépeszeti szerelómunkák számára átvezető nyílások készítésére régi, vegyes szerkezetű- (tégla boltozat-feltöltés-aljzatbeton) és új vasbeton födémekben, vasbeton-, téglá- és vegyes szerkezetű falazatokban. A meglévő téglafalazatok átalakításánál (pl. ajtóbővítések akár 1 m fölötti falvastagságok esetén) különösen hasznos volt a szerkezetkímélő gyémánttechnológiai falvágás alkalmazása.

DIAMOND TECHNOLOGY AT CEU

The CEU campus buildings, as the combination of an existing brick building and a new building with reinforced concrete structure have refreshed almost all fields of diamond technology restructuring. At the construction site it was necessary to create large openings in the existing reinforced concrete cellar ceilings so that the tower crane could be mounted; openings were needed for the transfer of building engineering works in the old mixed structure (brick vault-fillup-concrete floor) as well as in new reinforced concrete floors, in reinforced concrete-, brick- and mixed walls. When remodelling existing brick walls (e.g. enlarging door openings at wall thicknesses over 1 m) the structure-friendly diamond-technology wall cutting was particularly useful.

DORLA BAU KFT.

Cégünk közműépítéssel, vízbekötésekkel, csatornabekötésekkel, víz-csatornahálózatok tervezésével, kivitelezésével, komplett megvalósításukkal foglalkozik. Referencia munkáink között megtalálható egyebek mellett a Sorsok Háza projekthez kapcsolódóan a Fiumei úti tűzcsapok telepítése NA 500-s főnyomó vezetékről. Továbbá ugyanitt tervezés, engedélyeztetés, ingatlanon belül vízhálózat kiépítése, vízbekötés tervezése, engedélyezése, használatbavételi hozzájárulás beszerzése. A Groupama Arénához kapcsolódó NA-400-s vízkiváltás a Nagyvárad téren; tervezés, engedélyezés.

További referenciáink:

Víz- csatornahálózat kiépítése, Március 15. tér, Budapest
Víz- csatornahálózat kiépítése, víz- és csatornabekötések, Újhegyi sétány, Budapest, X. kerület
Közműépítési munkák, víz-csatorna, Jaguár szalon, Budapest, XI. kerület
Közműépítési munkák, Szent Imre tér, Budapest, XXI kerület
NA 160-s KPE vízvezeték építése, Gát utca, Budapest, IX. kerület
SKANSKA irodaház közműbekötések tervezése, kivitelezése, Váci út, Budapest, XIII. kerület
Tervezési munkák: NA 100-s Göv vezeték, Tamási Áron utca, Budapest, XII. kerület
NA -150-s Göv vezeték, Petőfi Sándor utca, Budapest, V. kerület
NA 110-s KPE vízvezeték, Kaptató utca, Budapest, II. kerület

Our company offers comprehensive solutions for the planning, constructing and complete implementation of public utility works, water supply, sewage connections, and water-sewage pipeline systems. Our references include the installation of the fire hydrants at Fiumei út from the NA 500 water main, in connection with the project of Sorsok Háza social institution. In addition, we were also involved in planning, obtaining licenses, waterline construction inside the building, water connection planning and licensing and obtaining building use license. Our task in connection with the Groupama Arena was the NA-400 water replacement at Nagyvárad tér, as well as planning, and licensing.

Additional references:

The construction of the water supply and sewerage system at Március 15. tér, Budapest
The construction of the water supply and sewerage system, water and sewage connections at Újhegyi sétány, Budapest, District X.
Public utility works, water-sewage, Jaguár saloon, Budapest, District XI.
Public utility works, Szent Imre tér, Budapest, District XXI.
NA 160 KPE water system construction, Gát utca, Budapest, District IX.
SKANSKA office building design, construction, Váci út, Budapest, District XIII.
Design work:
NA 100 KPE pipeline, Tamási Áron utca, Budapest, District XII.
NA -150 KPE pipeline, Petőfi Sándor utca, Budapest, District V.
NA 110 KPE water pipeline, Kaptató utca, Budapest, District II.

Dorla-Bau Kft.
2011 Budakalász, Munkácsy Mihály utca 24.
Tel.: (+06-26) 785-388; (+06-20) 972 3570
Fax.: (+06-26) 785 388
E-mail: redaitibor@gmail.com

AlapszisÉp Kft.
1173 Budapest, 544. utca 38.
Mobil: (+36 30) 934 5543
Fax: (+36-1) 417 2006
e-mail: alapsziskft@gmail.com

INTELLIGENS VILÁGÍTÁSI RENDSZEREK

TERVEZÉS BEÜZEMELÉS KARBANTARTÁS

www.lumentron.eu

OTTHONDEPO.HU KOVÁCS TÜZÉP KFT.

Az OtthonDepo.hu egy építőanyagokkal és lakberendezési cikkekkel foglalkozó webáruház, amelyet a 26 éves Kovács Tüzép Kft. üzemeltet. A webáruház választékában nagy hangsúllyal jelennek meg burkolatok, szaniterek, csaptelepek, fürdőkádák, zuhanykabinok és egyéb szerkezeti építőanyagok. A végfelhasználók mellett állandó partnereink lakberendezők, építésszek és viszonteladók. A vásárlók elégedettségét szolgálja az országos logisztika és a folyamatosan bővülő raktárkészlet. 2016-ban a webáruház az „Év Internetes Kereskedője” szavazáson bekerült a legjobb 10 közé a nagyvállalati kategóriában. Az Otthondepo.hu - a Lurdy-házban található bemutatóterem mellett, novemberben új üzlettel bővül Budapesten, a Pesti úton található HomeCenter-ben.

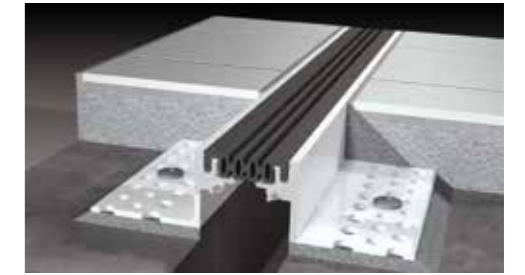

OtthonDepo.hu is a webstore specialising in construction materials and furnishing articles, operated by Kovács Tüzép Kft., a company with 26 years of history. Coverings, sanitary fixtures, faucets, bathtubs, shower cabins, and other structural building materials are prominent within the offerings of the webstore. In addition to end users, our partners include interior designers, architects, and resellers. Our nationwide logistics network and continuously expanding stock are dedicated to ensuring the satisfaction of our customers. In 2016 the webstore finished in the top 10 in the corporate category of the „Online Merchant of the Year” awards. In addition to its showroom in Lurdy-ház, OtthonDepo.hu will open a new store in Budapest in November, in the HomeCenter on Pesti út.

Bemutatóterem: LURDY HÁZ
1097 Budapest, Könyves K. krt. 12-14. | 32. sz. üzlet
www.otthondepo.hu

BMI BALÁZS MÉRNÖKIRODA KFT.

Cégünk hat éve képviseli dilatációs profilrendszerrel Európa piacvezető cégét, a MIGUA GmbH-t. A fugarendszerek magyarországi forgalmazójaként garantálja ugyanazt a kiemelkedő minőséget, átfogó fugaprofil és fugaszerezeti programot, mint az anyavállalat. Hazai és nemzetközi vezető építésszek, tervezők és kivitelezők számítanak a MIGUA-ra. Kiváló referenciákkal világszerte jelentősen hozzájárulnak a kiemelkedő építmények tartós védelméhez, valamint, hogy ezek tökéletes funkcionalitást és építészeti minőséget kapjanak. A MIGUA fugarendszerek széles körű alkalmazási területen fellelhetőek: olyan nagylétesítményekben például, mint bevásárló központok, kiállítási csarnokok, kórházak, ipari termelők és raktár-csarnokok, mélygarázsok és gyalogoshidak.

Our company has been representing the expansion joint profile systems of Europe's market leader, MIGUA GmbH, for six years. As Hungarian distributors of these joint systems we offer the same comprehensive joint profile and joint structure palette of outstanding quality as the parent company. Leading Hungarian and international architects, designers, and contractors rely on MIGUA, who hold excellent references for their contribution to the durable protection and perfect functionality and architectural quality of high-key buildings worldwide. The MIGUA joint systems can be found in a wide range of applications, including large-scale facilities such as shopping centres, exhibition halls, hospitals, industrial plants and warehouses, underground parking garages, and pedestrian bridges.

BMI Balázs Mérnökiroda Kft.
2038 Sósút, Ipari Park hrsz. 3508/23.
Tel.: (+36-23) 919 164
Fax: (+36-23) 919 165
E-mail: office@bmi.co.hu
Web: www.bmi.co.hu

CASTELLUM HOTEL HOLLÓKŐ

- Pontmegfogásos üvegtorlát
- Wellness edzett üvegfal

EDZETT ÜVEGFALAK,
KERET NÉLKÜLI NYÍLÓ ÉS TOLÓAJTÓK,
EGYEDI MÉRETŰ ZUHANYKABINOK,
ÜVEGTORLÁTOK ÉS JÁRTHATÓÜVEGFELÜLETEK

DUALGLASS

Dual Glass Kft.
2243 Kóka, Nagykátai út 133.
info@dualglass.hu
www.dualglass.hu
70/398-4845

Egyedi zuhanykabinok:
Mala Garden, Regency, Atlantisz, Aurora,
La Riva, Liszkay Pincészet

Tárolók, vitrinek:
Jurisics vár, Aquincum Múzeum,
Szántó Kovács János Múzeum

Üvegportálok:
Vodafone, Dockyard, Játék-Vár

Alkosson szabadon VELUX tetőtéri ablakokkal

Biztonsági üveggel ellátott tetőtéri ablak

- ✓ Belső szilánktmentes ragasztott üveg
- ✓ Védelem a személyi sérülésekkel szemben
- ✓ Ha közvetlenül az ablak alatt alszanak, játszanak
- ✓ Ha az ablak fej feletti magasságba kerül

Részletek:
www.velux.hu

Életre keltjük a fényt.

VELUX®

**JANKÓ
ABLAK**
ALAPÍTVÁ 1987

Jankó CROSS

Jankó CROSS flat

Jankó CROSS

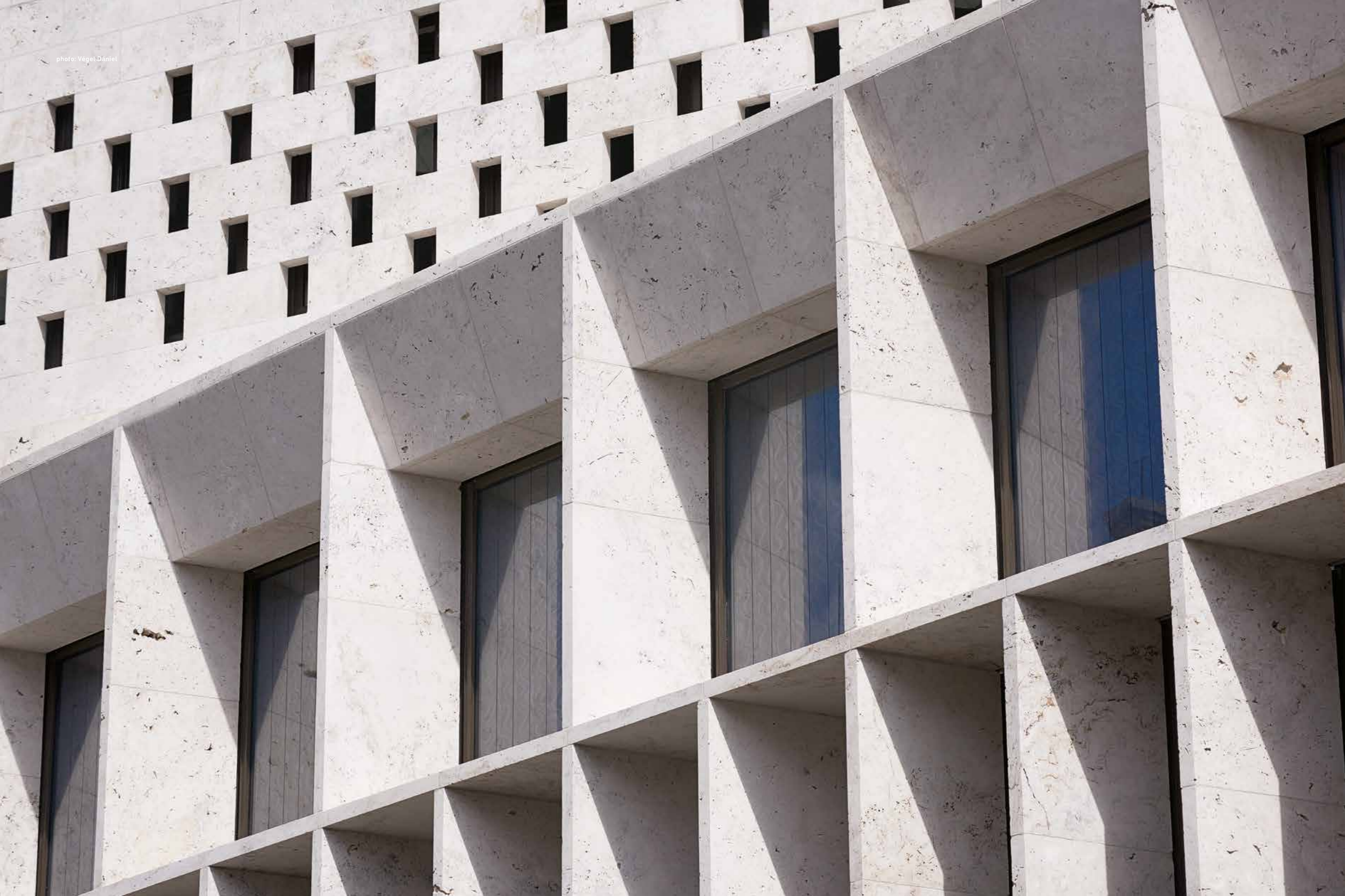
ÚJ!

Jankó BIG

WWW.JANKOABLAK.HU

ABLAK, AJTÓ, ÁRNYÉKLÁS
JOSKO FENESTERTYÉREN KÉPVISELET
SÓFA PROJEKT KFT.
1138 Budapest, Népfürdő utca 3/a.
Tel.: (+36-30) 430 8064
Web: www.joskoszalon.hu
Kihajtható borítóoldal

ACÉLTOKOK-, AJTÓK, TŰZVÉDELMI AJTÓK
DOMOFERM HUNGARIA KFT
1211 Budapest, Szállítók útja 6.
Tel.: (+36-1) 278-1090
Fax: (+36-1) 278-1099
E-mail: domoferm@domoferm.com
Web: www.domoferm.com/hu
104. old.

ALPIN TECHNIKA
ALPIN G-TECH KFT.
2162 Orbottány, Diófa u.2051/5.
Telefon: (+36-70) 944 7735
E-mail: juhaszoltan@alping.hu
Web: www.alping.hu
111. old.

ALUMÍNÍUM NYÍLÁSZÁRÓK
NORDIKAL TERVEZO ES SZOLGALTATO KFT.
1113 Budapest, Bartók Béla út 152.
Tel.: (+36-1) 204 0052
Fax: (+36-1) 204 0053
E-mail: iroda@nordikal.hu
Web: www.nordikal.hu
102. old.

ÁRNYÉKLÁSTECHNIKA
SYBA NAPVEDELEM KFT.
2120 Dunakeszi, Repülőtéri út 1.
Tel.: (+36-30) 553 7452
Web: www.syba.hu
115. old.

AUTOMATIKA RENDSZEREK TERVEZÉSE, PROJEKT KIVITELEZÉS, KARBAN-TARTÁS
SBT AUTOMATIKA KFT.
1143 Budapest, Gizella út 51-57.
Mobil: (+36-30) 9401 957
Fax: (+36-1) 471 1802
E-mail: lajos.pallagi@sbtaut.hu
Web: www.sbtaut.hu
114. old.

ÁLMENNYEZETI RENDSZEREK GYÁRTÁSA ÉS FORGALMAZÁSA
VOGL DECKENSYSTEME GMBH
Industriestraße 10, 91448 Emskirchen, Németország
E-mail: iroda@romeriroda.hu
Web: www.vogl-deckensysteme.de
113. old.

BELSŐÉPÍTÉSZET
KEMABO KFT.
1037 Budapest, Bojtár utca 37.
Telefon : (+36-1) 453 3180
Mobil: (+36-30) 932 1237
Fax : (+36-1) 453 3185
E-mail: info@kemabo.hu
Web: www.kemabo.hu
84-87. old.

BELSŐÉPÍTÉSZETI ANYAGOK KERESKEDELME
KERIMPEX KFT.
1149 Budapest, Mogyoródi út 32.
Tel.: (+36-1) 333 0010
E-mail: kerimpex@kerimpex.hu
Web: www.kerimpex.hu
113. old.

BIZTONSÁGTECHNIKA, FIZIKAI BELÉPTETŐ ESZKÖZÖK
KABA BIZTONSÁGTECHNIKAI ZRT.
1044 Budapest, Óradna u. 3/b.
Telefon: (+36-1) 350 1011
Fax: (+36-1) 329 0692
E-mail: info.hu@kaba.com
Web: www.hu.kaba.com
109. old.

BÚTORGYÁRTÁS
GARZON BÚTOR CEGCSOPORT
8000 Székesfehérvár, Bakony u. 4.
E-mail: garzonz@garzon.hu
Web: www.garzon.hu
115. old.

DESIGNBETON TERVEZÉS ÉS GYÁRTÁS
IVANKA FACTORY & DESIGN SERVICES
1165 Budapest, Újszász utca 47/C.
Mobil: (+36-20) 398 5511
E-mail: info@ivankaconcrete.com
Web: www.ivankaconcrete.com
98-99. old.

DORMA-HÜPPE MOBIL VÁLASZFALRENDSZEREK
GYÁRTÁSA, KIVITELEZÉSE
MOBILFAL HUNGARIA KFT | DORMA-HÜPPE AUSTRIA
1111 Budapest, Budafoki út 59.
Tel.: (+36-30) 274 1010
E-mail: info@dorma-hueppe.hu
Web: www.mobilfal.hu; www.dorma-hueppe.hu
112. old.

EGYEDI ÉPÜLET- ÉS BÚTORIPARI TERMÉKEK GYÁRTÁSA, SZERELÉSE, VALA-MINT MŰEMLEK JELLEGŰ ÉPÜLETEK FALSZERKEZETEINEK ÚJRAGYÁRTÁSA, SZERELÉSE ÉS FELÚJÍTÁSA
HERCZÉG ES TARSA KFT.
6000 Kecskemét, Taltár sor 10.
Tel.: (+36-76) 322 581
Fax: (+36-76) 486 830
E-mail: htsakft@htsakft.hu
Web: www.htsakft.hu
115. old.

EGYEDI ÜVEGEZÉSI MUNKÁLATOK
DUAL GLASS KFT.
2243 Kóka, Nagykátai út 133.
Tel.: (+36-20) 211 5151
Web: www.dualglass.hu
118. old.

ELŐREGYÁRTOTT VASBETON SZERKEZETEK
PARTNER BETONELEMGYÁRTÓ ÉS FEMIPARI SZOLGALTATO KFT.
7030 Paks, Vasút u. 2.
Tel.: (+36-75) 519 230
Fax: (+36-1) 209 3505
E-mail: info@partnerpaks.hu
Web: www.partnerpaks.hu
114. old.

ÉPÍTÉSI- ÉS BONTÁSI HULLADÉKSZÁLLÍTÁS- ÉPÜLET- ÉS ÉPÍTMÉNYBONTÁS, GÉPI FÖLDMUNKA; MOBIL TOALETT-KABINOK, KERÍTÉSEK ÉS KORDONOK BÉRBEADÁSA
MERKON SZOLGALTATO ES KERESKEDELMI KFT.
1184 Budapest, Lakatos út 61-63.
Tel.: (+36-1) 291 7070
Fax: (+36 1) 291 7070
E-mail: merkon@merkon.hu
Web: www.merkon.hu
113. old.

ÉPÍTŐANYAG ÉS FÜRDŐSZOBA KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM
ÓTTTHONDEPO.HU/KOVACS TUZEP KFT.
1097 Budapest, Könyves Kálmán körút 12-14., Fsz. 32. sz. üzlet
Tel.: (+36-30)330 5560 (üzlet); (+06-1) 443 3555 (Vevőszolgálat)
E-mail: lurdy@otthondepo.hu; vevoszolgalat@otthondepo.hu
Web: www.otthondepo.hu / www.kovacsuzep.hu
117. old.

ÉPÍTŐANYAG FORGALMAZÁS
CSEPREGI ES TARSA KFT.
7090 Tamási, Szabadság u 92/a.
Telefon: (+36-74) 471 157
Mobil: (+36-30) 348 0534
E-mail: info@csepregi.hu
Web: www.csepregi.hu
112. old.

ÉPÜLETAUTOMATIZÁLÁS ÉS BIZTONSÁGTECHNIKA
SIEMENS ZRT.
1143 Budapest, Gizella út 51-57.
cps.hu@siemens.com
www.siemens.hu/cps
68-69 old, 114.

ÉPÜLETLAKATOS MUNKÁK
I-BRASS KFT.
1031 Budapest, Áldomás utca 39.
Tel.: (36-1) 250 2711
Fax: (36-1) 454 1341
E-mail: brass@brass.hu
Web: www.brass.hu
116. old.

ÉPÜLETLAKATOS-IPARI MUNKÁK
ARGO HUNGARY KFT.
1103 Budapest, Gyömrői út 76-80.
Telefon: (+36-1) 431 8554
Fax: (+36-1) 431 8555
E-mail: argohungary@argohungary.t-online.hu
Web: www.argohungary.hu
111. old.

FF SYSTEMBAU REVÍZIÓS AJTÓK MAGYARORSZÁGI IMPORTÖRE
TETENY-KER
1185 Budapest, Üllői út 626.
Tel.: (+36-1) 439 1251; 439 1252
E-mail: info@teteny-ker.hu
Web: www.teteny-ker.hu
93. old.

FESTÉS, FELÜLETKÉPZÉS, TAPÉTAZÁS
FOR-BAU 97 BT.
2161 Csomád, Fóti utca 4.
Telefon: (+36-30) 446 8105
E-mail:forbau@invitel.hu
Web: www.forbau.hu
114. old.

GIPSZKARTON, SZIGETELÉS, SZÁRAZÉPÍTÉSZET
BAU-SYSTEME 92 KFT.
1095 Budapest, Soroksári út 164.
Tel.: (+36-1) 280 1278
Fax: (+36-1) 281 2144
E-mail: info@bau92.hu
Web: www.bau92.hu
112. old.

GENERÁLKIVITELEZÉS
MARKET ÉPÍTŐ ZRT.
1037 Budapest, Bojtár u. 53.
Tel.: (+36-1) 279 2727.
Fax: (+36-1) 466 4827
E-mail: marketiroda@market.hu
Web: www.market.hu
28-31., 70-74. old. B4

GENERÁLKIVITELEZÉS, BONYOLÍTÁS
FI TOUT ZRT.
1038 Budapest, Révész utca 25.
Tel.: (+36-1) 705 8773
Fax: (+36-1) 705 8776
E-mail: info@fitout.hu
Web: www.fitout.hu
1. old.

GENERÁLKIVITELEZÉS, SZERKEZETÉPÍTÉS ÉS MÉRNÖKI LÉTESÍTMÉNYEK
STRABAG-MML KFT.
1117 Budapest, Gábor Dénes utca 2. (Infopark D épület).
Tel.: (+36-1) 358 5000
Fax: (+36-1) 358 5462
E-mail: info.strabagmml@strabag.com
Web: www.strabag.hu
32-35. old. B3

GÉPJÁRMŰ-KERESKEDELEM
PORSCHE HUNGARIA KERESKEDELMI KFT.
1139 Budapest, Fáy utca 27.
Web: www.pohu.hu; www.audi.hu
B2

GYÉMÁNTTECHNOLÓGIÁS BETONVÁGÁS-FÚRÁS
ALAPSZÍSEP KFT.
1173 Budapest, 544. utca 38.
Tel.: (+36-30) 934 5543
Fax: (+36-01) 417 2006
E-mail: alapsziszikft@gmail.com
116. old.

HIDEG ÉS MELEGBURKOLATOK FORGALMAZÁSA
V-CONSTRUCT KFT.
1097 Budapest, Drégely u. 6-8/A.
Tel.: (+36-30) 415 6382
E-mail: info@v-construct.hu
Web: www.v-construct.hu
107. old.

HOMLOKZATI NYÍLÁSZÁRÓK GYÁRTÁSA ÉS ÉRTÉKESÍTÉSE
JANKO FAIPARI ES KERESKEDELMI KFT.
7900 Szigetvár, Damjanich utca 6.
Tel.: (+36-30) 561 2841
Fax: (+36-73) 510 286
E-mail: jankopeter@jankokft.hu
Web: www.jankokft.hu
119. old.

INTELLIGENS VILÁGÍTÁSI MEGOLDÁSOK
LUMENTRON ELECTRONIC KFT.
1025 Budapest, Szépvölgyi út 146.
Tel.: (+36-30) 636 2861
Fax: (+36-1) 325 8031
E-mail: lumentron@lumentron.eu
Web: www.lumentron.eu
117. old.

KÖZMŰÉPÍTÉS, VÍZ- ÉS CSATORNA BEKÖTÉSEK, VÍZ-CSATORNA HÁLÓZATOK TERVEZÉSE, KIVITELEZÉSE, KOMPLETT MEGVALÓSÍTÁSA
DOURLA-BAU KFT.
2011 Budakalász, Munkácsy Mihály u. 24.
Tel.: (+36-20) 972 3570; (+36-26) 785 388
E-mail: redaitibor@gmail.com
116. old.

LÁTVÁNYBETON
LÁTVÁNYBETON KFT.
2000 Szentendre, Honvéd u. 6.
E-mail: kapu@latvanybeton.hu
Web: www.latvanybeton.hu
105. old.

MIGUA DILATÁCIÓSPROFILOK FORGALMAZÁSA
BMI BALAZS MERNOKIRODA KFT.
2038 Söskút, Ipari Park hrsz. 3508/23.
Telefon: (+36-23) 919 164
Fax: (+36-23) 919 165
E-mail: office@bmi.co.hu
Web: www.bmi.co.hu
117. old.

OKTATÁS
KÖZEP-EURÓPAI-EGYETEM (CEU)
1051 Budapest, Nádor utca 9.
Tel.: (36-1) 327 3000
E-mail: communications_office@ceu.edu
Web: www.ceu.edu
10-13., 64-67., 92. old.

PÁLYÁZAT
ARTZEPT
Zepter International
Web: www.zeptermagazin.hu
2. old

SZÁRAZÉPÍTŐ KIVITELEZŐ
 GALONICS & IVANICS KFT.
2500 Esztergom, Jókai út 8.
Tel.: (+36-30) 932 4594
E-mail: galonics.ivanics@gmail.com
103. old.

SZIGETELÉS
HYDROPROOF KFT.
1115 Budapest, Kelenföldi út 17. B lph. IV/1.
Telefon: (+36-1) 209 2445
Fax: (+36-1) 209 3505
E-mail: hydroproof@hydroproof.hu
Web: www.hydroproof.hu
100-101. old.

SZERKEZETÉPÍTÉS
MORATUS SZERKEZETÉPÍTŐ KFT.
1037 Budapest, Bojtár u. 53.
Tel.: (+36-1) 466 4827
Fax: (+36-1) 883 0243
E-mail: info@moratus.hu
Web: www.moratus.hu
94-95. old.

TELJESKÖRŰ BELSŐÉPÍTÉSZETI KIVITELEZÉS, MODULSZÖNYEG ÉRTÉKESÍTÉS
PRINTIERIER KFT.
1138 Budapest, Esztergomi út 48.
Tel.: (+36-1) 349 6545
Fax: (+36-1) 349 6544
E-mail: info@printierier.hu
Web: www.printierier.hu, www.interfacehungary.com
82, 106. old.

TERVEZÉS, PROJEKTMENEDZSMENT, KÖRNYEZETTUDATOSSÁGI TANÁCSADÁS, KIVITELEZÉS MENEDZSMENT, GENERÁLKIVITELEZÉS, FEJLESZTÉMENEDZS-MENT
DVM GROUP
Váci 1 Building
1052 Budapest, Türr István utca 8.
Tel.: (+36-1) 302 4275
Fax: (+36-1) 302 7186
E-mail: info@dvmgroup.com
Web: www.dvmgroup.com
82-83. old.

TETŐTÉRI ABLAKOK GYÁRTÁSA
VELUX MAGYARORSZAG KFT.
1031 Budapest, Zsófia utca 1-3.
Tel.: (+36-1) 436 0601
Fax: (+36-1) 436 0605
E-mail: velux-h@velux.com
Web: www.velux.hu
119. old

TRICOX ÉGÉSTERMÉK-ELVEZETŐ RENDSZEREK TERVEZÉSE, SZÁLLÍTÁSA, TELEPÍTÉSE ÉS VÉGSŐ ENGEDÉLYEZTETÉSE
MAXKAMIN KFT.
2040 Budaörs, Gyár utca 2.
Tel.: (+ 36-23) 503 985
Web: www.tricox.hu
113. old.

TÖMÖRFA PADLÓK GYÁRTÁSA
EDELHOLZ FAIPARI KFT.
Bemutatótermeink: 1138 Budapest, Turóc utca 7., 8999 Zalaövő, Egerágyi út (Ipari park)
Kapcsolat: Vastag Antal (magyarországi értékesítési vezető)
Mobil: (+36-70) 776 4846
E-mail: vantal@edelholz.hu
Web: www.edelholz.hu
108. old.

TŰZVEDELEM
DUNAMENTI TŰZVEDELEM IPARI SZOLGÁLTATÓ ÉS KERESKEDELMI ZRT.
2131 Göd, Nemeskéri Kiss Miklós u. 39.
Tel.: (+36-27) 345-217
Fax: (+36-27) 345-074
E-mail: godcenter@dunamenti.hu
Kereskedelmi iroda: 1149 Budapest, Pósa Lajos u. 20-22.
Tel.: (+36-1) 221-5574
Fax: (+36-1) 221-8092
E-mail: budapestoffice@dunamenti.hu
Web: www.dunamenti.hu
110. old.

VAKOLÁS
BAUISO-TECHNIK KFT.
6000 Kecskemét, Halas út 25-27
Telefon: (+36-76) 701 225
Fax: (+36-76) 702 465
E-mail: bautiso@bautiso.hu
Web: www.bautiso.hu
111. old.

VILÁGÍTÁSTECHNIKA
DELTA LIGHT. SIMES TERMÉKEK MAGYARORSZÁGI FORGALMAZÓJA
BE LIGHT KFT.
1025 Budapest, Szépvölgyi út 146.
Tel.: (+36-1) 438 0748
Fax: (+36-1) 325 6266
E-mail: belight@belight.hu
Web: www.belight.hu
96-97. old.

VIZUÁLTECHNIKAI SZOLGÁLTATÓ ÉS AV TECHNIKAI INTEGRÁTOR
VISUAL EUROPE ZRT.
3000 Hatvan, Rákóczi 99.
Iroda: 1044 Budapest, Óradna utca 11.
Tel.: (+36-1) 430 0408
Web: www.vegroup.hu
88-91. old.